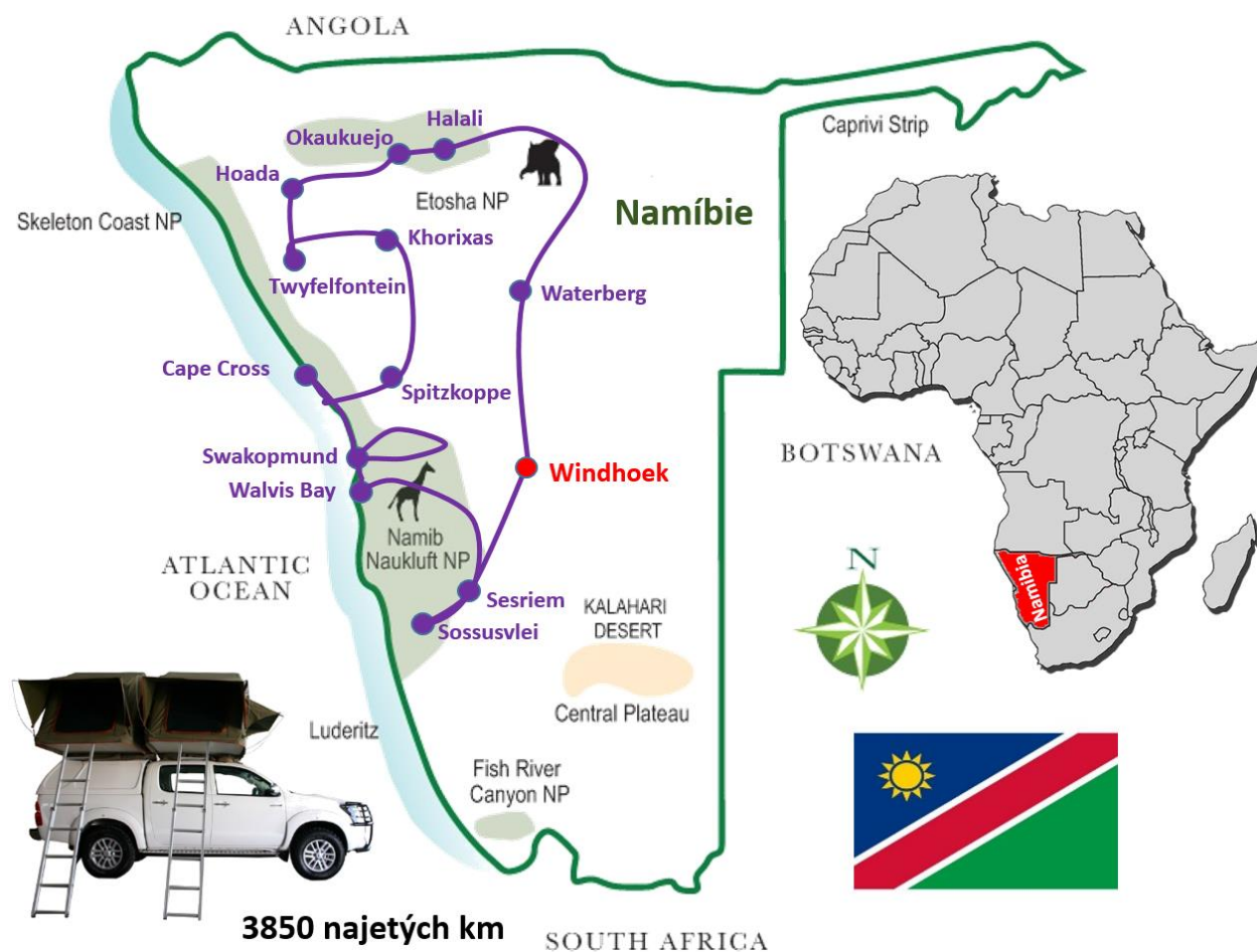

David, Martina, Eliška & Amálka

Cestopis z Namíbie

30.6.2018-17.7.2018

Obsah

ÚVOD	3
D(-1) – JEDEME PRYČ, DOVOLENÁ ZAČÍNÁ – 30.6. – SOBOTA	6
D0 – FRANKFURT II A ODLÉTÁME DO NAMÍBIJE – 1.7. – NEDĚLE	7
D1 – PŘISTÁVÁME, JEDEME DO WATERBERGU – 2.7. – PONDĚLÍ	9
D2 – Z WATERBERGU DO ETOŠI – 3.7. – ÚTERÝ	14
D3 – ETOŠA I – 4.7. – STŘEDA	19
D4 – ETOŠA II – 5.7. – ČTVRTEK	24
D5 – ETOŠA III – 6.7. – PÁTEK	31
D6 – Z ETOŠI DO SEVERNÍHO DAMARLANDU – 7.7. – SOBOTA	36
D7 – SEVERNÍ DAMARLAND – 8.7. – NEDĚLE	43
D8 – JIŽNÍ DAMARLAND – 9.7. – PONDĚLÍ	50
D9 – SPITZKOPPE – 10.7. – ÚTERÝ	56
D10 – LACHTANI U CAPE CROSS, SWAKOPMUND – 11.7. – STŘEDA	60
D11 – WELWITSCHIA PLAINS A WALVIS BAY – 12.7. – ČTVRTEK	67
D12 – JEDEME DO SESRIEM – 13.7. – PÁTEK	71
D13 – SOSSUVLEI A SESRIEM KAŇON – 14.7. – SOBOTA	75
D14 – ZE SESRIEM DO WINDHOEKU – 15.7. – NEDĚLE	81
D15+D16 – JEDEME DOMŮ – 16.-17.7. – PONDĚLÍ + ÚTERÝ	84
EPILOG	86
ZVÍŘÁTKA Z NAŠÍ CESTY	88

Martina, David, Eliška a Amálka v Namíbii

Úvod

Jedem do Afriky, jedem do Namíbie, jedem tam na slony, špatně to nedopadne ...

Alespoň to jsme si zpívali, když jsme se rozhodli podniknout naší hlavní cestu roku 2018 do Afriky. Jenže pak nastala série katastrofických událostí, proti kterým je deset egyptských ran procházka růžovým sadem. Zašlo to tak daleko, že mě Martinka začala prosit, ať nikam nejezdíme a rázem se naše africká cesta stala navýsost ohroženou.

Jak to všechno začalo. Iniciální myšlenkou bylo, že naše holčičky ještě nikdy nebyly na safari, rády tahají zvířátka za ocas, a tedy taková dobrodružná cesta do Afriky by mohla perfektně naplnit jejich malá srdíčka velikou radostí. Kam ale na takové safari? My nejsme úplní afričtí panicové. Máme s Martinkou z našich mladých bezdětných časů mnoho zkušeností a vzpomínek na naší velkou africkou expedici, kdy jsme během 6 týdnů léta páně 2007 navštívili na 7 zemí jihovýchodní Afriky, kde jsme stopovali šimpanze a gorily ve Rwandě, pořádali fotografické hony na „big five“ v národních parcích Serengeti, Ngoro Ngoro, Chobe a South Luangwe, koupali se na volném moři s delfiny na Zanzibaru, tancovali se šamanem u jezera Malawi, tahali za ocas lva v Zimbabwe, pozorovali lunární duhu za úplňku nad Viktoriínskými vodpády v Zambii nebo hledali hrochy na vydlabaných dřevěných lodkách v Okavango delta. Takto dobrodružnou výpravu si teď s dětmi troufnout nemůžeme, ale nějakou odlehčenou verzi by určitě vymyslet šlo. Malinko jsme zapátrali, jak se to kde momentálně má z hlediska bezpečnosti a finanční náročnosti a hups, Namíbie byla rázem favoritem. Abychom si to snad nerozmysleli, tak jsme pro jistotu ihned zakoupili letenky. Jak bývá našim dobrým zvykem, letenky budou z Frankfurtu nad Mohanem, neboť létat z Prahy umí každý, zatímco létat z Frankfurtu stojí spoustu času, najetých kilometrů a nákladů na parkovné navíc. Pak jsem se vrhnul na itinerář. Jenže ouha, Namíbie je 10x větší než Česká republika, možností, kam se jezdí, je mnoho, zatímco mého času na plánování proklatě málo. Rozhodl jsem se to vyřešit fikaně. Pro získání víza je zapotřebí mít rezervaci ubytování na první a poslední noc, takže to jsem zamluvil okamžitě. Zbytek ubytování jsme se rozhodli vyřešit pronájmem velké káry 4x4 s dvěma stany na střeše, kam se vejdou pohodlně 4 lidé. Idea byla, že budeme flexibilně jezdit, jak a kam nás to bude bavit, spát po kempech případně na divoko a detailnějším plánováním se budeme zabývat až tak měsíc před odjezdem, až na to bude více času. To vše se stalo na podzim roku 2017. Auto jsme měli zarezervované a další přípravy na Namíbii jsme zaparkovali a věnovali se mezitím našim dalším větším cestám, jako bylo Maroko o vánocích minulých a Uzbekistán letos v květnu.

Tohle ignorantské podcenění přípravy se stalo hlavním zdrojem našich následných problémů. Po návratu z cesty po Uzbekistánu v polovině května jsem musel prioritně dopsat uzbecký cestopis, neboť nemám rád, když mám rozděláno příliš věcí najednou. K Namíbii jsem se tak mohl vrátit až na konci května, kdy byl nejvyšší čas řešit víza. V Čechách bohužel žádná namíbijská ambasáda není a jako Češi musíme podávat žádost přes berlínskou ambasádu. Cena samotného víza je 80 USD na osobu včetně miminek. Zajíždět se nám do Berlína ale nechtělo. Zjišťoval jsem možnosti. Osvědčená společnost Asiana (letuska.cz) si za 4 osoby požadovala neslušných 18 tisíc. Další

možnost byla poslat pasy na ambasádu do Berlína sám poštou, ale to se mi také nepozdávalo. Následně se nám nabídnul přes jednoho známého jeden pán, který s tím má bohaté zkušenosti a za 500 na osobu nám vše bezstarostně zařídí. To nám přišlo nejprve fér, až později, když mi vysvětlil, že za ty 2000 Kč od nás sebere mnou sesbírané podklady, vloží je do obálky, skákne s tím na poštu a pošle to doporučeně na berlínskou ambasádu, už mi to zas tak výhodné nepřišlo, ale budiž. Za 3 dni po odeslání Českou poštou mám večer telefonát. Volá mi Džína z berlínské ambasády, že prý jsem zapomněl poslat pasy. Cože? Nojono, do Berlína dorazil doporučený balík s našimi podklady, ale místo pasů čtyř tam dorazil pas jenom jeden. Žhavím telefon na toho pána vízamástra, ať se spojí s ambasádou, s černou Džínou a v rámci našeho bezstarostného víza servisu to okamžitě vyřídí. Jenže pasy jsou fuč, zřejmě na cestě došlo k rozbalení balíku, vykradení pasů a bezstarostné řešení pro nás neexistuje. Musíme nechat urychleně udělat nové pasy a proces aplikace víz kompletně restartovat. Jenže děti jsou zrovna na škole a školce v přírodě a vrátí se až za týden, pán, co nám víza vyřizoval, už odjel na výlet do Zambie, a do toho mi volá Džína každý večer, ptá se na progres a upozorňuje mě na blížící se datum našeho odjezdu. To jsou nervy. Za týden se holky vrací a Martinka s nimi ihned od školního autobusu utíká na městské centrum správních agend udělat pasy nové. Urgentní pas tého času trvá 6 dní a stojí 4000Kč, děti jsou “jen” za polovic. Čekáme na pasy a domlouváme se s Džínou, že na posílání to znova poštou už není čas a místo toho si uděláme rodinný výlet do Berlína. Musím si vzít na to v práci dovolenou. Po cestě do Berlína nám odcházejí brzdové destičky, auto přestává brzdit a brzdíme jenom zařazenou rychlostí. Na 400km dlouhé trase po německých dálnicích zážitek sám o sobě. Na ambasádě naštěstí vše v pohodě, Džína nás nenechává čekat, dostáváme víza do pasů a za půl hodiny jsme odbaveni. Dostáváme nádavkem od ní 2 tašky plné dárků s tričky, namíbijskou vlajkou, čepicemi atd. Džína je milá rozverná pani, blízká 50 let věku a o jejím divokém naturelu svědčí, s jakou lehkostí se rozhoduje mi spontánně zapnout omylem rozepnutý poklopec u mých kalhot. To já při tom panicky (od slova panika) skáču metr do vzduchu. S novými pasy jsem přinesl Džíně nové kopie pasů, protože vedle další řady věcí (potvrzení o ubytování první a poslední noc, výpis z banky se zůstatkem, itinerář celé cesty, potvrzenou letenku, potvrzení o pojištění v AJ, fotky, vízové formuláře, rodný list dětí, ...), kopie pasů jsou také požadovány. Džína je odmítá s tím, že ty prý neukradli. Hmmm, OK. Už jen dalších 400km domů bez brzd, auto hned do servisu, kotouče v háji, ale hlavně, že jsme doma a máme víza! Zkusil jsem reklamovat u české pošty ztrátu pasů a kompenzaci z pojištěného balíku. Poslali mě středem. Podle mezinárodních směrnic toto není problém odesílatele, ale doručitele (t.j. namíbijské ambasády) a ta to prý musí řešit s tamní poštou, takže mám smůlu. Miluju českou poštu a děkuji za tuto školu života.

V mezidobí čekání na pasy jsem se vrhnul na bližší plánování naší namíbijské trasy. Moje vize o ježdění autem a spaní v kempech se při tom začala rozpadat jako domeček z karet. Termín Afrika je pro mnohé synonymem pro teplo. Jenže Namíbie je na jižní polokouli, a když je u nás léto, v Namíbii je zima. Projevuje se to nočníma teplotama pod bodem mrazu. Tak tohle by mohlo být ještě řešitelné nákupem speciálního spacáku, i když vidina romantiky spaní ve stanech s malými dětmi je v háji. Další problém. V Jižní Africe jsou v termínu naší dovolené zimní prázdniny a Jihoafričané touto dobou zaplavují jejich oblíbenou Namíbii, která je pro ně levná a hlavně bezpečná. Zkontaktoval jsem všechny kempy, které jsem si naivně naplánoval na naší trase, a ze všech mi přišla odpověď, že je jim to moc líto, ale vše je plné a příště prý to mám rezervovat rok dopředu. Mluvil jsem s lidmi, co byli v létě v Namíbii, podobně jako my nic dopředu neplánovali a pak národní park Etoša museli

jen rychle projet v rámci jednoho dne, protože v celém národním parku žádné ubytování nesehnali. Óoops, žádné tahání zvířátek za ocas možná nebude? Tak tohle je ještě horší než ty ztracené pasy. Do toho dělala vlastní výzkum Martinka. Tu nezajímá ubytování, protože v tom důvěřuje mně, ale v čem mi nedůvěřuje, jsou různé aspekty bezpečnosti, kam jet a kam nejet. Přitom zjistila, že ač v době naší cesty není hlavní malarická sezóna, kousnutí malarickým moskytem se vyloučit úplně nedá a všechny zdravotní organizace doporučují minimálně pro děti antimalarickou profylaxii, která sice může zachránit život, ale je za cenu řady rizik vedlejších účinků. To jsem to schytl a prý mám naplánovat trasu tudy, kudy žádní moskyti nelítají. Jářku, tak to můžeme jet rovnou na chatu k Berounce. Další zásah do naší trasy a tedy toho, co stihneme a nestihneme vidět, přineslo studium tamních silnic a předpokládané doby na cestě. Pokud nechceme trávit dny v autě, rázem musím zapomenout na vzdálenější místa jako je město duchů u opuštěných diamantových dolů Kolmanskop, které pozřela poušť; musím obětovat Fish River kaňon, druhý největší kaňon na světě hned po americkém Grand kaňonu a zapomenout můžu na celý sever Namíbie, kde se to jen hemží krásnými vodopády a malarickými moskyty. Já jsem ale na nastálou situaci nerezignoval a navzdory Martinky černým věštbám o jasných božích znameních naznačujících, že nikam jezdit nemáme, jsem hledal řešení tak usilovně, až v datových centrech firmy Google teplota narostla o několik stupňů Celsia. A výsledky se dostavily. Na stránkách <http://www.okaukuejo.net/> jsem se dočetl nenápadný vzkaz v pravém horním rohu od nějakého Tubby, že až bude všude plno a budu v háji, mám se mu ozvat na přiložené telefonní číslo. Volám a z Tubbyho se vyklubala Tubbinka. Domluvili jsme se, že jí do emailu pošlu, co bychom si jako nejvíce přáli a ona nám dá vědět, co se s tím nechá udělat. Napsal jsem a Tubby následně zmizela. Emailové urgencye, volání, vše marné. Když jsem už pomalu začínal ztrácet naději, Tubby se po týdnu ozvala. Prý se moc omlouvá, ale skolila jí zlá malárie, ale teď už je jí lépe a konečně se na to vrhne. Super vyhlídka, za 10 dní letíme a nemáme kde bydlet. Jenže Tubby se ukázala jako opravdová čarodějka. Posílala mi nabídky do těch kempů a lodží, odkud mi předtím napsali, že žádné místo nemají a ve většině případů byla schopná přijít s cenou nižší, než byla cena oficiální ceníková. Pravda je, že jsem byl malinko nervózní, když přišlo na placení a jen na základě dobré víry a touhy ať to dobře dopadne, jsem převáděl peníze nějaké neznámé namíbijské holce s firmou registrovanou v Jižní Africe s internetovou doménou ze Zambie. Naštěstí vše dobře dopadlo, Tubby nám zachránila dovolenou a naše trasa tak může vést přes ta nejlepší a nejžádanější místa Namíbie bez žádných kompromisů.

Než se vrhneme na samotný cestopis, musím vydat bezpečnostní varování. Ač všechny postavy a události v tomto cestopise jsou reálné, jakákoli podobnost se skutečnými, žijícími či mrtvými osobami je čistě náhodná. Dílo samotné podléhá autorským právům a není dovoleno z něj citovat, kopírovat, rozmnožovat se a dělat další nepřístojnosti bez výslovného souhlasu autora. Autor nenese žádnou odpovědnost za nesprávné použití rad a návodů v tomto díle použitých. Netahejte zvířata za ocas a to ani ta domácí a už vůbec ne velké černochoy. A nedrážděte naše holčičky nebo Vás pokoušou!

Pro jazykové puristy, v cestopise používám záměrně název Namíbie a nikoliv Namibie. Důvodem je, že cestopis je český a nikoliv ostravský. I am sorry jako!

D(-1) – Jedeme pryč, dovolená začíná – 30.6. – sobota

Ačkoliv v Namíbii budeme až v pondělí, naše cesta začíná už v sobotu a to pěkně z rána. Včera se totiž rozdávalo vysvědčení (chválíme Elišku), dnes je první den prázdnin a miliony dovolenky chtivých lidí dnes vyráží autem za svým vytouženým cílem, aby pak nadávali v zácpě na příšernou dopravu. Abychom my tolik nenadávali, vstáváme před pátou hodinou ranní a v půl šesté si to smažíme na dálnici směr Plzeň. Holčičky v autě okamžitě usínají, přeci jenom vstávání takto brzo je vůči nim téměř bezohledné. Budí se za hodinku a půl před hranicemi s Německem, na benzínové pumpě, kde dotankováváme naftu do auta a dobíjíme kofein před další cestou. Jedeme dál. Silnice jsou touto dobou pořád krásně prázdné a my si libujeme, jaký to byl dobrý nápad odepřít si ranní spánek výměnou za silniční pohodu. Úspěšně polykáme kilometry na německých dálnicích s neomezenou rychlostí, takže se mi nechce stavět na venčící zastávku kdykoliv to nějakou dívku v našem autě napadne. Stavíme až na rastrohu Aurach kousek za Norimberkem, kdy tlak v kabině naznačuje, že další oddalování by už nemuselo pro mě dobře dopadnout. Odlehčení pokračujeme po dálnici A3. Míjíme Würzburg a kousek za ním v půl desáté sjíždíme z dálnice na výjezdu Wertheim, kde už na nás čeká McDonald.

McDonald doma v Čechách před dětmi okázale ignorujeme, ale v zahraničí to bereme jako ostrov stravovací jistoty a stability. Dnes je krásný slunečný den a tak snídani konzumujeme venku u dětského hřiště, jehož fyzikální výdrž se rozhodly naše holčičky otestovat. Z McDonalda je výhled na protější atrakci, dům postavený vzhůru nohama, se střechem zapíchnutou do země, ve kterém je veškerý nábytek taktéž vzhůru nohama přidělaný ke stropu a tedy se zde nechá vyfotit ve velmi zajímavých polohách. Do tohoto domu ale nejedeme, odbočili jsme sem z dálnice proto, že chceme navštívit řadu domů postavených rovně. Nachází se zde jedno z velkých outletových městeček amerického střihu, Wertheim village, které otevírá v 10 ráno, což nastane hned, jak stihneme dojít naší dnešní mekáčovskou snídani.

Jelikož jsme jedni z prvních dnešních outletových návštěvníků, parkujeme přímo u hlavního vchodu. Zde nás odchyťává mladá slečna. Vidouce naše holčičky nabízí nám zapojení se do soutěže o to, kdo objeví ve výlohách obchodů 10 ukrytých cedulí (reklam na další outletová města v Německu). Je potřeba najít všech 10 cedulí, na speciální kartičku zapsat ke každé ceduli správný název obchodu s výlohou a odměnou bude „něco“ k vyzvednutí v kanceláři s informacemi. Je to vynikající nápad, jak přinutit rodiče s dětmi si prohlédnout minimálně všechny výlohy. V outletovém centru kupujeme podle plánu podzimní teplejší bundu pro Amálku, kterou hned využítuje v zimní Namíbii. Dále pořizujeme Elišce boty na podzim, které využítuje až na podzim. Po hodině a půl máme prošlé všechny obchody, zkontrolované všechny výlohy a nalezených jen ubohých 7 cedulí. S konstatováním, že jsme slepýši, jdeme na informace zkusit ukecat výhru. Předpoklad je, že kombinace nešťastných holčiček s mým ruským přízvukem, kterého se nedokážu zbavit, ani když mluvím německy, roztají ledová srdce Němek na informacích pracujících. Strategie nám vychází bezvadně a každá z holčiček dostává svůj vlastní nafukovací míč.

V mezidobí se silnice už patřičně nebo spíš nepatřičně zaplnily. Naštěstí většina vozidel v zácpách je v opačném jízdním směru. I tak nás navigace vyhání mimo dálnici a slušný kus cesty se šmrdolíme po okružnicích. V navigaci máme zadané frankfurtské nákupní centrum Nordwestzentrum, kam konkrétně míříme do naší oblíbené restaurace Ichibana. Veliká restaurace prezentující se jako

mongolský grill nabízí all-you-can-eat buffet klasických asijských jídel včetně sushi a vše za velmi dobrý poměr cena/výkon.

Do našeho frankfurtského hotelu Novotel City dorážíme krátce před třetí odpoledne. Je to stejný hotel, kde jsme nocovali před půl prokem před naší cestou do Maroka. Na pokoji jdeme všichni dospat, co jsme nestihli ráno. Usíná se všem lehce, vstávání v pět odpoledne je o poznání horší.

Jedeme autem do nedalekého centra Frankfurtu. Parkujeme na oblíbeném parkovišti hotelu Westin, který je kousek od hlavní pěší zóny Zeil.

Frankáč je moje srdcovka. Ve Frankfurtu nad Mohanem jsem před více jak 20 lety strávil přes rok života. Jako student jsem sem pravidelně jezdíval na letní brigády, během kterých jsem dělal zedníka, malíře, truhláře, elektrikáře, pomocného kuchaře, opraváře automatů na kafe, svářeče, brusiče, řidiče ještěrky, nočního hlídače v elektrárně, vyřizovače reklamací v továrně na knihy a skladníka na letišti a tedy každá návštěva tohoto města je důvodem si nostalgicky zavzpomínat na mladá divoká léta, kdy ještě svět tu byl kvůli mně a né já kvůli němu.

Nostalgické vzpomínání započínám na stanici metra Konstablerwache, kde touhle dobou před dvaceti lety vyprodávali ovoce za směšné peníze. Dnes je totiž sobota, zítra bude zavřeno a co neprodají teď, to jim do pondělí shnije. Úžasné, pořád to funguje a my kupujeme hromadu ovoce. Další kroky míří na nedaleký eskalátor, u kterého mi před 20 lety nabízeli hašíš. Jedeme nahoru a nic. Tak tohle už se zdá nefunguje. Naštěstí nahoře na pěší zóně hrají pořád stejní Peruánci na magickou flétnu a tak se zas můžu nechat propadnout zpátky v čase do doby hustých vlasů a plochých břich.

Procházíme několik krámků lákajících na letní výprodeje, ale dnes nemáme tu správnou nakupovací náladu. V 7 večer zaplouváme do restaurace Thai express, abychom dokonali naše dnešní asijské stravování. Thai express je dobrá restaurace fastfoodového stříhu, kde člověk si objedná, zaplatí, dostane pager, až je jídlo hotové, tak pager zapípá, jídlo se vyzvedne a pak se jí. Problém tohoto konceptu je, že pager nacházím v kapse půl hodiny po jídle a o půl kilometru dále, když jdeme do Kaufhof galleries. V Kaufhofu kupujeme nějaké dobrotky na večer a na zítra.

Po cestě k autu vracíme ukradený pager do Thai express. Jedeme do našeho hotelu, kam dorážíme o půl desáté. Důkladné mytí holčiček odkládáme na zítra ráno. Místo toho se holčičkám servíruje pohádka Wallace a Gromit a prokletí králíkodlaka.

D0 – Frankfurt II a odlétáme do Namíbie – 1.7. – neděle

Hotel je tichoučký, okna zatemněná a tak se nám všem krásně spí až do půl desáté. Nikam nespěcháme. Letadlo nám poletí až pozdě odpoledne. Po snídani se vrháme na mytí našich holčiček a to včetně jejich vlasatých hlaviček. Ve tři čtvrtě na jedenáct jsme připraveni vyrazit do víru frankfurtského velkoměsta.

Sluníčko nám krásně svítí, když jedeme k staré opeře sousedící s parkem Gallusanlage. Sem jsem poprvé přijel v roce 1991 a byl to kulturní šok. Tehdy zde houfně polehávali praktikující uživatelé

tvrdých drog a místní neziskové organizace jim k tomu dodávali čisté injekční stříkačky. Dnes tu zatím nikdo nepolehává, probíhá zde pouliční festival dobrého jídla.

Nejdříve si procházíme jednotlivé stánky, abychom naladili hladovou formu a zjistili, kde mají jaké dobroty. Následně jdeme ke stánku s německými klasikami, protože řízek s opečeným bramborem pro holčičky je sázka na jistotu. Zatímco já testuji porci grilovaných žampionů s česnekovou omáčkou, Martinka nad německými specialitami ohrozuje nos. Alespoň má volné ruce pomoci holčičkám, když je potřeba a dnes to bude obzvláště potřeba, protože Amálka zkouší, jak se houpe lavice, na které zrovna sedí, následně padá i s lavicí dozadu a přitom praská do hlavy. Boule byla velká, jako celá Afrika. A na festivalu dobrého jídla už o nás vědí.

Přesouváme se ke stánku lákajícímu na syrové ryby, které má ráda Martinka. Po cestě mezi dalšími stánky zkusíme také několik pivíček a domácích limonád. Festival završujeme domácími ručně dělanými nanuky. Holčičky preferují ovocné směsky, dospěláci si dávají osvěžující okurku s citrónem.

Jedeme zpátky do hotelu, kde máme akorát tak čas pustit holčičkám Toma a Jerryho a dobalit zavazadla na cestu. Dvě tašky nám zůstanou v autě, do Namíbie bereme kufr a dva velké batohy k odbavení a dva malé batohy, tašku s foťákem a tašku s jedním podsedákem do auta jako kabinová zavazadla.

Po třetí hodině opouštíme hotel a jedeme na nedaleké letiště. Parkování máme předplacené přímo na terminálu 1. Zvažovali jsme i levnější varianty parkování o něco dále od letiště s kyvadlovou dopravou, ale hlavně po cestě nazpátek nechceme ztrácet čas. Z parkoviště se sjede výtahem přímo do vestibule terminálu 1, následně jdeme asi 150 metrů k stojanu společnosti Qatar Airways. Máme už hotový online check-in a tak jdeme k okénku s rychlým odevzdáním zavazadel, pak přes bezpečnostní kontroly a v půl páté jsme u naší odletové brány. Výhoda společnosti Qatar je, že rodiče s malými dětmi nechávají nastoupit ještě před tím, než pustí cestující business klásu, alespoň tak jsme to pochopili, když jsme se hned po otevření boardingu cpali dopředu a nikdo nám v tom nebránil.

Po cestě do Namíbie budeme přestupovat v Dohá, hlavním městě Kataru. První let trvá šest hodin. Za letu velebíme aerolinky Qatar Airways, zaslouženě nejlepší světové aerolinky roku 2017 a těsně druhé roku 2018. Jsou to detaily, ale všechno zde funguje tak jak má. Moderní letadlo, dost místa na nohy, pořádná obrazovka, fungující sluchátka, velký výběr zábavy, zdarma WiFi na palubě letu, skvělé jídlo k večeři a čisté záchody, jó to mám rád. Nešetří na mně vínem, dobrým koňáčkem a ani žádné další věci mi neodpírají. Holčičky se dívají na pohádky a po večeři si jdou dát chrupku, Martinka preferuje vzdělávání se poučnou literaturou z její čtečky a já zabírám čas letu sledováním filmů.

V Dohá přistáváme v půl dvanácté a to je problém, protože holčičkám už se podařilo tvrdě usnout a odmítají se vzbudit. Speciálně Amálka se vstáváním nesouhlasí, dožaduje se nošení, což odmítáme my a prostě v letadle už o nás také všichni vědí. V Dohá vylézáme na správné straně tamního velkého letiště a tak k naší další odletové bráně to máme jen pár kroků. Když tam přicházíme, už se boarduje a první skupinku odváží do letadla autobus. Jsme první na řadě, na koho už místo v prvním autobuse nezbylo. To nás samořejmě mrzí, ale né zas tak dlouho. Za chvíli skupinku lidí, co odvezli

k letadlu před námi, přivázejí zpátky. Letadlo je prý porouchané a my poletíme jiným. Oznamují nám, že nástup do letadla se odsouvá až na půl třetí ráno a tedy máme dostatek času si skočit na káfičko a pitička pro probrané holčičky. Sotva kafe dostáváme, volají nás k nástupu, protože tady už je půl třetí místního času a ne teprve půl druhé, jak nám ukazují naše hodinky.

Boardujeme se na palubu nového voňavého Boeingu 787 Dreamliner. Letadlo má elektronicky ztmavovatelná okénka, moderní ovládač na hry s velkým displejem a navíc i pěkné letušky. Než se letadlo stihne odlepit od země, všichni spíme.

D1 – Přistáváme, jedeme do Waterbergu – 2.7. – pondělí

Kombinace Qatar Airways a dreamlineru nasadila očekávání, která se bohužel nenaplnila. Nelze než konstatovat, že spaní v ekonomy třídě je stejně na prd, ať letíte, čím letíte.

Přerušovaný spánek finálně ukončuji v osm hodin ráno namíbijského času, který má výhodu v tom, že je stejný s časem českým. Zatímco holčičky ještě chrupkají, já dokoukávám z prvního letu rozkoukaný film, ve kterém Mártý McFly se vrací zpátky do budoucnosti.

Po několika katarských jídelních chodech přistáváme na namíbijském mezinárodním letišti pojmenovaném po národním hrdinovi Hosea Kutakovi, bojovníkovi proti zlým kolonizátorům. Je téměř poledne a oproti plánu máme hodinové zpoždění. Z letadla do haly malinkatého letiště se jde pěšky a venku je studených 13 stupňů Celsia. Ve vstupní letištní hale je klasický africký kolaps. Jsme na konci haly plné lidí a stejně jako všichni ostatní se chceme dostat k jednomu ze 3 okének s úředníky, která jsou za tím neřízeným mnohasethlavým davem lidí na druhé straně této haly. První dojem z Namíbie je totální katastrofa. Holčičky se opakovaně ptají proč a na co tu všichni čekají, Martinka se mi několikrát ptá, jestli to máme fakt zapotřebí a že ona do Afriky a Namíbie stejně nikdy nechtěla. Je to strašná škoda, přes dvě hodiny čekání na jedno stupidní razítko do pasu nastavuje vztah k celé zemi, který nebude jen tak lehké změnit.

Na pásech v hale si bereme zavazadla, na jejichž vyložení měli místní černoši dostatek času. Poté hledáme a nacházíme pána s naším jménem na ceduli. Pán má za úkol odvézt nás do místní půjčovny terénních aut Asco Car Hire. Jenže kromě nás pán musí nabrat ještě další dvě skupinky lidí, a jak se ukazuje, zaplněnou halou jsme se dokázali procpat jako první z našeho letadla, takže teď jsme odsouzeni k dalšímu čekání. Jdu alespoň do místní směnárny vyměnit nějaké dolary americké za místní. Ubytování už máme v zásadě předplacené, téměř všude by prý měli brát platební karty, takže jsme z domova vzali - a teď měníme - pouhých 500 USD a uvidíme, kam až s tím dojedeme.

Z letiště v polích do hlavního města Windhoeku je to přes půl hodiny autem. Než tam dojedeme, pojďme se trochu vzdělat o Namíbiu. Pomůže nám to lépe chápat některé souvislosti.

Namíbie je 10x větší než Česká republika a je na 33. místě v pořadí zemí podle velikosti. Naopak s populací pouhých 2,5 miliónu obyvatel vzhledem ke své velikosti je Namíbie po Mongolsku druhá nejřidčeji osídlená země světa. Namíbie patří mezi nejmladší státy světa. Po 106 letech německé a jihoafrické nadvlády se Namíbie osamostatnila až v březnu 1990. Ihned přijala demokratickou ústavu garantující svobodné volby tak jako svobodu slova, tisku a vyznání. Když jsme u vyznání, 90% populace jsou křesťané, malá část domorodců stále praktikuje tradiční pohanské rituály.

Namíbie je také první a jedinou zemí na světě, která má ochranu přírody a ochranu vody zakotvenou ve své ústavě. Co se týká ekonomiky, Namíbie si v kontextu subsaharské Afriky nevede špatně a je čtvrtou nejvíce prosperující ekonomikou v tomto regionu. Nejdůležitějšími zdroji příjmů je důlní průmysl a stále více se rozvíjející turismus. V Namíbii se těží diamanty, uran a v menším množství různé kovy jako cín, lithium, olovo, kadmium, atd. Problémem Namíbie zůstává nerovnost v distribuci bohatství, kde horní 1% populace vlastní více majetku než spodních 50%, více jak 30% obyvatel žije pod hranicí chudoby (2 USD na den) a 35% nezaměstnanost. S více jak 80% gramotné populace se Namíbie řadí na jedno z předních míst v subsaharské Africe a obecně platí, že výše průměrného IQ se zvyšuje přímo úměrně s rostoucí vzdáleností od rovníku, ale tuto mouj rasistickou teorii prosím nikde nešířte.

Po příjezdu do autopůjčovny se cpu před všechny ostatní vypůjčovače zanechávaje Martinku s dětmi vzadu, ať se nějak postarají o naše zavazadla. My prostě spěcháme. Následuje procedura předávání auta, která trvá téměř 2 hodiny. Začínáme povinným sledováním hororového videa o tom, jak v Namíbii je 50x více dopravních nehod než v Evropě (přepočteno na počet obyvatel) a jak není nebezpečná ani tak srážka se slonem nebo s nosorožcem jako s černým opilým volem nebo to, že prostě přecením své bílé schopnosti a nezvládnou auto. V autě máme zabudovanou černou skříňku, která kontinuálně monitoruje naši rychlost, nepříjemně píská při překročení maximální povolené rychlosti a zneplatní mi drahé pojištění v případě nehody při překročení maximální rychlosti, takže veškerou škodu budu muset uhradit ze svého. Asco Car Hire definuje vlastní limity na maximální rychlost a pokud jde o nebezpečnou silnici, Asco snižuje limit na 80km/h navzdory tomu, že na silnici je legálně povolená rychlost 100km/h. Fasujeme Car-fi, což je WiFi modem do auta s neomezeným internetem na naše cesty, dostáváme reflexní vestu a krabičku poslední záchrany a jdeme k autu. Zde se nás ujímá sympatický míšenec v kostěných brýlích, který nám předává naši velkou bílou čtyřmístnou Toyotu Hillux (double cabin) s manuální převodovkou, dieselovým motorem a dvěma skládacími stany na střeše. Auto má dvě rezervy pro případ píchnutí kola, což je na místních silnicích běžná věc s pravděpodobností větší než 50 procent. Dozvídáme se, kde najdeme hever, kde je hasičák, měřič tlaku v pneumatikách atd. Auto je plně vybavené pro kempování, grilování, stanování. Dostáváme pro všechny povlečené peřiny a polštáře. Za kabinou pro pasažéry je skříň určená k uskladnění zavazadel i všech dalších věcí, které k autu dostáváme. Je tam i integrovaná lednička, která opravdu funguje, na rozdíl od té, s kterou jsme jezdili přesně před rokem po Islandu. Následně se učíme stavět a zase skládat naše integrované střešní stany. Co je všechno součástí auta je na obrázku na další stránce.

Auto se nám moc líbí. Samozřejmě fakt, že auto je hodně velké, má hodně velký průměr zatáčení, nepoužitelné zpětné zrcátko, díky hmotnosti veeeelmi dlouhou brzdovou dráhu (vypadá to, že skoro nebrzdí), má volant na druhé straně a že se všude v Namíbii jezdí po silnicích vlevo, tak jako v Anglii, jsou jisté drobné komplikace, se kterými je potřeba se velmi rychle mentálně smířit a dovednostně přizpůsobit, protože jinak by byl problém už jenom opustit garáže autopůjčovny.

ASCO HIRE

Toyota Hilux 3.0l
Equipped for Camping for 4 Persons

Spade

Fire exstinguisher

LED lamp

40 l Water tank with
outside tap

BBQ grid

Camping table and
chairs

Tyre pressure
gauge

CD Radio, power steering and
airconditioning

Jack and woodenblock for jack

First aid kit

Rooftent with matrasses
for 2 persons each
1,2x2,4 meter

Tow rope

Keyless entry

Safety: Large bull bar
for front protection

Lockable Canopy

140 l
fuel tank

2 Spare wheels

Water kettle

2 Gas bottles

Special offroad tyres
265x70x16

Cross wheel spanner

Safety: Rollbar inside canopy

Danger Triangle

Brush set

40l fridge/freezer
on 12 and 220 V.

220 V extersion
Fridge cable

Box with full range
of kitchen utilities

Toolbox

Duvets and Pillows

Nasedáme do auta a jedem do nedalekého moderního obchodního centra Aurah, kde ve velké samoobsluze nakupujeme vody, sušené zvěřinové maso „jerky“ typické pro subsaharskou Afriku, jablka, pár lahví vína, dřevěné uhlí, sirky a další věci. Nákupní centrum se neliší od menších nákupních center u nás. V místním food courtu jdeme na výborné burgry, protože naposledy jsme snídali v letadle a tedy nejen holčičky mají hlad.

Z nákupního centra vyjíždíme v pět odpoledne a víme, že to je v háji, protože základní příkázání z instruktážního videa znějící „nikdy nejzdi v Namíbii po tmě“ prostě nejsme schopni dodržet. Dnes máme rezervován rodinný pokoj ve Waterberg lodži, což je odsud 350km a náhradní plán nepřipouštím, protože to by nám nakoplo plán i na další dny. Důvodů, proč nejezdit po tmě, je v Namíbii několik. Na rozehřáté silnici s akumulovaným teplem z denního slunce s oblibou vyspávají zvířata, mnoho místních jezdců na osly tažených povozech bez světel a v neposlední řadě se všude motá dost opilců. Proto je Namíbie jedinou zemí, kde na chodce se vztahují povinnosti jako na účastníka silničního provozu a např. za alkohol v krvi při nehodě je opilec automaticky viník a přijde o papíry, pokud tedy už nepřišel o život.

Jedeme směrem na sever po dálnici B1, kde je povolená rychlost 120km/h. Cesta má sice jen jednu jízdní pruž v každém směru, ale vůbec to nevadí, protože auta potkáváme s frekvencí jedno auto na deset minut jízdy. Po cestě se ještě za světla vyhýbáme skupině drzých paviánů, potom už za tmy několika divokým prasatům. Podél cesty vidíme mnoho termitišť, perliček a další méně škodlivé havěti, co se týká rizik dopadu srážky s naším vozem, samozřejmě z našeho sobeckého pohledu. Testuji na rodince, jak moc snesou nepříjemné pískání integrované černé skříňky upozorňující na překročení maximální povolené rychlosti. Nenesou to vůbec dobře a stávám se za to objektem časté kritiky. Tak já spěchám kvůli vám, abyste měli dneska kde spát, a vy na mě takhle? Just vám zapískám!

Když je půl osmé a totální tma, napadá nás, jestli třeba náhodou nás ještě vůbec do toho ubytování pustí, zda s námi ještě vůbec počítají anebo jestli hned první noc nebudeme muset otestovat stavění stanu za tmy. Telefon zvoní, nikdo to nebere. Opakovaně. No nic.

Posledních 20km je po cestě začínající na písmeno D a mající 4 čísla za sebou. V Namíbii platí, že čím začíná název silnice na pozdější písmeno abecedy a čím více čísel v názvu silnice je, tím horší ta silnice je. Do stavby vícepruhových dálnic typu A se v Namíbii ještě nepustili, jednoproudé dálnice typu B mají dvě (B1 a B2), hliněných cest typu C je v Namíbii nejvíce a co začíná na písmeno D je silnice 4 třídy a vyžaduje 4x4. Cesta po tmě hrbolatou nezpevněnou hliněnkou je naším prvním testem převodu všech kol. A do toho se projevuje únava z noční cesty letadlem, z nedostatku spánku, z adrenalinu vyplaveném zejména při jízdě novým autem přes Windhoek plného rychlejedoucích aut a k tomu všemu ještě začínám po tmě špatně vidět. Naštěstí to ostatní členové našeho auta neví a tak jsou v absolutním klidu. Díky bohu za to, ještě aby mi do toho pískání křičeli hrůzou ...

Chvilku před devátou vjíždíme do brány National Wildlife Resortu (NWR) Waterberg. Střeží jí ve tmě neviditelný černoch, píše si nás na seznam těch, co dorazili pozdě (dnes jsme jediní) a upozorňuje nás, že máme kliku, protože za 5 minut se brána zamyká a nikdo se dnes už dovnitř, ani ven, nedostane. Tak tomu říkám klika. Jedeme o kus dál, kde na nás čeká další černý pán, ví o nás, že máme rezervaci a rovnou nám dává klíče od naší chatky a ukazuje směr, kudy máme pokračovat.

Najít naši chatku číslo 65 po tmě ale není trivka. Chvilí jezdíme sem tam, nakonec jí nalézáme, parkujeme auto a stěhujeme naše věci dovnitř. Tuhle noční dobou je už venku slušná zima okolo 10 stupňů Celsia a v noci bude hůř. Naše rodinná chatka je trošku jetá, ale v zásadě se nám líbí. Má velký obývací s kuchyní, dvě ložnice s velkými postelemi s moskytierou, ke každé ložnici je ještě samostatná koupelna a záchod. Vlastně boj o to, kdo bude kde dnes spát, se ani nedá nazvat bojem v tom pravém slova smyslu.

Jelikož všechny ženy v naší rodině jsou arachnofobičky, osídlování chaty začíná zabíjením pavouků. Táhneme kvůli tomu z domova speciální drahý a velký půllitrový sprej, který má být na pavouky velmi účinný. Pavouky vyhledává Martinka, já je mám za úkol zabít a vše musí proběhnout tak, aby si naše hrající si holčičky ničeho nevšimly. Postupně zjišťuji, že než pavouka postříkat jedovatým aerosolem ze spreje, který mi následně nalítá do očí, načež postříkaný pavouk utíká v pohodě pryč, tak je mnohem jednodušší ho rovnou rozmáznout na zeď. Tuhle poznámku si dělám pro naše budoucí cesty. Příště prosím žádný megasprej už s sebou nikdy nebrat. Megasprej na pavouky už na naší další cestě nepoužijeme, ale vyhodit je ho škoda, protože prý byl moc drahý, instruuje mě Martinka a tak ho povežeme zase zpátky domů.

Večříme část zásob z dnešního nákupu a ihned zjišťujeme, že zítra bezpodmínečně musíme do další samošky, protože toho prostě nemáme nakoupeno dost a bůh ví, jak to bude s jídlem v dalších dnech.

Místo večerní hygieny se po čištění zubů všichni povinně poléváme speciální vodičkou proti malarickým moskytům. Správný africký antimoskyto repelent musí mít v sobě pořádnou dávku látky DEET a úplně to není jednoduché u nás koupit, proto, když ho Martinka sehnala, vzala rovnou pět lahví (plus ještě další dostala zdarma od bývalé studentky – díky Báro), protože sichr ist sichr, jak říkají v Namíbii potomci německých kolonizátorů.

Slovo malárie je z italštiny a znamená „špatný vzduch“. Česky se občas překládá jako bahenní zimnice. Je to infekční nemoc, na kterou ročně umírá na celém světě milion lidí. Je způsobená kousnutím samičky moskyta rodu anopheles infikované prvokem plasmodií. K léčení malárie se používá chinin a neexistuje proti ní očkování. Malárie je běžná zejména v severní Namíbii, není ale tím největším místním zdravotním problémem. Kromě podvýživy, kterou trpí asi 10% populace, je tím největším problémem HIV/AIDS s více jak 15% nakažené populace.

Za dlouhou cestu až sem se nám podařilo vybit všechny tablety a staré smartphony, které máme s sebou na zajištění zábavy pro naše holčičky. V Namíbii a vlastně celé jihovýchodní Africe se používají zásuvky typu „D“ a „M“, prostě úplně jiné, než se používají kdekoli v Evropě nebo v Americe. Z domova jsme si vezli jeden adaptér, který jsme si kdysi vypůjčili v Botswaně a zapomněli ho vrátit, ale pro jistotu jsme nakoupili dva další dnes v obchodním centru a bylo to velmi dobré rozhodnutí, protože včetně našich telefonů, počítačů, dobíječky baterky na foťák atd. potřebujeme běžně dobíjet 5-7 zařízení najednou.

Holky už spí. Já jsem pevně odhodlán před spaním dopsat poznámky z naší cesty od momentu, kdy jsme opustili domov. Aby mi to lépe utíkalo, testuji k tomu dnes zakoupené červené jihoafrické víno. Je těžké, chuťově skvělé. Chvilku před půlnocí následují děvčata.

D2 – Z Waterbergu do Etoši – 3.7. – úterý

Slunce v duši, spíme v chatce v buši, spíme sladce, vstávání nejde hladce.

Budík nařízený na 8 ráno náš spánek bezmilostně ničí a dá značný problém přemluvit ke vstávání Elišku, které se z vyhrátého pelíšku jako obvykle nechce.

Jsme ve Waterbergu, národním parku, významném to místě na turistické mapě Namíbie plném přírodních krás a divoké zvěře. Národní park Waterberg je přírodní rezervaci od počátku 70. let minulého století. Pojmenován je po stejnojmenné stolové hoře vypínající se vysoko nad roviny Kalahari. Celý park má rozlohu přes 400 km čtverečních a svojí nedostupností je významným útočištěm mnoha ohrožených druhů včetně nosorožců. Žije zde na 200 druhů ptáků, několik vzácných druhů antilop a otisky dokazují, že zde kdysi bydleli i dinosauři. Waterberg je také známý jako místo, kde se 11. srpna 1904 odehrála rozhodující bitva mezi domorodými Herery a kolonizujícími Němci. Tehdy německý generál Lothar von Trotha s 1500 muži vyzbrojenými puškami a kulomety zmasakrovali armádu 25000 Hererů vyzbrojených klacky. Venku dnes svítí slunce, svým svitem zalévá místní placatou horu. Před okny máme termitiště, o kus dál se pase vzácná antilopa.

Pointa je v tom, že jsme tu zbytečně. Podle původního plánu pracně sestaveného v našem obýváku jsme sem měli dorazit už včera odpoledne okolo čtvrté hodiny, zaplatit is „sundowner“ neboli „sluncezapadák“, oblíbenou to kratochvíli v této části Afriky, kde se mraky téměř nevyskytují, kde každý západ slunce je zážitkem a pastvou pro oči. Sundownery organizuje většina lodží a obvykle probíhají tak, že se jede na nějaké krásné romantické vyvýšené místo terénním autem, vybalí se obrovský piknik košík plný dobrého jídla a obvykle je to spojené i s nějakou (nejlépe neomezenou) konzumací alkoholu. Všichni účastníci zájezdu pak hodují, pijí a za hlasitého wauvání si ničí oči pohledem do zapadajícího slunce a prostě je to zážitek pro celou rodinu. Jenže kdo měl vědět, že naše letadlo bude mít zpoždění, že bude hororová procedura na letišti a že k převzetí auta musíme povinně sledovat hororový film? V důsledku toho všeho jsme sem dorazili včera pozdě v noci a dnes nemáme čas se tu zdržovat, protože nás čeká jeden z nejdelších přejezdů celého zájezdu.

Rozhodujeme se pro postup, že se úplně zabalíme a stavíme se na snídani, kterou máme v ceně, až pojedeme pryč a do chatky se už vracet nebudeme.

Lodž Waterberg funguje i jako kemp (takže bychom tu mohli spát v našich střešních stanech, pokud bychom chtěli). Spadá pod systém státem řízených ubytování označených zkratkou NWR. Někteří kritici jim vyčítají, že tím, jak to je státní podnik, tak kvalita služeb je ve srovnání se soukromými ubytováními o poznání blednější. Na druhou stranu výhoda ubytování v NWR je, že jsou umístěny v centrech národních parků a v těch nejlepších lokalitách, kde žádné soukromé ubytování být nesmí. Ten, kdo chce být v centru dění, v zásadě nemá na výběr.

Jdeme odzkoušet kvalitu servisu do místní snídaňárny. První dojem je výborný. Restaurace stylem připomíná zámecký pokoj s velikými křišťálovými lustry. Iluze svíček v lustrech je docílena speciálními poblikávajícími žárovkami. Ke snídani dáváme tousty s máslem, sýrem, šunku. Když jsme najezeni, přichází se nás líná paní zeptat, jestli nechceme vajíčka. Děkujeme za optání, ale teď,

když už jsme plní, tak opravdu nechceme. Snídani zapíjíme čerstvým džusem z guáve, který se stane snídaňovým standardem na naší namíbijské cestě.

Po snídani vyrážíme po stejné hliněné cestě zpátky, kudy jsme včera večer přijeli. Hlavním cílem dnešního dne je návštěva největšího spadlého meteoritu na zemi, který se jmenuje Hoba a leží odsud asi 180km daleko. Google mapy navigace v Namíbii překvapivě fungují a ukazují, že máme na výběr ze dvou cest. Kratší a rychlejší vede po nezpevněné prachové DXXXX cestě, pomalejší a delší vede po CXX silnici. Dnes bereme asfaltovou silnici. Teď zpětně bychom už neváhali vybrat cestu kratší, protože na chuť asfaltových silnic po dnešním dnu můžeme na následující dva týdny prakticky zapomenout.

Po hodině jízdy přijíždíme do městečka Orijawango. Hledáme zde supermarket, abychom doplnili zásoby. Bohužel, z nalezeného supermarketu nejsme zdaleka tak nadšeni, jako jsme byli včera ve Windhoeku. Teď to vypadá, že už jsme opravdu v Africe. Něco kupujeme, ale hlavní cíl – maso na gril – tady nepořídíme. Tak snad ještě na nějaký krám narazíme, říkáme si a jedeme podle navigace na místní krokodýlí farmu. Po chvilce marného hledání zjišťujeme, že farma je buď zrušená a neexistuje nebo prostě navigace Google tam netrefí. Za trest posíláme holčičky počůrat místo, které je v mapě označené jako krokodýlí farma a přemýšlíme co dál. Asi 40km odsud je lákavá záchranná stanice pro gepardy. Gepardy máme hodně rádi, ale je to zájžd'ka na hodinu a půl a pak bychom třeba taky se nemuseli dostat včas do národního parku Etosha, kde také zavírají brány před západem slunce a to už vůbec nemluvím o našem NWR lodži Halali, který máme zamluvený na následující dvě noci a nachází se ještě pěkný kus od etošské vstupní brány. S těžkým srdcem se rozhodujeme gepardy dnes ožet. V záloze máme na naší cestě ještě jednu vyhlédnutou gepardí farmu, kolem které pojedeme ode dneška za 4 dny.

Naším dalším cílem je dvě hodiny vzdálený meteorit Hoba. Holčičky krásně vyplňují čas jízdy spánkem. Já se zabavuji hrou na to, abych našel tu správnou matematickou limitní rychlost, při které auto jede na maximum, aniž by při tom pískalo. Bohužel auto nemá tempomat a tak při této hře nedokážu dlouhodobě vyhrávat. I přes čočku od Martinky se nehodlám vzdávat a jezdit jako slaboch. Tedy až na občasná rychlostní omezení, kde policisté pravidelně měří rychlost. Jako prevence před pokutami za rychlost je pískání celkem dobrá věc.

Na jednom úseku opravují kus vozovky, silnice je zúžená do jednoho pruhu v obou směrech a auta z obou směrů tak pouští na střídačku. Problém u nás běžně řešený semaforey zde řeší několika černochoy na každé straně zúžení, kteří se domlouvají vysílačkou a střídavě otáčejí ceduli s nápisem na jedné straně STOP, jako že červená a z druhé strany s nápisem GO, jako že zelená. Zajímavý způsob.

Posledních 20km k meteoritu Hoba je zase po prašné hliněné cestě necestě. U meteoritu se vybírá vstupné, sto namíbijských dolarů (NAD) na dospělého, naše děti jsou zadarmo. 100 NAD odpovídá přibližně 170 Kč. Namíbijský dolar je kurzovně spjatý s jihoafrickým randem (ZAR), je s ním v poměru 1:1 a tedy jak se vyvíjí ZAR k dolaru, mění se shodně s ním i NAD.

Meteorit Hoba je největší meteorit, který kdy byl na Zemi nalezený a nepředpokládá se, že se někdy najde větší. Kdyby totiž byl větší, atmosféra by ho nedokázala zabrzdit, po dopadu by se rozbil a udělal by kráter. Meteorit měří 2,7×2,7×0,9 metru a váží 66 tun. Tento kus železného ingotu našel

v roce 1920 Jakub oráč. Předpokládá se, že sem přiletěl zhruba před 80 000 lety. Meteorit je rovněž uznaným největším kusem železa přírodního původu na světě (82,4 % železa, zbytek niklu a něco málo kobaltu). Od roku 1955 je Hoba namíbijským národním monumentem.

Na meteorit si turisté můžou sáhnout, sednout, případně se u něj i vyspat ve stanu, protože místní farma funguje i jako kemp. My si ho jen prohlížíme, saháme a hrajeme obíhačku.

Od meteoritu jedeme ještě do nedalekého městečka Grootfontein, které je největším městečkem v této oblasti a nechá se očekávat, že by tu mohli mít i nějaký lepší obchod. Nejprve zajíždíme na benzínovou pumpu dotankovat plnou. Naše auto má dvě propojené nádrže na naftu, každou s objemem 80 litrů. Zatímco auto nejprve bere naftu ze sekundární nádrže, ukazatel stavu na palubní desce ukazuje stav primární nádrže, takže to sice vypadá, jako že máme pořád plnou nádrž, ale po více jak 600 ujetých kilometrech už v té záložní toho moc nezbývá a před námi jsou 4 dny v národním parku, kde pokud vůbec bude benzínka, tak určitě s turistickou příirážkou. Litr nafty zde stojí 13 NAD, na naše 21 Kč a to je fér. Na pumpě si necháváme poradit, kde najdeme supermarket a posílají nás do nedalekého obchodáku Spar.

Nakoupit do Sparu nakonec jdeme jen já s Eliškou. Martinka zůstává v autě, protože má radost, že jí konečně funguje Car-Fi internet a tedy může vyřizovat svoje neodkladné pracovní záležitosti, Amálku s sebou nebereme z ryze bezpečnostních důvodů.

Kráť opěť žádná pecka, žádné čerstvě vypadající maso na gril jsme nesehnali a bereme alespoň grilovací klobásky z divokých prasat, k tomu BBQ omáčku a pár dalších věcí. Ceny v Namíbii jsou velmi podobné cenám v našich krámech.

Nákup ládujeme do ledničky v autě a do Google navigace v telefonu zadáváme Halali jako cíl naší dnešní cesty. Navigace ukazuje ještě 3 hodinky jízdy, tj. že po šesté večer tam budeme a to by mělo být dobré. Po cestě děláme sérii obědo-svačinek sestávající z úžasných sušených klobásek z antilop kudu, sýru, housky a spousty ovoce.

Cestou na severozápad asi 46km od Grootfonteinu míjíme jeskynní komplex zvaný Dračí dech. Název má podle vlhkého vzduchu, který z jeskyně vychází a ten vychází proto, že v jeskyni v hloubce 100 metrů pod povrchem se nachází největší podzemní jezero světa, ve kterém žije několik vzácných endemických rybiček. My do jeskyně nepolezeme, my jedeme dál.

Po asi hodině jízdy usíná Martinka a tuto nákazu postupně přenáší na mě. Zatímco děti si hrají jejich oblíbené hry na tabletech, já parkuji auto pod stromem na vyznačené picknick area. Po asi 20 minutách spánku mě budí bitka v zadní řadě, Martinka už také nespí, nepříjemně jí svítí slunce do obličeje a tak nechává rvačce volný průběh s cílem mě probudit, aniž by mě musela budit. Když jsem vzbuzen, Martinka uklidňuje holčičky. Následně Eliška hází po Amálce „něco“ za což schytává od Martinky zákaz žvýkačky na 2 dny a od Amálky uznání „dobrá trefa Eliško“. Nevím, co jí naštvalo více, každopádně jak se mám soustředit na řízení, když se vzádu brečí?

Po další třičtvrtěhodině konečně přijíždíme k vstupní bráně do národního parku Etoša.

Etoša je ten důvod, proč jsme v Namíbii. Národní park Etoša byl založen už roku 1907 v době hluboké německé kolonizace. V té době byl s rozlohou 100 000 km² největší přírodní rezervací světa. Dnes má jen 22 270 km², pořád ale dobré. V Etoše žije na 114 druhů savců, 110 druhů plazů a více jak 340 druhů ptáků. Součástí parku je solná pánev, nehostinná 130 km dlouhá a zhruba 50 km široká solná bílá plocha, která je po většinu roku s výjimkou krátkého období dešťů úplně suchá, ač v mapách je obvykle zakreslená jako modrá vodní plocha.

Do parku se lze dostat jen jednou ze čtyř vstupních bran. Celý park je oplocen 850km dlouhým plotem bránícím zvířatům přesunout se z parku ven. Až na slony většina z nich plot respektuje. Vstup do parku je umožněn jenom v určitých časech, které se mění v průběhu roku. Jezdění v parku před východem a po západu slunce je zakázané. Za vstup do parku se platí poplatek 80 NAD na dospělého na den, děti do 16 let jsou zdarma. Dále se platí za auto 10 NAD na den. Při vstupu do parku se dostává vstupní karta označující den a čas vstupu, SPZ auta a počet osob. Toto lejtstro se nesmí ztratit a poslední den před odjezdem z parku se musí poplatek zaplatit a vstupní karta nechat orazítkovat. Pokud by na to někdo zapomněl, bude od brány poslán zpátky na jedno z výběrčích míst a každopádně to znamená dost kilometrů a ztraceného času navíc. Cena vstupného do parku je hodně férová a vzhledem k tomu, že turisté si zde jezdí sami vlastním autem, nepotřebují žádného průvodce, v parku mohou strávit tolik času, kolik chtějí a je zde garance vidět ve volné přírodě nespočet zvířat, Etoša a celá Namíbie jsou absolutním vítězem v soutěži o nejlepší africké safari v poměru cena/výkon.

Jenže my máme na bráně Von Lindequist problém. Bránu střeží veledůležitá pani s nápisem policie, a že prý jestli chceme jet až do Halali, tak jsme se úplně zbláznili, protože je po páté večer, v šest je tma, a do Halali je to hodina a půl a ať místo toho jedeme do nedalekého Namutoni. Jenže my máme předplacené ubytování v Halali, máme tam luxusní rodinný chalet na 2 noci po sobě, pravděpodobnost, že nám nabídnou adekvátní ubytování v Namutoni (a ještě k tomu zadáčo) se

rovná nule a my nikam jinam než do Halali nechceme. Hádáme se asi 15 minut, pani si bere dalšího velkého černocha, který do mě chvílema strká. Nepomáhá, když říkám, že my jsme zvyklí jezdit v Namíbii po tmě a ani informace, že my to dáme do 80km vzdáleného Halali za hodku a kdyby nás nezdržovali, tak už jsme tam možná i byli. Prý v celém parku je maximální povolená rychlost 60km/h a prý až nás chytí místní texas ranger, sebere nám auto. V debatě nikdo nejsme ochotný ustoupit. Pani policistka se nakonec odmítá úplně se mnou bavit, píše na náš vstupní permit neboli povolení, že jedeme do Namutoni a my jsme vpuštěni do parku. Samozřejmě, na Namutoni kálí bílý tesák, my jedeme do Halali.

Dobrá věc je, že ač je všude v Etoše rychlost omezena na 60km/h, naše auto zde píská až při 80km/h. Štěrková cesta za námi krásně práší a Martinka mi za jízdy ukazuje a čte včera v autopůjčovně nafocené příběhy namachrovaných řidičů, kteří nerespektovali maximální rychlost, narazili do nosorožce, do stromu nebo prostě do něčeho, zdemolovali auto a někdy i sebe a ještě zaplatili raketu za opravu auta, protože veškeré pojištění při nedodržení maximální rychlosti zaniká. To mě nepříjde fěr, ale nic s tím nenadělám a rychlost stejně nesnížím, protože s přibývajícím tmou pravděpodobnost nějakého karambolu jenom roste.

Po cestě vidíme hodně zvířat. Bohužel nemáme čas si to dnes vychutnat a těšíme se, že si to ještě užijeme v dalších dnech. Míjíme spoustu gazel, velkých kudu, pakoňů, hodně zeber a na dvou místech potkáváme místní slony, kteří mají být těmi největšími slony na světě. Míjíme také stáda antilop, které Amálka nazývá lamy, protože pro Amálku jsou prostě všechny antilopy lamy.

Do NWR resortu Halali přijíždíme po čtvrt na sedm, těsně před tím, než úplně zapadá slunce a těsně před tím, než se uzamkne vstupní brána. Tak to je zase klika, i když si myslím, že tady by nám na noc vstup neodmítli, neboť tady prostě jiná alternativa neexistuje.

Na recepci si vyřizujeme, že dostáváme klíče prý od nejhezčí chatky pojmenované „Mushara“. Protože máme zase hlad, jdeme nejdříve do místní restaurace na večeři. Večeře je bufetová, výběr je celkem omezený, ale jídlo velmi dobré. Dáváme si v zásadě medium steaky z antilopy a z býka a několikrát si přidáváme. Eliška papá masíčko s námi, Amálka si dává jenom rýži, takže až za hodinku budeme v chatce, bude nám vyčítat, že má hrozný hlad.

V osm hodin večer, kdy dorážíme k naší chatce, panuje venku hluboká noc. Nepotřebujeme baterku, noc osvětluje z oblohy milion zářících hvězd, podívaná, která se v našich zeměpisných šířkách nemůže stát. Namibia je totiž považována za třetí nejlepší místo pro pozorování hvězd pouhými očima (po Chile a Hawaii). Je to díky bezmračné obloze, nedostatku umělého světla a neexistenci znečištění vzduchu.

Naše nadšení umocňuje prohlídka naší nové chatky. Je pěkná, prostorná, s dvěma ložnicemi, prostorným obývánkem, oddělenou kuchyní a není vůbec nutné organizovat žádný pogrom na pavouky. Na pokoji vybalujeme náš velký kufr. Máme vychytanou metodu balení tak, že první téměř polovinu zájezdu si všichni vystačíme jen s tím jedním velkým kufrem, velké batohy nebudeme potřebovat do momentu, než nám dojdou věci z velkého kufru, pak to zase totálně všechno přebalíme a s tím vydržíme až do konce. Takový je tedy iniciální plán, který se nám během cesty daří tak na 80 procent plnit.

Holčičky se před spaním můžou ještě koukat na pohádku, Martinka si čist čtečku a já si dopisuji dnešní den. Spát jdeme všichni po desáté, zítra se vstává hodně brzy ráno, pojedeme na safari!

D3 – Etoša I – 4.7. – středa

A je to tady. Budíme se v Etoše, v nejlepším místě na safari v Namíbiji a jedné z pěti nejlepších safari rezervací vůbec!

Etoša je speciální místo a každý, kdo jede do Namíbie, to ví. Počet ubytování přímo v národním parku je značně omezený. Historicky tři hlavní NWR resorty a kempy jsou Namutoni na východě, Halali uprostřed a Okaukuejo na jihu v blízkosti Andersonovy brány. S rostoucím počtem turistů roste poptávka po ubytování a tak v nedávné době vznikly další dva resorty. Onkoshi na severovýchodě a luxusnější Dolomite úplně na západě v části, která byla dříve dokonce turistům zapovězená. Dále mají turisté možnost se ubytovat v privátních lodžích a kempech, které jsou ale před vstupními bránami národního parku. V každém případě sehnat ubytování uvnitř parku v hlavní sezóně je věc značně nejednoduchá a je potřeba to buď rezervovat dostatečně dopředu anebo znát Tubbinku. Všechny NWR kempy mají restauraci, bazén, benzínovou stanici, malý krámeček se základními potřebami a suvenýry a osvětlenou waterhole, neboli vodní díru, prostě přírodní napajedlo pro zvířátka.

A my plánujeme začít pěkně zvostra. V 6 ráno totiž vyrazí místní safari jeepy s turisty netroufajícími si na prohlídku po vlastní ose nebo doufajícími, že z vyvýšeného místa budou mít lepší výhled na zvěř. Náš mazaný plán je nalepit se na auta profilů a sledovat je v nenápadné vzdálenosti za nimi a přičítat se k nim, jakmile najdou něco super k vidění.

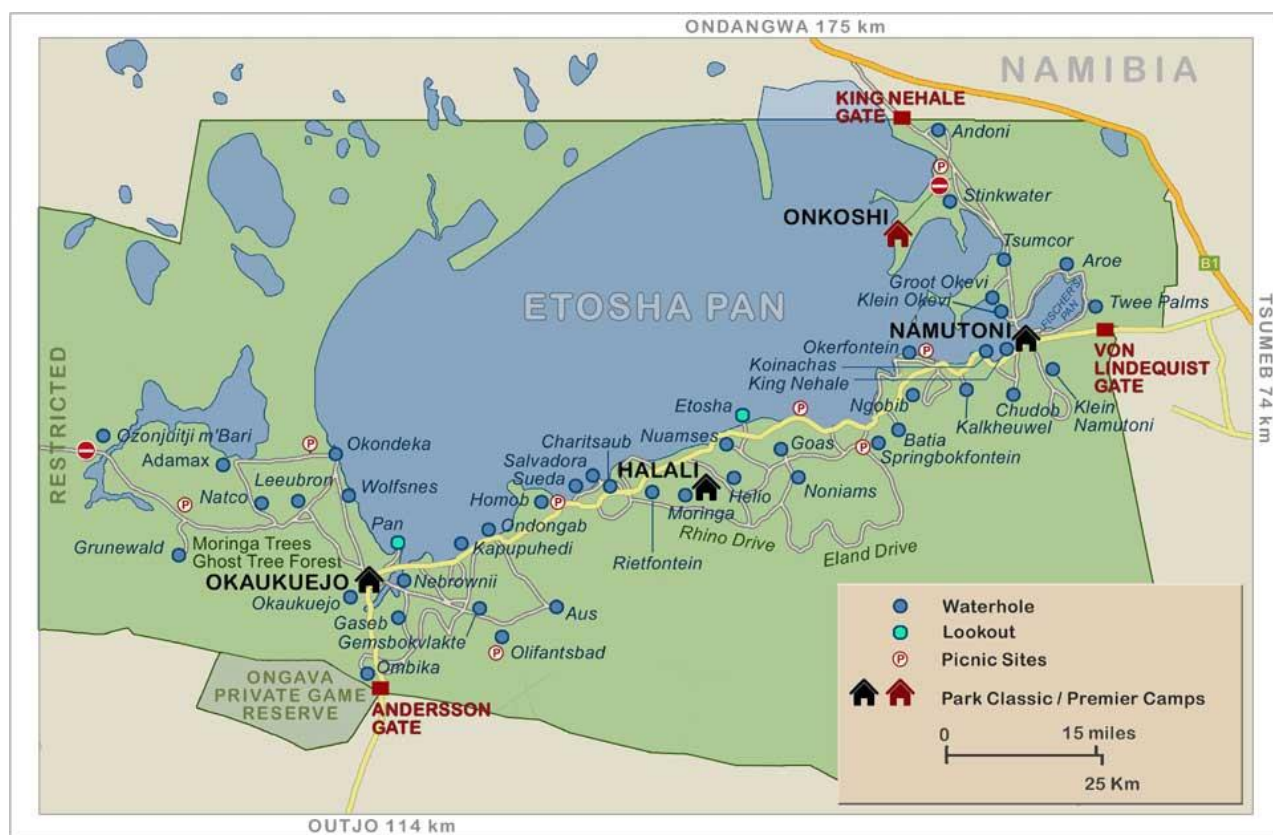
Vstávání ve 3/4 na 6 se nelíbí holčičkám, ale snažíme se je namotivovat na zvířátka a tak s naší fyzickou pomocí po chvíli lezou z postýlky. Oblékáme se a jdeme ven, kde pořád panuje černočerná tma. V 6:05 jsme s autem u brány. Auta s turisty už nám zřejmě ujela, ale to neva, my je doženeme, o to nemám strach. Co mě ale trochu znervózňuje je, že je brána zavřená. Utíkám na recepci si stěžovat, že nějaký kohout omylem zavřel bránu, ale černá paní na recepci mě uklidňuje, že to je schválně, protože po parku se za tmy jezdit nesmí, jedinou výjimku mají oficiální safari vozy a brána se turistům otevře, až bude venku světlo, což bude dnes v půl osmé, tj. za hodinu a půl od teď. Počkej, počkej, to bude asi nějaké nedorozumění. My jsme si dali budíky na ráno, vzbudili jsme naše holčičky a teď máme být trestáni za to, že jsme nezaplatili výpalné za účast na oficiálním safari, kam byste nám stejně nepustili Amálku, protože je to až od 6 let věku? Jenom malinko to pootevřete, my rychle frrr za jeepama a hned to zase za námi zavřete, my to nikomu neřekneme. Nepomáhá. Zkouším jí podšoupnout jednodolarovku, zvu jí večer na rande, všechno marný. Jdu za Martinkou na poradu, co budeme dělat. Martinka hned navrhuje návrat do postele. Tak to prrr, kvůli tomu jsme do Etoši přece nejeli. Pojdme k místní vodní díře, jedné z 20, které jsou rozestavěny po Etoše a kam chodí zvířátka se napít po tom, co se napasou nebo nažerou těch, co se napásli.

K nedaleké waterhole Moringa jdeme autem a bereme s sebou dalekohledy. Tuhle dobou je venku opravdu zima, pár stupňů nad nulou. Holčičky jsou na zimu připravené, mají teplé bundy, nákrčníky, čepice, ale dospělí mají trika a mikiny a to rozhodně na místní teplotu nestačí. Proto ihned poté, co zabíráme nejlepší lavičku s vyhlídkou na lampou osvětlené napajedlo, se vracím do auta pro tři

peřiny, které máme pro spaní na střešních stanech. Konečně se hodí. U waterhole nejsme sami. Sedí zde asi 8 lidí, všichni jsou po tichu a hází po nás ošklivé pohledy, protože naše šeptání s holčičkami soustavně se ptajícima, kdy už konečně dorazí ta zvířátka, je slyšet na kilometry daleko. Sedíme a zvířata nikde. Začíná se rozednívat. Nejdříve se přijde napít divoké prase, pak tři impaly, pak menší stádo zeber. Za téměř hodinu čekání žádná sláva, žádný lev, žádný nosorožec, nic pořádného, co by se nechalo nazvat úlovkem dne. Rozhodujeme se tedy to u napajedla zabalit, jdeme autem do restaurace na snídani, abychom v 7:30, až se konečně brány otevřou, mohli vyjet na naše první pořádné etošské safari.

Snídaně je dobrá, necháme si od černocho připravit omeletu s ingrediencemi podle našich přání, k tomu je grilovaná slaninka, pářečky, džusík z guavy a holky se doráží ještě křupinkama s mlíčkem, takže nakonec bránu opouštíme až v 7:45.

Jedeme směr na západ a vymetáme všechny odbočky k dalším napajedlům. K navigaci používáme kombinaci papírové mapy a google navigace, která vždy ví, kde přesně jsme.

Ze začátku stavíme na dlouho kdykoliv vidíme nějaká zvířátka. Fotíme si zebry, impaly a další antilopy. Jenže časem se stáváme rozmazlenější a rozmazlenější. Po čase ignorujeme stáda se stovkami zeber a antilop a uháníme dále v hledání něčeho velkého. Na seznam námi vytěžených zvířat se postupně dostávají další zvířátka, jako jsou pakoni, kudu, buvolci, vodušky, další druhy antilop a pštrosové. Máme s sebou jeden pořádný dalekohled a pro holčičky menší dalekohledy. A velebíme dětské podsedáky, které jsme si přivezli z domova a díky kterým mají vyvýšené holky perfektní výhled z okna podobně, jako mají dospěláci. Po asi hodině a půl to otáčíme a jedeme po Rhino Drive zpátky směr Halali. Jak se posouvá čas nad devátou hodinu, zvířata ubývají. Marně

hledáme lvy. Martinka si myslí, že problém je v tom, že jedu moc rychle a tedy nestíháme nic vidět. Já mám spíš pocit, že to souvisí s našim zpěvem, který se z našeho auta line a zvířata plaší. Poslední úsek ranního safari je po hodně špatné cestě a tak se mi navíc dost mizerně kombinuje řízení s aktivním vyhledáváním zvěře.

U jednoho stáda zeber jdoucího přes cestu nám chcípá motor a následně nechce nastartovat. Ať dělám, co dělám, při točení klíčkem auto mlčí, navíc nejdou vytáhnout stáhnutá okénka. Martinka začíná lehce panikařit, že přijde lev a sežere nám holčičky, ale toho já se vůbec nebojim, spíš se děším, že ten kuchyňský hrnec, co vzaly holky s sebou do auta pro všechny případy, dojde svého uplatnění. Ono totiž jezdit na safari s malýma holčičkama, které se dožadují každou chvíli čůrání, není žádná sranda. Jak asi každý tuší, při safari se nesmí vylézat z auta, protože jinak lev chramst chramst. Základem je nedávat dětem moc pít, nezapomenout s nimi skáknout těsně před vyjetím a pro všechny případy kuchyňský hrnec s sebou. Naštěstí tahle scénka má happyend, hrnec zůstává suchým, po několika dlouhých minutách a mnoha pokusech se nám daří auto opět nahodit a my můžeme jet v klidu dále. Vidíme ještě alespoň žirafy.

Poslední úsek už holky naznačují, že už je to safari nebaví a chtějí svoje tablety, aby si mohly hrát. Vracíme se do kempu v půl jedenácté a jdeme nejdříve se podívat do místního obchodu, co tam mají za zásoby k jídlu. Žádná sláva. Kupujeme alespoň sušené jerky a také pohledy se známkami. Jdeme do naší krásné chatky, kde se rozhodujeme nejdříve všichni pořádně umýt.

Po důkladném umytí se dělíme na skupinky. Martinka jde na recepci, kde funguje internet, a tedy může využít na recepci zakoupený kupón na 150MB dat (Car-Fi zde nedá ani ránu). Já si jdu studovat, co ještě nevím o Namíbii, a holky jdou sledovat pohádku. Srážíme se všichni po poledni v naší chatce a rozhodujeme se pro variantu obědu v místní restauraci. K jídlu je opět bufet, jen oproti večeri omezenější. Hitem dne je hovězí ohánka.

Jdeme na pokoj. Já s Martinkou a Amálkou se rozhodujeme dospat, co jsme dnes ráno zanedbali. Eliška nám tvrdí, že se jí spát vůbec nechce a že je totálně v pohodě a tedy si bere tablet a bude si hrát a dívat se na pohádku. Usínáme okolo 13:30, budík je nařízen o hodinku později a v 15:00 už vyrážíme na další safari.

Jedeme směr sever a pak východ, abychom se vyhnuli trasám, kudy jsme jeli jak včera večer, tak dnes ráno. Jedeme svižně na místní poměry a brzy doháníme skupinku aut, která se rozhodla pro stejnou trasu. Předjet je se na místních úzkých a prašných cestách nedá a tak operativně měníme trasu, aby nás nezdržovala. Naše plány jsou sledovat zvěř a nikoliv konzumovat prach za loudaly trápícími se s místní neupravenou komunikací. Náš trik nám vychází a brzy narážíme na stáda zvířat. Nejdříve se radujeme z několika velkých stád antilop a zeber. Pak jedeme do Etošské slané pánve pokrytého šedobílou krustou a připomínající jihoamerické Altiplano. Cesty zde jsou dobře značeny

a mimo vyznačenou cestu se nelze jen tak lehce dostat. Potkáváme skupinku 10 maxi pštrosů. Jedeme dál kolem stád odpočívajících přežvykujících antilop. Zvířata se evidentně aut nikterak nebojí, pasou se těsně u cesty a některá zvířata se po této cestě provokativně prochází. Potkáváme stádo žiraf. Počítáme jich asi 20 a prohlašujeme je za největší stádo žiraf, které jsme kdy potkali. Pokračujeme dále po Hartweg drive, kam nás zanáší tušení velkých zvířat. Bohužel né vždy se naše tušení vyplní. Tedy pokud nepočítám stádo asi 100 zeber, které momentálně jdou přes naši cestu, musíme je nechat přejít a ohlas našich holčiček třímajících v ruce dalekohledy a dívajících se do všech směrů, je velmi pozitivní.

Následně nám usíná v autě Eliška nedbajíce Martinčino opakované varování, že jestliže usne, bude mít utrum s odpoledními pohádkami a bude pěkně chodit spát společně se všemi ostatními. Jedeme dále po cestě, kde po stranách jsou podrosty a křoví. Toto prostředí je stvořené pro lvy, gepardy a leopardy. Je to podobné jako ráno. S postupujícím časem nás nevzrušuje to, co už jsme viděli, naopak zvyšuje se touha vidět ta zvířata, která jsme ještě neviděli, jenže ta se nám né a né ukázat. Amálka nám vzadu fňuká, že už asi nikdy v životě lva neuvidí a následně nám online skládá a zpívá její speciální písničky, ve kterých různá zvířátka vyvolává. Jedeme po Eiland drive tak, abychom do Halali dorazili okolo šesté večerní, dříve než se zavře brána.

V Halali se jdeme podívat k napajedlu Moringa, zda se tu něco neděje. Neděje. Stejná nuda, jako ráno. Rozhlížíme se kolem sebe a závidíme těm, kteří zde uvolněně sedí, relaxují, čtou si knížky a zdaleka nejsou tak netrpěliví, jako jsme my. A také nemají malé děti, v tom bude ten rozdíl. Jdeme do naší chatky. Dnes bude naše první „braai“.

Termín „braai“ je známý pojem všude v Jihovýchodní Africe. Používá se zejména v Jihoafrické Republice, v Namíbii, Zambii a Zimbabwe. Lze to částečně přeložit jako grilovačka nebo BBQ, ale tyto termíny známé z našeho světa dostatečně nevystihují význam tohoto slova. K faktoru grilování masa přidává další sociální rozměr, je to zvyková tradice a norma života v těchto končinách. Na rozdíl od grilovačky, braai nemůže být na plynu, ale buď na dříví, nebo na dřevěném uhlí. Slovo „braai“ pochází z afrikánského „braaivleis“ značícího grilované maso. Postupně bylo adoptováno anglicky mluvícím obyvatelstvem do angličtiny a do dalších domorodých jazyků.

Máme dvě včera zakoupené klobásy z místního divočáka. Rozhodujeme se pro opatrnější postup začít s jednou a pak uvidíme. Jelikož braai musí dělat muž, jinak to není braai, ujímám se přípravy. Privátní braai místo (neboli gril) je u každé chatky a prakticky i u každého kempovacího místa. Rozděláváme oheň, na grilovací mříž pokládáme stočenou klobásu a ještě grilujeme cibule, které ke grilovanému masu miluju. Martinka mi pomáhá s logistikou (donést talíře, nakrájet chleba atd.). Zatímco připravujeme večeři, holky si hrajou různé hry za chatkou, což znervózňuje Martinku přesvědčenou, že je sežere lev. Pro jistotu připravuji foťák. Roztopit dřevěné uhlí nějakou dobu zabere a první masíčko se stahuje z grilu po hodince. Klobása mizí v holčičkách rychlostí světla a hladová Martinka mě urychleně posílá vysypat na gril tu druhou. Nacpané holčičky se s námi loučí a mizí v chatě si hrát, zatímco my s Martinkou máme čas rozmítat nad tím, zda naše děti dostatečně oceňují naše úžasné dovolené nebo zda je příští rok raději nepošleme na nějaký třítydenní pionýrský tábor a sami nepojedeme někam jinam. Dospíváme k závěru, že s dětmi cestujeme rádi a že jsou to prostě děti, takže za rok jedeme zase společně a prostě všichni máme smůlu nebo štěstí, podle toho, jak se na to kdo dívá.

Výhodou braai je i troška tepla, které emituje. Teď večer je přibližně 10 stupňů Celsia a teplá mikina je nutností. Po spapání a vypití našich zásob jdeme na pokoj. Děti symbolicky sledují pohádku Lví král, já obdivuji kvalitu jihoafrických vín a Martinka se sebevzdělává vědic, že je to potřeba. Do hajan jdeme o půl jedenácté večerní. Zítra opět vstáváme relativně brzy, ať jsme po snídani, až se brány Halali otevřou světu dokořán.

D4 – Etoša II – 5.7. – čtvrtek

Zápisky z dnešního dne dělám v podvečer sedíc na lavičce před naší novou chatkou. Když zvednu hlavu, vidím žirafy, antilopy, kudu a spoustu ptáků. Před chvilkou si tu hrálo velké stádo slonů a doufám, že se ještě ukáže nosorožec. Ale pojďme k tomu, jak to dnes všechno začalo.

Budíček na ¾ na 7 ráno a pak na snídani. S otevřením bran vyjíždíme na naší dnešní ranní safari jízdu.

Dnes máme v plánu navštívit všechny vodní díry směrem na východ od nás a to až tak daleko, abychom stíhali být na půl desátou zpátky v naší chatce, protože se po nás chce, ať jí do 10 ráno opustíme. Dnes se totiž stěhujeme na další místo, do nejstaršího ubytování a centrály Etoši, do resortu Okaukuejo.

První body dnešního safari získává Martinka za žirafy. Sice jsou trošku dál a proti sluníčku, ale body jí uznáváme.

Jedeme dál a vidíme obrovské stádo nebo spíš stáda promícháných zeber a pakoňů, kteří se mají očividně navzájem rádi. Hledám tedy pruhatého černobílého pakoně, ale ani rohatá vousatá zebra mezi nimi není.

Pokračujeme v cestě a vidíme mraky antilop a dalších zeber. Místní zebry jsou pankáči, někdy zbarvené až do oranžova místo bílé, každopádně jsou to fešandy.

Vidíme další antilopy skákavé a několik osamocených oryxů. Nevím, čím to je, ale občas zvířátka, když nás vidí, tak místo aby se k nám postavila čelem, nastavují k nám zadek. To samozřejmě není poloha pro pěknou fotečku a tak nezřídka se stáhnutým okénkem na zvířátka volám a snažím se je motivovat, ať se na mě hezky podívají. Tyto momenty spolehlivě rozveselují celou rodinku a zejména holčičky, které mi radí, co jim mám říct a v jakém jazyce. Martinka to natáčí, směje se u toho a pak chce ještě po mně peníze do kasičky za každé moje použití nějakého neslušného výrazu. Občas ale moje pokřiky na zvířátka fungují a někdy na nás koukají dlouho s otevřenou pusou.

Během dopolední cesty vidíme mraky zvířat, ale nepotkáváme žádného lva, geparda, leoparda ani nosorožce a i ti sloni, jak se zdá, tak se nám teď vyhýbají. Je to malinko zklamání. Namíbie má největší populaci volně žijících gepardů na světě (cca 3000) a tedy kde jinde, než tady, se s nimi máme potkat. A to samé platí i pro nosorožce černé. Ale nezoufejme, ještě není všem etošským dnům konec.

Do Halali se vracíme v 9:20. Jdeme se nejdříve dobalit, odnést všechny věci z chatky do auta, vrátit klíče od pokoje a pak ještě jdeme na chvíli k bazénu, kde funguje internet a Martinka může dojet zakoupený datový kredit. Děti zatím staví domeček pro zvířátka u nedalekého stromu a já se jdu podívat, jestli by se nedalo sehnat něco v místním krámkě, co bychom mohli svorně prohlásit za oběd, aniž by někdo hlasitě protestoval.

Asi za půl hodinky vyrážíme na naši cestu do dalšího tábora. S nákupem v Halali slavím úspěch. Pořídil jsem čerstvé housky a sušené klobásy z divokých zvířat, kterým naše děti říkají dobré párečky, za jízdy si je strkají do ručně vydlabaných housek a tváří se, že mají výborné hot dogy.

Nikam nespěcháme. Naši přesunovou cestu bereme jako příležitost k safari v místech, kde jsme ještě nebyli. Naše první zastávka po cestě je vodní díra Reinfonstein. Už z dálky vidíme, že se tam něco děje, protože tam stojí zaparkovaných asi 8 aut. Taková koncentrace aut není běžná, šlapu rychle na plyn, ať jsme hned u nich a vidíme to, co oni. Velký lev tam žere impalu. No tak to je super úlovek. Máme odškrtnuté další důležité zvíře a Amálka už nemusí fňukat. Lev leží od nás asi 60 metrů v trávě a je mu vidět převážně hlava.

Taháme se všichni o náš velký dalekohled pořízený na Aliexpressu, který za ty peníze přibližuje neskutečně super a v dobrém světle při pohledu na velká zvířata zezadu je možné i vidět, co zvířata měla k večeri včera večer. Dnes jsme objevili jeho novou vlastnost, schopnost vyhledávat cíl a zatáčet obraz. Sami jsme to tedy neviděli, ale musí to tak být, protože Amálka nám hlásí, že pozoruje lva, i když se s dalekohledem dívá do stropu auta. U lva vydržíme asi 10 minut a pak jedeme dále neboť náš čas je drahý a zvířat těšících se na naši přítomnost je zde mnoho.

Opět děláme po cestě různé detoury s cílem projet co nejvíce etošských cest, abychom snad o něco nepřišli. Potkáváme další davy antilop, pakoňů, zeber a pštrosů. Na několika místech nám zvířata přecházejí přes cestu ve vzdálenosti jednoho metru od auta a tak máme možnost je pozorovat pěkně z první ruky.

Na jednom místě zase vidíme velkou koncentraci aut a tak honem rychle mezi ně. Jsou zde dvě lvice vzdálené od cesty asi 70 metrů a z trávy jim kouká jenom hlava. Tak to už máme celkem 3 lvy jenom během této jedné cesty. Po 10 minutách pozorování lvic pokračujeme dále. Moc se nám líbí u jednoho napajedla s vodou, kde je na jednom místě hodně různých zvířat včetně pštrosů, impal, kudu a zeber.

Do našeho dnešního kempu Okaukuejo přijíždíme v půl druhé odpoledne. Na recepci dostáváme klíče od naší chatky, která se nechlubí názvem „Waterhole chalet“ nadarmo. Nachází se přímo u nejznámějšího napajedla v Etoše a možná i v celé Africe. Asi 20 metrů před chatkou je zídka a za ní plot chránící lidi před zvířátky a zvířátka před lidmi. Asi 20 metrů za plotem je napajedlo. Před zídkou jsou lavičky, na které usedáme. Jediný pohled přes nízkou zídku na napajedlo Okaukuejo dává tušit, že tohle je úplně jiné kafe, než byla nudná díra Moringa v Halali. U napajedla probíhá konstantní zvířecí party, střídají se zde celá stáda a v každém momentu je na co se dívat. Navíc je krásný výhled do dálky za napajedlo, kde je vidět řada žíznivých zvířátek přicházející na party a řadu zpitých zvířátek z party odcházející.

Ted' je období největšího sucha a tedy obecně nejlepší období k sledování zvěře v celém parku. Kromě vodních děr zvířata nemají kam jít v Etoše napít a musí k napajedlům. A toto napajedlo je jejich nejpoblábnější. Není náhodou, že zde byl postaven první kemp v Etoše a že zde je centrála celého parku. Tady platí, že není nutné jezdit někde za zvířátky, sem chodí zvířátka za vámi.

Sledujeme místní faunu z lavičky před naší chatkou a domlouváme se, co dál. Já jsem příznivce jít si dát chrupku na pokoj, ať máme energii na večer a následně zde strávíme s lahvinkou vína celý krásný dlouhý večer. Martinka se bojí, že pokud opustíme tuto exkluzivní lavičku, tak až se vyspíme, bude všude plno, nebudeme si mít kam sednout a ze zápraží naší chatky se budeme muset potupně dívat na záda těm turistům, kteří si poobědní spánek odepřeli. Vyhrávám nakonec já. Vysvětluji Martince, že jí nutně potřebujeme všichni na usnutí, protože její písničky nás všechny do minuty dostanou chca nechca. A šanci na zpěv si naše maminka nikdy neodřekne.

Vstáváme v půl čtvrté odpoledne a jdeme si sednout na stejnou lavičku, o které si Martinka myslela, že bude zaručeně obsazená. Není. Většina laviček je zde volných. Kde všichni jsou?

Odpolední divadlo začíná pakoni, impalami atd. Pak přichází stádo slonů. Je jich aspoň 20 a mají mezi sebou miminka, malé roztomilé mrňavé sloníky.

Někteří berou hygienu hodně vážně a celí se potápí pod vodu, někteří na sebe vodu stříkají. Úžasná sloní šou na maximum. Pak přichází osamocená bojavá žirafa. Pořád se rozhlíží, zastavuje se, zase se kousek vrací. Možná se v blízkosti pohybuje nějaká šelma, o které my nevíme. Její nástup na pití trvá více jak půl hodiny. Mezitím velká grupa slonů odchází, ale vzápětí přichází další sloni. Je to konstantní kanál national geographics na maximum. Původně jsme plánovali odpoledne jet autem na safari, není důvod. Beru si na lavičku počítač a střídavě pozoruji zvířátka a dělám si poznámky z dnešního dne. Bohužel našim holčičkám zájem o zvířátka nevydrží věčně a po nějaké době se zvedají z laviček a hrají si na honěnou. To není úplně tichá hra a tak se opět stáváme terčem zlých

pohledů a syčení. V momentě, kdy všichni sloni nevěřícně pozorují naše holčičky, se rozhodujeme je raději poslat do chatky dívat se na pohádky a hrát na tabletech.

Blíží se večer. Martinka má pořád strach o naše nejlepší místa a tak se rozhoduje sama dobrovolně vzdát se večere a střežit naši nejlepší lavičku.

Beru nejdřív jenom Elišku navštívit místní krám, abychom tam hladovějící mamince něco koupili (čokolády, koly, sušené klobásky biltongy). Následně necháváme maminku samotnou na stráži a s holčičkami jdeme do místní restaurace na večeři.

Rezervaci v tradičně bufetové restauraci máme na 18:30 a jsme nadšeni. Steak z kudu si dáváme všichni včetně vegetariánky Amálky. Na rozdíl ode mě, holčičky milují rýži. Amálka má ráda majonézové cokoli včetně bramborového salátu. Já můžu maso všeho druhu, takže talíř v druhém kole plním zapečenou impalou, volskou oháňkou a pořádným krvavým steakem z kudu. K večeři si dávám výborné místní pivo, které má v Namíbii díky německé historii velkou tradici a stále se vaří v souladu s platnou bavorskou regulací. Všichni si přidáváme, a soucitně při tom myslíme na hladovějící maminku. Aby neřekla, že jsme na ni nemysleli, holčičky bezvadně plní úkol napéčovat si nenápadně kapsy houskami a máslem pro maminku.

Vracíme se za maminkou sedící na lavičkové stráži. Venku už dávno zapadlo slunce, všude je tma, tedy až na napajedlo, které je osvětlené žárovkami. Zrovna si ve vodě hraje několik slonů, opodál dělá drahoty další váhavá žirafa. A pak to přichází, vidíme nosorožce. Najednou jsou dva a pak tři. První naši nosorožci naživo ve volné přírodě! Ale divadlo nekončí, přicházejí další sloni a další zvířata se napít a další nosorožci.

Naše holčičky to zase vydrží v klidu jen nějakou dobu a teď už zase sledují na pokoji pohádku. Šeptáme si potichu s Martinkou, protože se dožadují pochvaly, za to, jaké jsem vybral úžasné ubytování. Jenže naše šeptání se nelíbí pánovi opodál a syčí na nás. Já mám chuť pána poslat někam, ale Martinka to těžce nese a nechce si se mnou už šeptat. Jenže já se po té láhvi výborného vína potřebuji s někým dělit o zážitky a syčení od pána mě nezajímá.

V deset večer mě Martinka opouští. Jde dohackovat děti do stavu spánkového se zuby vyčištěnými. Já si jdu pro počítač, na kterém právě dohrála pohádka Paddington II, abych dopsal poznámky z dnešního dne.

V momentě, kdy píšu tato slova, se přede mnou strkají 2 sloni a o kus dál se postrkují 2 nosorožci. Ještě to tu chvilku vydržím, zítra vstanu dřív než ostatní a půjdu se sem podívat, co se tu děje po ránu. Dobrou.

D5 – Etoša III – 6.7. – pátek

Netrpělivě čekám, až mi budík v 6:15 probudí, abych utíkal k napajedlu. Myšlenka je, že lvi a jiné šelmy musí také někdy pít a když nepřišli včera, musí logicky dorazit teď ráno. Utíkám na naši lavičku s dalekohledem a foťákem. Venku je tma, strašná zima a jsem tam sám. A šelmy nikde. U napajedla hraje klasická hudba - zebry, antilopy a pakoňové. Zítra už takhle brzy vstávat nebudu!

V půl osmé ráno mě vyzvedávají holky u díry a jdeme rovnou k autu. Plán je zastavit v hlavní restauraci na snídani a z ní pak ihned vyrazit na safari. Jenže ouha. Auto zase nespustí, ať dělám, co dělám. Tak ještě, že to odešlo teď a tady na parkovišti a ne někde uprostřed safari. To bychom taky mohli skončit jako svačinka pro lvy, uklidňujeme se a jdeme pěšky do asi 200 metrů vzdálené restaurace na snídani.

Po snídani se rozhodujeme strávit den u napajedla, protože co taky jiného můžeme dělat, když auto nejede. Holky se usazují na naši privátní lavičku a já jdu telefonovat na číslo, které jsme dostali při přebírání auta pro případ nouze. Popisuju jim, jak máme rozbité auto. Černoušek na druhé straně si hned ze mě utahuje, že jsem určitě nechal auto s rozsvícenýma světly a vybila se baterka. Tak to teda prrrr mladej, já jsem to svítit nenechal, jsem navíc automechanik amatér, kterej se v tom vyzná, a nedělej ze mě pitomce, auto je porouchaný. Nejspíš prach napadal do startéru a teď je to v háji a prostě okamžitě nám pošlete nový auto, se naoko rozčiluju. Jenže černoušek poznajíc odborníka na druhé straně drátu přepíná na vážný tón. Startér to určitě nebude, tyhle auta jsou designovaný do prachu a písku a ne náhodou jsou proto tak oblíbené bojovníky talibanu. Prý co by to mohlo ještě být, jestli mi náhodou nezajel gumový kobereček pod pedál spojky. Prý se to občas stává a toto auto vyžaduje při startování mít sešlápnutý pedál spojky úplně na zem a bohužel pokud to tak není, auto nenastartuje a ani to nijak nesignalizuje. Prý se to chová, přesně jak popisují a ať to jdu zkusit. Vysvětluje mi, že všechna auta jsou GPS sledovaná, on teď přesně vidí, kde my jsme, a když uvidí, že se hýbáme, tak je problém vyřešen a pokud ne, tak nám někoho pošle. Jdu do auta a samozřejmě je gumový kobereček zasunutý pod pedály. Stačí ho jen kousek posunout a problém s autem vyřešen.

Tak honem honem, vstávat holoto z lavičky, jede se na safari. Chvilku přemýšlíme o trase. Napadá mi zastavit se na recepci pro radu. Na každé recepci v každém resortu v parku je totiž tzv. knížka trofejí, kam turisté zapisují úlovky ze svých safari cest. Většina turistů se ale k zapisování do knihy nemá a tak poslední zápis je 2 dny starý a tvrdí, že prý viděli lvy v blízkosti napajedla Okondeka. Lepší plán nemáme, jedeme tam. Cesta vede na sever. Po cestě vidíme stádo žiraf a další zvířata, která už považujeme za standard, a na které nám pohled srdce příliš divoce nerozbuší. Na místě, kde viděli ty čtyři lvy, vidíme jenom hromadu bobáků, ale to je všechno. Jedeme směrem na západ.

Pak to přichází. Vidíme jedno stojící auto a hned u něj vedle cesty jsou na zemi 3 lvice, které žerou pakoně. Chvilí je pozorujeme, když tu vidíme, jak kousek před námi na cestě jde další trojice lvů, konkrétně maminka s dvěma mazlíčkama. Honem, jedeme za ní!

Následujeme ji pomalým tempem po cestě asi 300 metrů, než holku přestane naše pronásledování bavit, stočí to směrem z cesty pryč a mizí i s dětmi ve vysoké trávě. Vracíme se zpátky k těm třem lvicím, které se pořád ládují pakoněm a celou tlamu mají červenou jak Amálka po porci jahodové zmrzliny.

Jsme tam s nimi úplně sami na dalších několik dlouhých minut a tak si zabíráme strategickou polohu v jejich bezprostřední blízkosti. Martinka se bojí otevřít okénko u auta, že jí sežerou, a když se odhodlá, tak je nervózní z jedné lvice, která si jde lehnout do stínu, které vrhá naše auto.

Já jsem klidný, já mám okénko zavřené. Děti to všemožně komentují a všichni jsme nadšení, protože tohle je zážitek letošního roku překonávající hovnivály v Uzbekistánu. Včera jsme sice také viděli lvy, ale nebyli jsme tam sami a rozhodně né takhle krásně z blízka. Navíc ta dvě rozkošná koťátka.

Po chvíli přijíždí další auto a tváří se nešťastně, že mu blokuje výhled. Ještě si dopřáváme několik minut a pak se nad druhým autem slitujeme a jedeme pryč tím směrem, kterým šla paní lvice s těma dvěma mrňouskama. Už je nevidíme, ale vidíme místo označené jako záchodky. Eliška by se rozhodně nebránila jejich návštěvě, ale bude to muset vydržet. Vypustit naše mazlivé děti v místech, kde se potuluje lvice s mláďaty, by nemuselo dobře dopadnout a nechci spekulovat pro koho.

Jedeme dál. Naše nadšení nás neopadá po zbytek cesty. Viděli jsme šest lvů z bezprostřední blízkosti! To už nám nikdo nevezme! Holčičky zpívají radostné ódy na lvy, my je v tom podporujeme a máváme přitom z okénka všem těm zvířátkům, která by byla nejraději, pokud by žádní lvi neexistovali.

Po příjezdu do naší chatky u vodní díry v půl jedenácté dopolední se Martinka s Eliškou důkladně myjí, zatímco já s Amálkou si to necháváme na odpoledne. Jdu raději na lavičku k napajedlu, umyté holky se přidávají po chvíli sledovat, jak se tu najednou napájí stádo slonů, stádo pakoňů, stádo antilop a stádo zeber.

Najednou Eliška hlásí, že jí bolí břicho. Martinka jí léčí coca-colou, protože si myslí, že to je účinný lék na bolení břicha. Lék okamžitě zabírá a Eliška se chlapácky poblínkává. Dáváme to do

souvislosti s antimalarií, které děti berou i přes to, že jsme ještě ani jednoho moskyta neviděli. Prvence je prevence. Bohužel, zvracení je běžná kontraindikace na malaron s pravděpodobností 10 procent. Vyblinkané Elišce je hned lépe a ve ¾ na 12 to balíme a jdeme všichni na oběd do místní restaurace. Obědy jsou zde podobně jako v jiných NWR resortech formou bufetu. Amálka (dítě do 6 let) platit nemusí, Eliška je za poloviční cenu no a dospělí vychází každý přibližně na 300Kč. Vzhledem k tomu, že si dáváme každý tři pěkné krvavé hovězí steaky, tak cenu považujeme za férovou. Pokud zase nechceme jíst sušené maso, tak stejně moc jiného na výběr nemáme.

Po obědě je hygienická řada na mně s Amálkou. Následně se Eliška dívá na pohádku, Martinka pracuje a já s Amálkou si dáváme 40 minutovou chrupku. Po vyspání kontrolujeme stav zvířecího mejdanu u vodní díry, přebalujeme malinko zavazadla na další dva dny, kdy nás čeká spaní ve stanu (a tedy potřebujeme mít po ruce nejteplejší oblečení) a ve tři odpoledne vyrážíme na další safari drive.

Jedeme směr na východ. Nejdříve se napojujeme za auto profesionálů s turisty na palubě, ale jedou na náš vkus příliš pomalu a tak je po chvíli předjíždíme. Stavíme na několika místech, kde jsou stáda zeber, pštrosů, antilop, vidíme velmi zblízka žirafy, přes cestu nám každou chvíli někdo přebíhá a tak už fotíme x-tou fotku zvířat v zrcátku auta, před námi atd. Vidíme i pozemní veverky, psi ušaté a řadu ptáků. Jen ti nosorožci se nám za bílého dne né a né ukázat. Vidíme na cestě spoustu megabobků, které svojí velikostí nechávají tušit buď slony, nebo nosorožce, ale nosorožci nikde. Martinka nás poučuje, že zde žijí ti nosorožci černí, kteří jsou agresivní a ihned útočí a shodujeme se, že za tu srandu, že by na nás nosorožec zaútočil, by to rozhodně stálo. V čem se ale nemůžeme shodnout je, do čích dveří by měl ty své nosorožky zarazit najdřív. Zpátky jsme po páté hodině a tak máme zase chvíli čas pozorovat dění u nádrže, kde se prostě pořád něco děje.

Večeři máme rezervovanou v restauraci na šestou večerní. Tentokrát jde s námi i maminka. Na grilu se dnes roastuje masíčko z oryxa, k jídlu je i hovězí, zapékaný kudu, a další dobroty. Jako zákusek je zmrzlina, kterou bohužel Amálka nedostává, protože dneska co? Zlobila! Jak? Hrozně! Neposlouchá, leze přes zídku za zvířátkama, na všechno sahá rukama, ruce si pak strká do pusy, vylila pítíčko v autě, ...

Po večeři jdeme zpátky k naší chatce na naší lavičku. Dnes to máme naposledy. Zítra už opouštíme Etošu a další safari v Namíbii už nebude. Holčičky před sledováním zvířátek dávají přednost sledování pohádky na pokoji (momentálně frčí Vánoční skřítek). Dospěláci zabalení do deky pozorují pozdě do noci slony, nosorožce, žirafy a další žíznivé tvory.

Pítí je samozřejmě věc velmi nakažlivá a tak, abych zvířátkům zbytečně nezáviděl, mám k ruce láhev výborného červeného vína. Ta kombinace těšení oka, srdce, chuti a prostě všeho dohromady synergicky hrotí pocit maximálního si užívání do astronomických výšin a člověk si euforicky přeje, kéž by to tak trvalo věčně anebo alespoň abychom měli ještě někdy šanci tohle znovu zažít.

D6 – Z Etoši do severního Damarlandu – 7.7. – sobota

Vstávám v sedm, ostatní ještě spí. Ihned běžím k napajedlu, jestli náhodou nebudou nějakí lvi nebo nosorožci. Nejsou. Pak se blíží hyena, která nám na seznamu úlovků pořád chybí. Bohužel se z hyeny po chvíli vyklubává Oryx s ulomenýma rohama a to mi připomíná, že jsem na říjen objednan na oční. Při snaze vyfotit hyenu zjišťuji, že mám vybitou baterku do fotoaparátu a náhradní nemám.

Honem spěchám do pokoje dát jí na nabíječku, která je v kufru. Přitom se budí holky a nenazval bych to pochvalným komentářem, čím mě častují. Alespoň se nám urychlí vstávání a můžeme všichni na snídani.

Snídaně je v ceně ubytování. Necháváme si s Eliškou zhotovit vaječnou omeletu na přání od místního černého bratra. Amálka si vyrábí palačinky ze salámu namazaného kečupem a Martinka maže máslem jak o závod jeden opečený toast za druhým.

Po snídani jdeme zpátky na pokoj, kde si Martinka s Amálkou preventivně myjí vlasy. Chtěl bych tak mít jejich starosti.

Balíme se z pokoje, zavazadla do auta, smutně se loučíme s naší chatkou, lavičkou i Okaukuejo vodní dírou. Je přesně $\frac{3}{4}$ na 9, když vrátíme klíče na recepci, platíme poplatek za pobyt v parku a vyjíždíme na hlavní silnici směr jih a městečko Outjo. Po cestě si děláme ještě poslední safari odbočku z hlavní cesty, jestli nám třeba štěstí nepřivane nějaký mimořádný úlovek do cesty. Kromě zeber, pakoňů a antilop nic a tak po napojení se zpátky na hlavní silnici to mastíme směr Anderson Gate. Zde musíme dokladovat, že jsme zaplatili poplatek za národní park a následně nám kontrolují kufr a zejména naši ledničku. Prý se včera ztratilo v parku malé slůňátko. Dívám se podezřívavě na holčičky, ale svorně kroutí hlavou, že ony to nebyly.

Jedeme asi dvě hodiny po horších a ještě horších cestách, kde přepnutí převodu na 4x4 je nutností. Asi 25 km před městečkem Kajambo odbočujeme do Himba vesnice, kterou máme zaznamenanou v našem itineráři.

Namíbie je domovem 13 etnik, jako jsou Owambové, Kavangové, Namové, Sanové, Hererové, Damary, Kaprivané atd. Z pohledu zájmu turistů ale nad všemi domorodými etniky vyčnívá právě etnikum Himbů, kteří na rozdíl od ostatních nepřejali oblékání, zvyky a způsoby moderních lidí a stále žijí podle velmi tradičních principů a hodnot. Himbové se vyskytují převážně v severovýchodní Namíbii v regionu Kunene (dříve Kaokoland) a v jižní Angole. Himbové praktikují mnohoženství a Himbští muži si nemohou vzít ženu z jiného národa. Himbky jsou způsobilé pro manželství po skončení první menstruace, po níž následuje iniciační rituál a přijetí mezi dospělé. V případě chlapců se podobné obřady konají na popud starších členů rodinného klanu, kdy dochází k hromadné obřizce těch, kteří ji ještě nepodstoupili. Dívky jsou svým budoucím ženichům většinou prodány rodiči, a to běžně už ve věku kojence, kdy jsou objektivně nejroztomilejší.

Jelikož jsme kvůli malarickým moskytům a nedostatku času zkrátili náš namíbijský itinerář, Etoša byla nejsevernější zastávkou na naší místní cestovní mapě s možností potkat se s pravými Himbáčema, se nám výrazně omezila. Proto musíme vzít zavděk touto vesnicí, která funguje jako turistická atrakce. Samozřejmě naši velkou touhu po Himbech nedáváme na sobě znát a první nabídku nekřesťanského vstupného, které po nás chtějí za bránou do vesnice, s grácií sobě vlastní odmítáme. Domlouváme se na slevě 50 procent, protože přece lepší něco, než nic. To jim dává smysl.

Přichází průvodce, vede nás o kus dále mezi stromy, kde dostáváme krátkou nalejvárnou o Himbech včetně lekce jejich jazyku. Ahoj se řekne „moro“, jak se máš se řekne „peribi“ a odpověď na to jakože se máme cool je „nawa“. Nezní to sice úplně jako čeština, ale pár podobností se tu přece jen najde. Máma se himbsky řekne „mama“ a táta je „tate“. Jo a himbové rozeznávají jenom pět barev.

Když jsme připraveni na velké setkání, jdeme do blízké vesničky, kde jsou Himba chýše, holky si vaří kašičku, starají se o děti, češou si vlásky a žijí život všedního himbského dne. Dnes jsme jejich první turisté a mám pocit, že budeme i jediní turisté celého dnešního dne. Tato Himbácká vesnice je podporovaná státem a výtěžek z turismu jde na podporu Himbáckých sirotků. Během prohlídky nám průvodce vysvětluje, proč se Himba ženy nemyjí vodou, ale pouze kouřem. Udělají si saunu, zpotí se, špína steče pryč a jsou to zase voňavky. Tento dennodenní způsob hygieny má praktické důvody, protože Himbové žijí tam, kde téměř žádná voda není.

Problém nejen dnešního dne je, že tím, jak je právě zimní období, Himba ženy nejsou na můj vkus dost himbaté, ale jsou zachumlané v kožešinách a jejich pověstná prsa tím pádem nejsou téměř vůbec vidět. Kdybych si neřekl, tak snad ani žádné nevidíme. Ale jak se říká, líná huba, holé neštěstí a to já rozhodně nejsem a tak se během chvilky fotím s asi pěti nahatýma Himbkama. Jakmile mám fotky v mobilu, nemůžu se dočkat, až se dostanu na internet a fotky pošlu kámošům z naší hospodské party přes whatsapp a oni mi budou nazpátek posílat pašáky, jako že jsem bourák. Je to neuvěřitelné, jak moderní technologie dokázaly změnit naše staré zvyky, a upřímně se bojím, že ještě pár let a už i to pivo si budeme posílat jen virtuálně přes telefon.

Prohlížíme si pravý Himba dům a s pomocí průvodce poznáváme jejich zvyky. Na světě už není moc echtovních kmenů, které nepodlehli svodům moderní civilizace a pořád žijí jako tenkját. Asi po 40 minutách intenzivní kulturní lekce se jdeme podívat, co bychom si mohli koupit ze suvenýrů, které zde pro turisty mají na prodej. Já se nebráním suvenýrům, ale kvalita místních kousků je autenticky mizerná a rozhodně to není žádný dovoz z číny. Po velké snaze něco vybrat kupujeme jednoho nahrubo vyřezávaného oryxe. Himba holky se naoko zlobí, že kupujeme jenom jednoho,

když máme děti dvě, ale to holky pozor, oryx není pro děti, oryx je do zoo pro tatínka a na jeho zoo a zvířátka v ložnici na peřiňáku děti nesmí sáhnout, jinak jim prsty upadnou.

Vesnice Himbů byla super a super je, že jen pár minut odsud se nachází farma gepardů. Jedeme tam, ale brána je zavřená a na ní je cedule, že dovnitř nás pustí až ve tři hodiny odpoledne, kdy má probíhat krmení.

Máme tedy spoustu času zajet do městečka Kajambo dotankovat povážlivě ubývající naftu (už jedeme na primární nádrž). Tankování na benzínkách probíhá tak, že já se nastavím správnou stranou s víkem nádrže směrem ke stojanu, otevřu víko utajeným tlačítkem, příběhne černochoch, zeptá se mi kolik, já řeknu plnou a on tankuje, co to jde. Pak přinese platební terminál a já platím kartou. Při tankování se jen tak mezi řečí ptáme, kde můžeme nakoupit nějaké potraviny, protože už nemáme nic k jídlu a budeme další 2 dny spát v kempu, kde není ani elektrika, natož aby se tam nechalo něco koupit. Cožé? Dneska je sobota, všechny místní krámy zavřeli v jednu odpoledne, což odbylo právě před pár minutami a prý můžu ještě jít zkusit zabušit na dveře místního Sparu přilepeného na benzínku, jestli se náhodou neslitují a nedovolí mi něco koupit. Na nic nečekám, nechávám černochoha tankovat naše auto, zanechávám nechápavé holky v autě a utíkám bouchat na dveře krámu, protože jinak se stanu jídlem sám. Do krámu mě pouští a já nabírám sušené biltongy (naše oblíbené klobásky), toustový chléb, ovoce pro děti a odvážně беру i čerstvé skopové maso na gril.

Po uskladnění nákupu do ledničky a zaplacení u pumpy se na popud nedůvěřivé Martinky jedeme mrknout do dalšího supermarketu, který je nedaleko odsud. Teorie je, že nám černochoch určitě kecal,

protože má procenta z obrátu za každou bílou tvář, kterou do Sparu pošle. Jenže černochoch nekecal a supermarket je opravdu zavřený a otevře až v pondělí. Tak to byla zase klika. U supermarketu chce jít Eliška vyhodit do koše ohryzek z jablíčka, které právě dojedla. Odchytává jí nuzně vypadající černochoch a prosí, zda by mu ohryzek nedala. Tahle scénka nevypadá nijak vesele, a protože my máme rádi šťastné konce, dáváme černochochovi z našich zásob jedny sušené jerky. Rád bych si přisoudil také nějaké dobré zásluhy za toto, ale nemůžu. Charita v naší rodině jde výhradně na vrub Martinky.

Hledáme, kam na oběd. Těsně vedle zavřeného supermarketu je guesthouse Melissa spravovaný bílými tvářemi, kde si dáváme hovězí steaky pro dospěláky a kuřecí řízečky pro děti. Není to rozhodně kulinářský zážitek roku, ale prostý cíl naplnit žaludky to celkem slušně plní.

Jedeme zpátky k farmě s gepardy. Posledních několik kilometrů je po značně nevlídné cestě. Je chvíli po třetí odpoledne, když dorážíme k samotné farmě, kde se něco evidentně děje. Je zde skupinka lidí z overlanding výpravy, kteří využili toho, že místní farma funguje jako kemp a na farmě se ubytovali. Termín overlanding tour je typický způsob cestování po Africe obvykle vedoucí přes vícero zemí, kdy se ve velkém nákladáku upraveném do formy terénního autobusu přepravuje skupina lidí, spí ve stanech po kempech a každý den obědvají nechutné sendviče, které jim po nějaké době lezou i ušima a už nikdy je nebudou chtít vidět. Takto si to alespoň pamatujeme my z naší overlanding túry roku 2007.

Na farmě právě probíhá krmení gepardů. Místní asi 60 letý pan farmář bílé pleti má tři gepardice, které jsou ochočené a tedy si s nimi můžou lidé do jisté míry hrát, nesmí je však rozčilovat. Gepardice jsou hodně velké kočičky, které mají rádi hlazení po srsti a při hlazení vrní blahem. Pokud jim ovšem někdo dělá něco, co se jim nelíbí, rázem se mění na divoké šelmy. Jsme vpuštěni k ostatním turistům. Naše Amálka, která nezná pud sebezáchovy, se na gepardy vrhá s láskou sobě vlastní. Uvážlivá Eliška je výrazně opatrnější. Máme spoustu příležitostí gepardy drbat a hrát si s nimi. Konečně dochází k tahání zvířátek za ocas a dětská srdíčka se plní radostí. Dostáváme instrukce, že nemáme drbat gepardy na bříšku, protože to by nás mohly seknout ostrýma drápkama a jsme varováni, že gepardice nemají rádi odraz ve slunečních brýlích, protože si myslí, že vidí nějakou soupeřku. Ač sluneční brýle nemáme, o tomto faktu se brzy přesvědčujeme, když strkám foťák gepardici před ksicht v touze po detailním záběru a gepardice se na mě zuřivě vrhá. Navíc místo zastání ještě sklízím ostrou kritiku ostatních přihlížejících, ale mě pro dobrou fotku není líto obětovat ani vlastní život!

S gepardy jsme přes půl hodiny. Během té doby máme dostatek času se pomazlit s gepardicema i pokecat s panem farmářem o historii jeho farmy a jeho kočičkách. Pan farmář mívá kdysi velké problémy s gepardy, kteří mu na jeho farmě zabíjeli dobytek a páchali škody. Za to je střílel. Až jednou našel dvě mláděta, vzal si je na farmu a tam je vychoval. Od té doby už gepardy nestřílí, ale má je pro potěšení. Gepardi se dožívají okolo 20 let, těm místním je 3, 7, a 17 let. Jednou za čtyři roky je pošle se rozmnožit, což prý není úplně jednoduchý proces, protože samice jsou vybíravé a potřebují asi šest samců, aby se to podařilo. Za těmito účely má pořád pan farmář část pozemku, kde žijí gepardi divocí. Ptal jsem se, kolik tak dostane za jednoho prodaného geparda, ale hned se čertil, že gepardi se prodávat nesmějí. Na to ti tak skočím. Určitě je prodáváš do soukromých Zoo nebo do čínských restaurací, myslím si, ale nic nahlas neříkám.

Dostatečně vymazleni s gepardy se loučíme a jedeme opět přes městečko Kajambo do našeho dnešního kempu Hoada, kde budeme spát následující dvě noci. Do cíle dorážíme v pět odpoledne. Hlásíme se na recepci a dostáváme přidělené kempingové místo číslo šest. Hoada kemp jsme nekoupili s pomocí Tubbinky, ale sehnali jsme si ho sami na booking.com. Je to poměrně luxusní kempík pro náročné kempaře. K dispozici máme privátní koupelnu, čistý normální sedací splachovací záchod a kuchyňku s grilem. Vše umně integrované do krásné místní krajiny se skálami a rozestými velkými balvany o velikosti rodinných domků. Černoši nám udržují oheň pod bojlerem, ať máme teplou vodu na sprchu a prostě je to takový typ kempu, kde dokáží v pohodě bydlet i né vyložené čundr-country typy lidí.

Dokud je světlo, věnujeme se stavění stanů na střeše auta. Celý proces nám zabírá dobrých 20 minut, ale ujišťujeme se, že příště bychom to zmákli určitě rychleji. Připravujeme si věci na večer (jako například baterky), ať pak po tmě něco zoufale nehledáme a následně jdeme pěšky na recepci, kde si objednáváme pytel dřeva na večerní táborák. Také s sebou táhneme hromadu našeho zašpiněného prádla s dotazem, zda by nám nějaká místní paní neudělala „laundry service“. Prý se zeptají černé slečny, která momentálně točí pivo nahoře na baru na místním skalnatém výběžku, kde se nachází také přírodní bazén na koupání a odkud je úžasný výhled na západ slunce. Tak holky, honem, honem, ať jsme na skále, než to sluneční představení začne. Máme místo v první řadě a stíháme si dát drink, ještě než se slunce začne nořit za obzor.

Po západu slunce se vracíme na recepci a domlouváme se na zítřejším programu. Můj původní plán byl přihlásit se na trekování nosorožců, což je v této oblasti velmi oblíbená kratochvíle a je jen velmi málo míst na světě, kde se nechají stopovat nosorožci pěšky po vlastních. Bohužel, děti na toto smí

až od 12 let věku. Pozitivní na tom je, že pokud se nezúčastníme, ušetříme nemalé peníze, protože ¾ denní trekování nosorožců je záležitost dost finančně náročná.

Další možnost placené aktivity je jít stopovat místní pouštní slony. Místní sloni jsou uzpůsobeni životu v poušti, mají hubené nožičky a prostě mají vypadat jinak než zápasníci z Etoši. Mají menší tělo, delší nohy, větší chodidla a na zádech dva hrby podobně jako velbloudi. A také jsem četl, že občas sjíždějí duny. Nevím jestli chobotem nebo po zadku, tak jak tak, jsou to borci. Stopovací akce na pouštní slony je na půl dne, děti se můžou účastnit už od šesti let věku a oproti nosorožcům je to za polovic. Jenže slonů jsme se za poslední dny nabažili na dva roky dopředu.

Bereme poslední akci na místním seznamu, návštěvu pravé vesnice domorodých Damarů, která se nachází asi 5km od kempu. Půjdeme tam s místním průvodcem pěšky přímo z kempu, nemusíme nikam popojíždět a vyrážíme zítra v osm ráno.

Jdeme zpátky k našemu autu a vyndáváme věci na večerní braai party. Potřebujeme stůl, 4 skládací křesla co máme, nádoby, dřevěné uhlí a hlavně masíčko z ledničky. Rozděláváme zároveň dřevěné uhlí na grilování a o kousek dál velký táborový oheň ze dřeva, které samo přijelo ve tmě na neosvíceném kole, vysypalo se nám z pytle na zem a následně to kolo zase odjelo pryč. Podobně jako v Halali, grilujeme nejdříve holčičkám klobásky, než se vrhneme na jehněčí pro dospěláky. Nevděčné holčičky si ale stěžují, že klobásky je pálí a jak se zdá, tentokrát opravdu nelžou. Nevadí. Grilovaný toustík je také dobrota, zejména když je hlad. Jehněčí masíčko se servíruje v půl deváté. Světlo nám poskytuje lampička zapůjčená s autem a navíc máme všichni na hlavě čelovky z Aliexpressu. Celý večer s námi je nějaká cizí kočka, o která víme, že nemá ráda spálené tousty, a

že masíčko jí jede pálivé i nepálivé. Holčičky se celý večer starají, aby hlady rozhodně netrpěla. Po půl desáté posíláme děti do našich střešních stanů, ať máme také chvílku svatého klidu, než půjdeme do hajan za nimi. Dnes bude spát v jednom stanu Martinka s náročnější Amálkou, v druhém stanu já s méně náročnou Eliškou.

Venku je touhle dobou opět zima okolo 10 stupňů Celsia, u naší táborové vatra je ale krásně teploučko. Postupně spalujeme veškeré suché tvrdé dřevo pocházející ze stromu mopane, typického pro místní oblast, jehož listy milují sloni. U ohně si s Martinkou povídáme o životě a také, že by se nám hodilo vyhrát Eurojackpot, protože jinak všechny ty naše cestovatelské plány těžko naplníme. Martinka je ale optimistka. Zaplatila si totiž předplatné časopisu Forbes, a když jsem se ptal proč, tak mi zpražila, že jsme přece ještě dost mladí na to, abychom se mohli státi milionáři. S tím se nedá než souhlasit. Tak to Martinko pořádně nastuduj, věříme ti!

Po jedenácté hodině hasím zbytky táboráku stejnou technikou, jakou jsme hasívali oheň s klukama na chatě, když jsem byl chlapec malej, a neměli jsme vodu. A tohle Martinka těžko dokáže!

Do stanů za spícími dětmi se šplháme po jedenácté hodině večerní.

D7 – Severní Damarland – 8.7. – neděle

V noci je pěkná zima. Vlastně nejdřív není až zas taková zima a nabalená Eliška se kvůli vedru svléká, ale následně je jí zima, takže jí zase společnými silami oblékáme. Nakonec na chvílku usínám, načež mě budí Elda v půl šesté, že už to nevydrží a potřebuje vyvenčit. Tím, jak sdílíme stejnou střechu auta s vedlejším stanem, náš akt oblékání, obouvání se a vylézání ze stanu nezůstane mamince utajen a tak dostávám instrukce, co mám jako všechno dělat (zastrkej Elišce tričko do kalhot, teda teď né, až potom a tak). Celkem se mi instrukce hodí, můj mozek je pořád v režimu „sleep“ a já nemám problém s delegací zodpovědnosti na třetí stranu.

Budíček mě budí v 7:10, holky vstávají chvílku po mně. Časový náskok využívám k získání rodinných plusových bodů přípravou lehké snídaně pro všechny sestávající z toustového chleba namazaného nutelou.

V osm hodin pospícháme na recepci. Zde už čeká belgická tříčlenná rodinka tvořená tatínkem, asi 14 letou dcerou a buď maminkou, nebo macechou. V každém případě maminka nevypadá významně starší, než dcera. Průvodce nám dělá černoušek jménem Deska, který osobně pochází z té damarské vesničky, kam právě jdeme. Protože je dnes neděle, doprovází nás Deskova dceruška Karolína, aby mohla navštívit svojí babičku. Karolína je stejně stará jako naše osmiletá Eliška, ale rozměrově a hlavně hmotnostně je o dost menší, než naše pětiletá Amálka. Hned na ní našim dětem demonstrujeme souvislost kvality stravy s růstovým vývojem jedince a tedy by si naše děti měly vážit, že se narodily u nás a né v Africe.

Do vesnice jdeme asi hodinku a čtvrt. Po cestě průběžně zaostáváme za belgickou grupou, která nasadila ostřejší tempo a která nemá s sebou tak jako my výherkyni atletických klání pro předškolní děti, která si momentálně stěžuje, že jdeme moc rychle, moc daleko a bolí jí nožičky. Jinak ale obě holky je potřeba pochválit a ťapkají celkem slušně.

Asi v polovině cesty na nás Belgičané s Deskem čekají. Pan Belgičan má potřebu si se mnou chlapácky pokecat o fotbale, neboť zrovna v těchto dnech probíhá mistrovství světa v Rusku a Belgie si vede sakra dobře, postoupila do čtvrtfinále a hlavně hraje velmi pohledný fotbal. Má úžasnou generaci hráčů a ambice dostat se hodně daleko. Upřímně, závidím. Také bych se moc rád radoval z výsledků našeho národa. Tak snad někdy příště ...

Zapřádáme se do debaty i s naším černým průvodcem. Deska pochází z té vesnice, kam zrovna jdeme. Nedávno mu umřel tatínek, ale ještě tam žije jeho maminka, jeho brácha s manželkou a jeho strejda. Deska žije v jiné vesnici, která je větší, je směrem na opačnou stranu od kempu, má i školu, kam chodí Karolínka. Karolínka nemá zrovna prázdniny. V Namíbii je školní rok rozdělený na 3 trimestry a hlavní prázdniny jsou v létě, tedy v prosinci. Nový školní rok zde nezačíná od září, jako u nás, ale od ledna. Školní systém v Namíbii předepisuje povinnou sedmiletou základní školní docházku, na kterou může navázat pětiletá střední škola.

Dozvídáme se, že Deskova manželka je zrovna ve Swakopmundu v nemocnici. Před pár dny porodila císařským řezem chlapečka a měla by se vrátit na konci měsíce. Ptám se Deska, cože jí tam nechal samotnou a jestli náhodou nemá černošského albína. Prý né, a ukazuje nám na chytrém telefonu krásného synáčka černého jak botu. Albíni jsou výsledkem promiskuity matky s bělochem během těhotenství v kombinaci s nedostatečnou návštěvností nedělních bohoslužeb a tedy nic, co by Deskovi hrozilo. Jinak dítě vzešlé z kombinace černé a bílé se v místních končinách nenazývá mulat, ale barevný (coloured).

Cesta probíhá krajinou velkých šutrů a mopane stromů. Po cestě vidíme kost, obrovskou lopatku ze slona. Prý to byl strašný hajzl. Deska dneska nám nabízí jiný pohled na zvířátka, než jak je známe my. Sloni jsou prostě potvory, které ničí, co se dá. Nejhorší jsou staří sloni samotáři, kteří jsou vyloučení ze stáda, jsou to agresivní mrzouti a prostě je to pohroma a nebezpečí pro farmáře. Místní vesničané mají systém včasného varování založený na rozvěšených plechovkách od cocal coly. Kdyby přišli sloni, je třeba se jít rychle někam schovat. Není neběžné, že sloni ušlapou celé stádo koz a zničí veškerou úrodu. Navíc teď jsou sloni chráněni, a aby nějakého mohli picnout, musí sepsat kupu papírů a nechat si to schválit a prostě strašná byrokracie. Naopak mrtvý slon dobrá věc a spousta masíčka pro všechny. Kvůli suchu se v této oblasti poslední čtyři roky už sloni moc nevyskytují, odsunuli se více na severozápad, ale to neznamená, že se za měsíc nevrátí.

Ve vesnici jdeme nejdříve na návštěvu Deskova bratra, který s manželkou staví nový domek z vlnitého plechu. Je to prázdná chýše, kterou momentálně barví na zeleno a až se do ní opře slunce, všichni se upečou. Vevnitř kromě čtyř dětí není vůbec nic. Nabízí nám možnost zapojit se do práce malování jejich baráku, ale s díky odmítáme.

Místo toho pokračujeme ke strejdovi, který žije o kus dál. Strejda je úplně slepý. Momentálně si vaří kaši z kukuřičné mouky, což je základní a většinou i jedinou stravou místních černochů, pokud tedy zrovna nemají vánoce, kdy prý jedí i maso a pijí pivo.

Deska se strejdou spolu rozmlouvají v damarštině. Je to unikátní jazyk kombinující mlaskavé a krkavé zvuky. Těchto zvuků je vícero a citlivému jedinci by se z toho mohlo udělat nevolno. Zvuků si všímají i naše holčičky a zkoušejí je napodobit. Já jim pomáhám a opravuji je, protože postupem času do toho děti přidávají další zvuky a z toho by se zase mohlo udělat nevolno Damarům.

Tůru po damarské vesnici pokračujeme k Deskově 74 leté mamince, která je šéfkou místního klanu. Vyschlá stařenka nám ukazuje, jak se staví místní hliněné domky. Vlastně nejsou hliněné, hlavní složkou je telecí hovno, do kterého se nasype trošku jílu, pak se přidá voda, uhněte se z toho hnědá kulička velká jako pecen chleba a ta se následně holýma rukama rozmazává po zdi. Láká nás zapojit se do práce. My s díky odmítáme, ale belgická dcera se toho nebojí a vyrábí si a rozmazává vlastní kuličku. Pak chudák holka neví, co má udělat se svýma špinavýma rukama.

Zvědavost mi nedá a ptám se Deska, že jako jsme už viděli několik chýší, ale zatím ještě žádný záchod. No to je normálka, tady je „bush toalet“ neboli, když potřebuje kdokoliv na záchod, může si přece skočit kamkoliv do buše, místa je tu všude dost. To dává perfektní smysl.

Jdeme se podívat, kde se získává voda. Mají zde studnu, kde z hloubky 132 metrů vysává vodu velmi staře vypadající dieselový motor. Deska ho nahazuje a u toho nadává, že když tu není on, tak se nikdo tady o nic nestará. Nechává napouštět vodu do menší betonové nádrže. O kus dále je větší betonová nádrž, která je ale částečně rozbořená. Prý dříve sloužila ke koupání, než jí zničili sloni.

Studna i nádrže jsou zde od doby, kdy tu býval bílý německý farmář a u kterého Deskova maminka zamlada makala. Proto umí ještě trošku německy. Po té, co Namíbie získala v roce 1990 nezávislost, poměry v zemi se změnily, bílý farmář odjel, a šéfuje tomu teď paní Desková. Bohužel s odjezdem farmáře přestala řada věcí fungovat a tak Desk touží po tom, aby si vydělal nějaké peníze, pořídil si pár koz, dal věci zase do kupy a prostě tu mohl fungovat jako pan farmář.

Jdeme se pomazlit do výběhu s několika vyhublýma kozičkama žijícíma v bobkovém království. Poté jdeme na zahrádku, kde jim roste kukuřice a nějaká ta zelenina. Kousek od zahrádky jsou zaparkované dva staré vraky aut ze sedmdesátých let, která již mnoho let nejezdí, ale Deska doufá, že je jednoho dne opraví. Místo aut místní dnes používají malý dřevěný vozík, do kterého se zapráhnou dva oslíci a jezdí s ním v neděli do kostela. Dozvídáme se také, že oslíci jsou nejoblíbenější masíčko národa damarů. Každé etnikum má prý své oblíbené masíčko. Hererové a Himbové milují kozičky, Owambové psy a Hottentoti bělochy.

Loučíme se s damarskými místňáky. Zpátky z vesnice se vracíme stejnou cestou, jakou jsme přišli. Venku už je touhle dobou pěkně teploučko, takže jsme všichni tak nalahko, jak to jen jde. Po cestě si povídáme s Deskem, který nám vysvětluje, jak funguje místní černá komunita.

V Namíbii fungují komunitní turistické iniciativy, které vkládají zisky z turismu do vlastních sociálních programů, přes které jsou motivováni nadále turismus rozvíjet. Takovou komunitou je i ta, která vlastní a stará se o náš Hoada kemp a nedaleký Grootberg lodž. Funguje to trošku jak pojištění s ručením omezeným. Když někomu z komunity uhne ovce, koupí mu z komunitních

peněz novou. Když Deskovi umřel tatínek, maminka nedostala nového, ale dostala nějaké peníze a pomoc a tak dále. Tento koncept je podporován státem a zdá se je velmi úspěšný a prospěšný.

V poledne dorážíme zpátky do našeho kempu. V kempu a jeho okolí nic k jídlu neseženeme, naše zásoby jsou slušně zdecimované, takže se rozhodujeme zajet si na oběd do asi 25km vzdálené lodže Grootberg. Abychom mohli odjet, musíme nejdříve složit rozložené stany na střeše našeho auta a to je business o hodně těžší, než stan postavit. Problém je, že když se to jako sklopí, tak pořád z každé strany vyčuhují kusy toho stanu a prostě to nejde zapnout.

Už od damarské vesnice se černá Karolínka chytla našich holčiček a šla celou cestu s nimi. Chvilku jsme se marně zkoušeli namotivovat naše dvě kočky na anglickou konverzaci s Karolínkou, ale jak se zdá, děti nejsou jako dospělí a nepotřebují umět stejnou řeč, aby si spolu rozuměly. Karolínka šla s námi až k našemu kempovišti, teď sedí u našeho stolečku a zatímco my skládáme střešní stany, naše charitativní holčičky se předhánějí v tom, která dá Karolínce ze svých zásob hezčí věc než ta druhá. Naštěstí tuhle hru zarážíme dříve, než dojde na tablety.

Ve $\frac{3}{4}$ na jednu nám přichází pomoci s balením stanů Deska. Jeho pomoc není úplně nezištná a žádá nás o laskavost. Po cestě jsme se bavili o naší namíbijské trase a ví, že ode dneška za tři dny budeme ve Swakopmundu. Tam je ta jeho manželka v nemocnici plus tam bydlí další brácha Hans. No a pro brácha by chtěl předat krabičku s léky. Protože naše rodinka jsou všichni takový malí lékaři bez hranic, takovou maličkost bychom samozřejmě neodmítli. Jen se mrkneme, jestli v té krabičce s léky nemá náhodou nějaký komunitní fet, aby nás za naši dobrotu ještě neposlali do místní šatlavy. Otevíráme krabičku od léků a drogy tam nejsou. Zrovna tak léky tam nejsou. V krabičce je platební karta. Díky za důvěru Desku, na nás se můžeš vždy spolehnout.

Loučíme se s Deskem i s hladovou Karolínkou a vyrážíme směrem na západ. Cesta do Grootberg lodže je scénická. Posledních 10 minut cesty je ale absolutně super. Většina aut a to včetně terénních poslední extrémně strmý úsek do kopce nejezdí a místo toho turisté využívají pendlující jeep fungující na zavolání vysílačkou pod kopcem strážícím černochem. Jenže my máme tu nejlepší káru na světě, jsme z Hoada kempu a kdo je víc? My tam černoušku pojedeme našim autem a nic nám nevolej! Samozřejmě jsem dostal instrukce od Belgičana, že se to nechá vyjet, je nutné přepnout auto na mód 4x4 LOW, kdy to auto opravdu jede pomalu, ale za to vyjede úplně všechno. Nevýhodou těchto vysokých aut a jízdy do strmého kopce je, že občas není vůbec vidět, kam člověk jede a těžko se zbavuje strachu, aby se to auto nepřevrátilo, protože pak by se kutálelo několik set metrů v kuse. Mám vyzkoušené, že mě v těchto momentech slušně funguje modlení. Martinka na to používá techniku zavírání očí. Děti jsou v klidu a skandují.

V celé Namíbii je tak do deseti top lodží, které jsou profláknuté a fotky z nich ikonicky známé. Grootberg loď zaujímá pevné místo mezi těmi nejlepšími. Nachází se na kraji útesu a nabízí úžasný výhled do stejnojmenného údolí.

Do lodže přicházíme včas, abychom stihli oběd, protože za chvíli zavírají kuchyň a to máme zase kliku. Objednáváme holčičkám řízek a pro dospěláky italsky znějící těstovinky. Jak je zvykem v naší rodině, následně to jíme přesně v opačném gardu. Než nám přinesou jídlo, využíváme čas k prohlídce okolí. Následně si užíváme s Martinkou fungující hotelový internet. Konečně můžu poslat kámošům moje fotky ze včera, jak se držím kolem krku s nahatýma Himbkama.

Po obědě si dáváme ještě kafičko a dortíček a také uprosíme kus chleba z místní restaurace, ať máme co dát našim holčičkám dnes k večeři, až budou zase hlasitě odmítat moje dobroty z braai.

Loučíme se s Grootbergem a jedeme zpátky do kempu. Cestu nám oživuje Amálka zpíváním, jak jednotliví teletubbies se s námi tuly tuly. Eliška se intenzivně věnuje čtení Harryho Pottera IV v Martinky čtečce. Rozjela souboj s časem a svojí vůlí, zda zvládne či nezvládne během této dovolené přečíst tuto 560 stránkovou knížku. Všichni jsme napnuti, jak tento souboj nakonec dopadne a držíme jí palce.

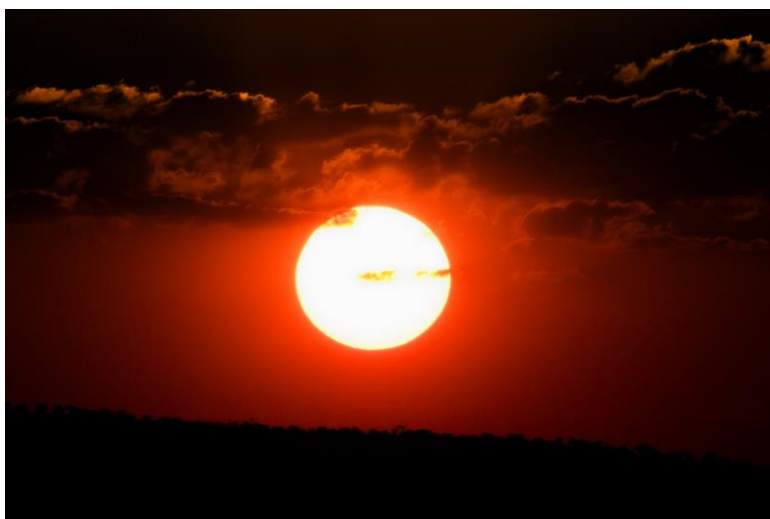
Do kempu dorážíme ve čtvrt na pět. Rozbalujeme střešní stany a následně děláme hygienu v místních sprchách s cílem zmenšit vrstvu prachu na našich holčičkách o pár milimetrů. Speciálně Amálka je mistr, pokud jde o schopnost válení se v prachu. Následně s holčičkami využíváme místní krajiny skal a šutrů k hledání pokladů, lezení na skály a sbírání dřeva na večerní táborák. Během našich her Amálka nachází pěknou hůlu. Eliška má smůlu. Kromě toho, že nemá hůlu, tak se na její boty a kalhoty nalepily agresivní bodlákovité kuličky, které nejdou zaboha sundat.

Ve ¾ na šest jdeme na vyhlídkovou skálu s barem vyhlížet další západ slunce. Po cestě vyzvedáváme na recepci naše tablety a telefony, které se tam v mezičase dobýjely. Recepce je jediné místo široko daleko, kde je zásuvka. Na recepci sedí tři černoši v kruhu a sledují na našem tabletu pohádku Vánoční skřítek v češtině. Nezastírají zklamání, když jim ho bereme. Nahoře na baru se ptáme černé slečny, jak to vypadá s naší prádlem, zda ho zmákla vyprat. Prý je to hotové a čeká to na nás na židličky u našeho kempoviště. Super, šikulka. Tak co jsme dlužní? Slečna říká, že nemá žádnou sazbu a prý kolik jí dáme, tolik jí dáme, a ona bude happy. Tak to je úžasné. Dáváme jí přesně tolik, abychom byli všichni happy.

Po skalním západu slunce jdeme k našemu kempovišti připravit vše na večeři. Než se stihne rozpálit dřevěné uhlí na dnešní braai seanci, dopisují si na počítači poznámky z dnešního dne. Holky využívají času ke vzdělávání se v anatomii lidského těla sledováním seriálu Byl jednou jeden život a Martinka studuje zaníceně Forbes.

Jídlo se začíná připravovat v 19:30, ve 20:30 jsme všichni po jídle. Grilované jehněčí bylo dnes o něco lepší než včera, jen oproti včerejšku nám dnes chybí kočička, aby dojížděla zbytky. Asi se dobře chytla u nějakých sousedů. Po jídle pouštíme dětem dlouhou pohádku o Brendanovi z Kellsu a s Martinkou se marně snažíme spočítat všechny hvězdy na obloze.

Holky jdou spát po desáté večer. My stejně jak včera čekáme, až dohoří náš táborák. Teď má pro změnu Amálka smůlu, spálili jsme jí hůlu. Následně jdeme spinkat do našich stanů ve stejné konfiguraci, jako včera.

D8 – Jižní Damarland – 9.7. – pondělí

Vstávám v půl osmé a podobně jako včera, využívám náskoku před ostatními k přípravě snídaně a dalších věcí tak, aby se následně zrychlilo balení a odjezd.

Holky vylézají ze stanů před osmou. První jde Martinka, chvíli za ní Amálka, nakonec spáček Eliška, kterou musíme trochu tahat za nohy. Následuje snídaně a hygiena. Po snídani dospěláci skládají střešní stany, zatímco Eliška myje nádobí stěžujíc si na všemožnou světovou nespravedlnost. Amálka marně hledá svojí hůlu. Balíme věci do auta dnes s optimalizací na rychlost spíše než na kvalitu balení.

Papa naše krásné místečko. Než zmizíme odsud úplně, musíme ještě na recepci. Máme tu menší dloužek za včerejší výlet k Damarům a za pití ze slunečního báru. Tak jako na většině míst, i zde se snažíme platit platební kartou. Bohuže místní platební terminál si stěžuje na problémy s připojením a po mnoha pokusech a několika dlouhých minutách ztrácím trpělivost a odhodlávám se zaplatit vše hotově. Tím připravuji naši rodinku téměř o veškerou namíbijskou hotovost a tedy zadělávám na menší problém.

Cesta z Hoada kempu vede po hliněné prašné cestě směrem na západ. Po cestě mjíme Grootberg lodž a průsmyk a poté pokračujeme směrem na městečko Palmwag. Tahle oblast je vyhlášena píchlými pneumatikami. Možná k této pověsti přispívá několik hliněných domků podél cesty nabízející opravu. Možná k tomu přispívá i pohled na několik aut, která dnes mineme a která se snaží píchlou pneumatiku zrovna vyměnit. Každopádně my doufáme, že nám tento zážitek zůstane navěky utajen. Přiznám se, že mám na to dvě mocné zbraně. Zaprvé praktikuji speciální protipíchlou techniku jízdy, kterou mám naučenou už z doby, kdy jsem se vyhýbal kamikadze krabům v zátocích Franka Zappaty na jihu Kuby. Snažím se tedy pozorně sledovat cestu před sebou a vyhýbat se za jízdy šutrům, které vypadají, že by mohly kolo píchnout. Druhým faktorem úspěchu je pevná víra, že naše nákladňkové pneumatiky jsou prakticky nepíchnutelné. Jsem skálopevně přesvědčen, že pokud bych jen jednou zapochyboval, auto to pozná, a fíííí, díra jak tele.

Po cestě stavíme na bush toalet pro holčičky. V navigaci máme Twyfelfontein lodž, další z těch několika málo vyhlášených lodží, kde máme v plánu dát si dnes kulturní oběd. V Twyfelfontein lodži jsme při plánování naší cesty zamýšleli nocovat. Bohužel jsme se nepotkali v nabídce a poptávce ohledně výše ceny za rodinný pokoj.

Posledních pár kilometrů nás Google navigace vede zkratkou přes písečnou poušť a navzdory naší velmi slušné výšce terénního auta několikrát uvízáme viset za břicho auta. To nejsou úplně příjemné pocity. Naštěstí se z toho vždy zvládneme vyhrabat bez nutnosti použití lopaty.

Do lodže přijíždíme přesně ve 12:00 a to je čas, kdy zde začíná buffetový oběd. Cílem je – ostatně jako všude – nejprve zjistit správný věk našich dětí, ať platíme za Elišku polovinu a za Amálku nic. Zatím nám tato technika vychází naprosto bezvadně. Svým způsobem je to i fér, protože Amálka je stejně vegetariánka a Eliška toho sní přibližně polovinu, co já.

Na lodži je vidět, že si tak trochu hraje na hogo fogo. V místě s nedostatkem vody se chlubí pěkným bazénem ke koupání s umělým vodopádem. Bohužel bazén je pouze pro hotelové hosty a tedy na

něj v dnešním vedru můžeme jen závistivě koukat. Co jsem ještě nezdůraznil, dnes panuje venku opravdové africké vedro.

Přestože loď je super, oběd nás nikterak nevzrušuje. Pozitivní je, že v lodi se nechá platit platební kartou a platební terminál jim funguje. Zajímavé by bylo zjistit, co by se asi dělo, pokud by tomu tak nebylo.

Z lodže pokračujeme do nedalekého Twyfelfontein návštěvnického centra. My totiž tady nejsme kvůli lodi, ale kvůli Twyfelfonteinu. Twyfelfontein je oblast prehistorických skalních maleb a jedno ze dvou míst na seznamu památek kulturního dědictví UNESCO, které jsou v Namíbii. Tím druhým jsou písečné duny podél moře, které uvidíme za pár dní. V Twyfelfonteinu je více jak 2,500 skalních maleb na 212 místech a jejich stáří je až 6000 let. Za skalními malbami nebo spíše vyškrábávkami (vyškrábané křemenem z 10km vzdáleného lomu) z pozdní doby kamenné se chodí asi 45 minutový okruh, kde místy se leze po skalách a místy se šplhá po žebříko-schodech za účelem lepšího výhledu na tyto unikátní skalní malby.

V návštěvnickém centru začínají trable s naší hotovostí. Platební karty zde neberou. Děti samozřejmě nejprve ladíme na věk, za který není třeba platit vstupné vůbec. Přesto ať dělám, co dělám, Martinku za šestiletou kočičku už neprotáhnu. Za dva dospělé po nás chtějí 200 NADů. I am sorry, ale ty nemáme, i kdybychom chtěli. Domlouvám se s paní na kase, že jí dám naši úplně úplně poslední stovku a pak jí doplatím 8 USD v jednodolarovkách, které s sebou na exotické cesty taháme pro různé situace, kdy chceme někoho odměnit spropitným, aniž by nás to později mrzelo. Černá paní nemající páru o směnném kurzu s americkým dolarem se tváří nadůvěřivě, ale v zásadě jí nedáváme na vybranou.

Do místních skal turisté nesmí sami, ale musí mít oficiálního lokálního průvodce. Naši průvodkyní bude asi 40 letá podsaditá černá paní. Je to Mona Lisa. Tedy né, že by měla takový kouzelný úsměv, spíše naopak se tváří jak brigádýr mrzutá z toho, že jsme vyšli zrovna na ní. Byla totiž svědkem našeho dohadování se na pokladně a tedy ví, že jsme totál švorc. Podle vzhledu je Mona Lisa typická Damara.

Odborný výklad Mony Lízy začíná u zbytků farmy německého farmáře, který zde bydlel v polovičce 19. století. Místo Twyfelfontein znamená „pochybná fontána“, protože je zde pramen, jehož schopnost poskytovat vodu je značně pochybná, jak už tehdy věděl tento farmář. Dnes z toho vodního pramenu pijou vodu jenom paviáni. Voda do návštěvnického centra se přivádí pumpami z 5km vzdálené Twfelfontain lodže, kde mají

vyvrtanou hlubokou studnu (tzv. borehole). Cesta za skalními obrázky je scénická a zábavná. Tedy byla by, pokud by dnes nebylo takové zničující vedro. Naštěstí jsme v šortkách, v tričkách s krátkým rukávem a máme s sebou dostatek lahví s pitnou vodou. Stěžováním holčiček na vedro ale zabránit nedokážeme.

Mona Liza před námi jede jak fretka. Netají se tím, že pospíchá, protože doufá, že by dnes tento okruh mohla zmáknout alespoň šestkrát a také protože už se těší na tu skupinku, co přijde po nás a nebudou to nuzáci.

Po cestě je několik míst s vytesanými malbami. Převládajícím motivem vytesaných maleb jsou zvířátka, jako jsou sloni, nosorožci, žirafy, zebry, ale občas i tučňáci. Častým symbolem jsou otisky nohou zvířat včetně nohou člověčích. Obrázky měly význam jednak výukový pro mladé a také sloužily jako jakési mezigenerační vzkazy. Některé sloužily jako mapa vzácných vodních zdrojů. O tom, jak kvalitně byly tehdy udělány, svědčí i to, že jsou pořád perfektně viditelné.

Po skončení okružní cesty lezu do tajné skrýše ve foťáku, odkud vyhrabávám v kovových mincích 10 namíbijských dolarů, abych patřičně odměnil otrávenou Monu Lizu. Kováky i drobné papírové peníze si vozím z každé cesty jako jakýsi suvenýr na památku, no a právě tyhle mince jsem měl už ulité bokem.

Z Twelffonteinu jedeme k další nedaleké atrakci, k Organ Pipes. Po cestě míváme Damara living museum, kde je možné vidět, jak žijí místní Damarové. My jsme to měli v našem původním itineráři, ale po návštěvě včerejší echtovní vesnice a několika bush toaletách už všechno známe a tedy nevidíme jediný důvod pro nás tam stavět.

U Organ Pipes po nás zase chtějí platit vstupné. Tak to je trošku trapné. Platit vstupné za to, abychom viděli pár rozbitých čedičových bloků, navíc v momentě, kdy jsme totálně bez peněz, je doslova neslušné a styďte se. Vyhublá paní na pokladně se nás ptá, zda tedy nemáme alespoň něco k jídlu, protože mají hrozný hlad a nemají co jíst. Hmm, to by šlo, volám na Martinku, ať něco z našich zásob vyhrábne. Martinka se noří mezi děti v zadní řadě, chvíli hrabe a následně mi podává pro tuhle prima partičku vyhládlých černochoů jedny celé sušenky. Mají radost a já se dmů pýchou, jak reálně pomáháme přežít hladovějícím v Africe a tedy jsme takoví čeští Úžasňákovi.

Jdeme na procházku do Organ pipes, což jsem si představoval jako odvetu na severoirskou Giant Causeway. V reálu to ale není vůbec nic zvláštního.

Holčičky motivujeme k chození ve vedru příslibem, že můžou hledat vzácné drahokamy a krystalokameny podobné těm, co v místních krajích prodávají černoši u cesty. Samozřejmě jsme jim neslíbili, že až je najdou, tak si je smí vzít s sebou do auta nebo nedej bože domů. To samozřejmě následně vzbuzuje vášně a rozhořčení a směr nacházíme až v kompromisu, že si každá holčička může vzít jeden hodně malinký kámen s sebou. Teď jde jen o to, co znamená hodně malinký.

Po Organ pipes jedem směr Petrified forrest neboli Zkamenělý les, který je dalším bodem zájmu v našem dnešním plánovaném itineráři. Má se nacházet v blízkosti hlavní cesty vedoucí do městečka Khorixas, kde dnes chceme spinkat. Cesta vede po hliněné silnici s nutností 4x4 převodu, kde kromě nás nikdo nejede a za hodinu jízdy nikoho nepotáme. Všechny holky narvané kinedrilem spí uhoupány jízdou přes četná vyschlá koryta potoků a řek. Já nespím, řídím se zapnutou navigací Google v mém telefonu napojeném na dobíječku zapíchlou do zásuvky auto-zapalovače. Najednou

se objevuje podivná dřevěná cedule lákající na Zkamenělý les nenápadnou odbočkou doprava. To je zajímavé, navigace tvrdí, že Zkamenělý les má být 25km rovně. Tak nebylo by to poprvé, kdy jsme chytrější než Google, broukám si pod vousy a odbočuji z hlavní cesty. Následuje několik kilometrů pustinou, kde mi to nedá nezavzpomínat, že takhle nějak začínají horory od Stephena Kinga. No nic, už jsme se nachytali, otáčet se teď nebudeme. Asi po 10 minutách přijíždíme na konec této cesty, nikdo zde není. Budím taktně Martinku a říkám jí, že jsme u zkamenělého lesa. Ted' už nevím jistě, jestli jsem nějakou nechytal, v každém případě mi Martinka vysvětluje, že jsem se zbláznil a ať si jdu sám a všechny zdrogované v autě ať nechám spát. Navíc to říká s o dvě oktávy vyšším hlasem, než je její normál. No tak jó, hádat se nebudu, půjdu sám. Sotva vylezu z auta, kde se vzal, tu se vzal, zjevil se tu nějaký černochoch a chce po mně peníze za vstup. Ptám se ho, zda toto je opravdu ten správný Zkamenělý les. Prý ten hlavní největší je jinde, tohle je takový menší. Já to věděl hned, tohle místo má špatnou karmu, sem nejdu, holky spí, I am sorry, ale já jdu za holkama a jedeme za tím pravým lesem, co zná Google. Jsem moc rád, když se napojuji opět na hlavní hliněnou silnici.

K pravému Zkamenělému lesu, národnímu monumentu Namíbie již od roku 1950, pokračujeme půl hodinky, během kterých potkávám tři odbočky na další méně pravé zkamenělé lesy. Na místě opět taktně budím holky, jako že kulturní zážitek je tu. Jenže Martinka mi zpívá druhou sloku stejné písničky a prý ať si jdu sám. Alespoň se mi podaří přemluvit rozespalou Elišku, která se ráda fotí, protože ví, že jí to sluší.

Kromě kamenných stromů láká zkamenělý les ještě na Welvitchia Mirabilis neboli česky Welwitschii podivnou. Jedná se o speciální kytku, listnatou trvalku rostoucí jenom v úzkém pásu mezi Angolou a Jižní Afrikou, která má být tou nejstarší kytka na světě dožívající se více jak 5000 let věku, pokud jí ovšem nesežerou kozy nebo jiní tvorové. Jelikož zde téměř vůbec neprší, tato stálezelená rostlina získává vodu svými listy z ranní mlhy, která se zde pravidelně tvoří.

Podobně jak v Twyfelfonteinu, i zde se musí platit vstupné, neberou platební karty a v ceně vstupného je povinný průvodce. Asi nemusím říkat, že Ěla to má zdarma, neboť jí ještě není pět let, ale nikdo jí to neříkejte, nebo se urazí. Vstupné za mě platíme opět americkými jednodolarovkami, protože nic jiného nemáme. Náš průvodce se jmenuje Joe, je to tatínek od tří dětí ve věku 10 let, 3 roky a 1 měsíc. Né, že by na tom záleželo, ale i Joe touží po tom mít vlastní kozy. Prohlídka začíná u výstražné cedule informující turisty, že místní zkameněliny jsou součástí národního bohatství Namíbie a proto nekrást, jinak bude moc velká pokuta a ten kdo nemá namíbijské dolary, tak jako dnes my, tak půjde natvrdo do vězení. Tlumočím toto varování Elišce a tvářím se u toho přísně. Jdeme po okruhu, kde vidíme spoustu zkamenělých kousků dřev, což jsou vlastně kameny s letokruhy a strukturou dřeva. Zkamenělé ztromy nejsou odsud, připlavaly sem před 280 miliony let z dnešní oblasti centrální Afriky, v době kdy ještě Afrika byla součástí světadílu Gondwany. Sebrala je tehdy velká povodeň z konce doby ledové, která je naplavila sem, zde je zasypal písek, pak přišlo zaplavení mořem a pak prostě zkameněly. Odborně se tomuto procesu zkamenění říká diagenese, jak jsem se dočetl na wikipedii. Po cestě vidíme i ten nejdelší zkamenělý kmen na světě měřící 45 metrů, vidíme stromy se zkamenělou kůrou, vidíme spoustu welwitschií. Po asi půlhodinovém okruhu jsme zpátky u auta, kde Amálka pořád spí na rozdíl od Martinky. Líčíme Martince, co jsme viděli, ukazujeme jí welwitschii u místních toalet a pak jedeme do města Khorixas, které je 45 minut vzdálené.

Městečko Khorixas je malinké, má ale benzinovou pumpu a v ní bankomat. Nafty máme pořád dost, takže nebrat. Naopak co brát jsou peníze z ATM. Dnes dává bohužel jen po menších částkách a tak musím vybírat na několikrát. Jsem při tom dost nervózní, protože nebylo kde zaparkovat auto, tak jsem ho nechal na takovém místě, kde se parkovat nesmí a navíc jsem holky v autě zamknul. Toho si všiml vestavěný autoalarm a tedy naše auto, kromě toho, že stojí, kde nemá, tak ještě troubí, bliká a v něm jsou zamčené vyděšené holky a na ně upřen pohled všech černochoů v celém Khorixasu. Snažím se alarm vypnout na dálku dálkovým ovládáním. I am sorry, ale nejde to. Nelze se tedy divit, že při výběru peněz zapomínám omylem jednu bankovku v bankomatu. Tento test morální integrity ale místní černoši zvládají na jedničku, a zatímco já se snažím zachránit holky z auta, černá pani pumpařka na mě volá, ať se vrátím a penízek mi vrátí. Nevím, jestli za tento dobrý skutek očekávala nějakou odměnu, v každém případě já žádnou menší bankovku nemám a dávat jí to, co ona mi dala, by nedávalo žádný smysl. Jdu za rodinou, která je už dokonale probuzená. Přeparkovávám auto na místo, které se mezitím uvolnilo a kde se parkovat smí a jdeme do místní menší samoobsluhy. Kupujeme jablka, maso na gril, chléb, dřevěné uhlí, které nám dochází a několik dalších věcí včetně sušenek pro případné hladovějící černé bratry.

Z pumpy jedeme do nedalekého lodže a kempu Khorixas patřícího pod NWR. Je přesně 18:00, když dostáváme klíče od viditelně největšího a nejkrásnější domu tohoto resortu. Toto ubytování bylo také úplně to poslední, které jsme s Tubbinkou rezervovali po tom, co jsme se nedohodli na Twfelfontein lodži. Dům má číslo 27, má obývací s barem a kuchyní, dvě ložnice a dva záchody. Zatímco holky jdou hned do sprchy se umýt, já se jdu pokusit malinko vyčistit auto a nanosím do domu prakticky vše, co s sebou máme.

Večeře v místní bufetové restauraci má začínat od 19 hodin. My dorážíme zkulturnění a převlečení v 19:30. Bufet rozjíždí holčičky brokolicovou polévkou, která je podle nich jejich nejoblíbenější a to minimálně do toho momentu, než jí před sebe dostanou. My s Martinkou čekáme na maso, které se zatím pořád griluje. Dnes se nabízí steak z oryxe, hovězí steak a dušené jehněčí stew. S Martinkou ochutnáváme od každého masíčka kousek, než se totálně zamilujeme do jehněčího stew. Jenže když si jdu podruhé přidat, tak ho nedostávám. Krutá černoška mi říká, že prý tady nejsem sám a měl jsem dost a mám si vzít něco jiného. Povím vám, já jsem se v ten moment tak nakrknul, urazil, nafoukl a naštvál. Děkuji, ale já nic jiného než jehněčí nechci a jdu trucovat k holkám. Po chvíli za mnou přichází černoška, že prý pokud něco zbyde, dají mi vědet. V momentě, kdy mi toto paní povídá, tak si zrovna píšu přes whatsapp s babičkou a s kámošema a tak jí nevnímám, načež dostávám od Martinky vynadáno, že se chovám k černochoům elitářsky neslušně, a když se se mnou někdo baví, mám prý slušně odpovídat. I am sorry, ale já jsem se urazil, a už žádné jehněčí nechci. Během večera za mnou přichází další tři různé černošky s nabídkou jehněčího, ale já už vážně nechci a jen bych vás ještě rád upozornil na to, že naše dvě malé holčičky papaly jenom rýží a vůbec žádné maso neměly, takže doufám, že vám vaše černé svědomí nedá spát. Jdeme si dát kávu, výborný dezert a přejeme si platit. Přichází paní vedoucí černoška, že kvůli scéně s jehněčím dostaneme slevu a obě holčičky budou úplně zadarmo. Tak jó, co jsme si, to jsme si a teď už jsme zase všichni kámoši.

Během večera využíváme WiFi internet zdarma. Heslo na místní síť je „GBarmen2013“, kdyby jí někdo hledal, a protože je zde už dobrých pět let, určitě ještě nějakou chvíli vydrží.

V devět večer dorážíme do naší chaty. Využíváme místního baru včetně barových stoliček ke hře na paní servírku Amálku obsluhující jako hosty mě a paní Elišku. Po menší abstinenci v Hoadu kempu z důvodu mé nevěle riskovat nutnost nočního lezení ze stanu kvůli návštěvě toalet se dnes plánuji rozšoupnout. Nechávám si otevřít láhev a nalít skleničku vína od paní servírky. Eliška si dává víno vodové. K tomu nám Amálka servíruje jitrnici z antilopy, jakou svět neviděl. Holky jdou spát v deset, já mám ještě čas dopít láhev a rozmítat o krásách života na cestách.

D9 – Spitzkoppe – 10.7. – úterý

Vstáváme opět podle budíka, tentokrát v půl osmé. Plán je v osm být na snídani a o půl deváté na cestě. Plán se plnit úplně nedaří, ale nevadí. U snídane jsou na nás všichni moc milí. Pořád je trápí, že mi včera večer odepřeli stew, vidím jim to na očích a upozorňuji na to Martinku, které se mé rasistické komentáře nepozdávají. Ke snídani dostáváme protekční klobásku a vajíčka na přání pro všechny členy rodinného klanu.

Na pokoji dobalujeme, nosíme vše do auta a vyrážíme. Nejdříve musím vrátit klíče od naší chatky na recepci. Přemýšlím, že nechám stát auto na příjezdové cestě, ale kdyby náhodou někdo jel, musel by mě objíždět a tak hezky předpisově parkuji na parkovacím místě před recepcí. Míst je tu osm, nikde nikdo. Po vrácení klíčů a rozloučením s místním velkým černochem jdu k autu. Následně nevěřím svým očím. Ač je všude spousta místa, nějaký černý pán v bílém autě postavil auto těsně za mě na příjezdovou cestu tak, že nemůžu odjet. Zrudly mi oči, skočil jsem do auta a hned jsem na něj začal couvat. Ten začal vyděšeně troubit, nastartoval auto a popojel dozadu, aby mi uhnul. Pak jsme si chvíli klepali oba na hlavu, ať ten druhý ví, co si o něm ten první myslí. Samozřejmě v autě jsem to doprovázel z mého pohledu přiléhavými výrazy na adresu druhého pána, za což jsem dostal od Martinky sodovku, jak se to chovám před dětma a jakým jim jdu příkladem. I am sorry, ale ten pán byl debil a tečka.

Po vyjetí projíždíme městem Khorixas. Máme tak šanci užít si nedlouhého úseku s asfaltovou silnicí. Po zbytek dne už budeme jezdit jen po písku nebo po hlíně. Mně to ale nevadí. Mě řízení našeho velkého auta baví, ať jedeme, kudy jedeme. Včera večer, když se holky sprchovaly a já nosil věci z auta do naší chaty, jsem si uvědomil, že tohle auto mě dělá větším chlapem a to ve všech ohledech. Už perfektně chápu, proč si někdo kupuje velká auta. Ono to opravdu funguje. Ať řídím po špatných cestách nebo ať nosím bedny z auta, jsem prostě větší chlapák. Jen jak se zdá, Martinka si toho ještě nestihla všimnout, jak jsem všude narostl a asi jí to budu muset nějak nenápadně naznačit.

Za jízdy probíhá klasická autozábava. Eliška si čte Harryho Pottera, Amálka mastí hry na tabletech a Martinka si buď čte Forbes, nebo si se mnou povídá. Občas se také zpívá, zkoušejí anglická slovíčka, dávají hádanky a v každém případě se často svačinká.

Po cestě potkáváme černošky etnika Herero, které se oblékají do viktoriánských šatů, jaké sem přivezli bílí misionáři okolo roku 1800. Křesťanským puritánům se tehdy nepozdávaly místní nahaté černošky, tak je navlékli do těchto viktoriánských šatů, a zatímco v Evropě už dávno vyšly z módy, tady jsou pořád hitem. Někde jsem zaslechl, že je černošky nosí i na připomínku genocidy, kterou spáchali Němci na Hererech v letech 1904-1909, kdy vybili více jak polovinu celého etnika. Tak jak tak, černoškám tyto barevné šaty moc sluší a nám se nejvíce líbí jejich klobouček, ve kterém

vypadají tak trochu jak žralok kladivoun. Černošky nabízejí u cesty korálky, panenky a další echt domorodé předměty, takže si nic od nich nekupujeme, ale rozdáváme jim alespoň včera zakoupená jablíčka a sušenky pro jejich děti.

Po cestě míváme pohoří s největší horou Namíbie Mount Brandberg vypínající se do solidních 2573 metrů nad mořem. Celá tato horská oblast je známá historickými skalními malbami, které zde před mnoha lety vytesali kmeny původních Křováků. Ze všech maleb nejvíce pozornosti poutá tzv. „Bílá paní“, která je jedinou běloškou mezi jinak evidentně černými lidmi. Její původ je nejasný a tématem mnoha konspiračních teorií. My jsme ale už skalní malby viděli, takže tento turistický spot přeskakujeme.

Asi ve dvou třetinách cesty a kousek pod horou Mount Brandberg projíždíme městečkem Uis, které je známé tím, že se zde nechají koupit vzácné kameny pocházející z místního zavřeného cínového dolu. Jsou to pravé drahokamy a polodrahokamy, né jako ty falešné krystaly z Maroka, co jsme si přivezli z loňské vánoční cesty. Abychom šli stěsíčku trošku naproti, stavíme na benzínové pumpě doplnit stav nádrže. Hned se na nás vrhá skupinka prodavačů těchto vzácných šutrů. Je jich alespoň pět a kluci se prou mezi sebou, kdo má na bílého tlustého pána větší nárok a kdo ho viděl první. Jsou nespokojení, když se mi více líbí kameny od jiného černocho, než od toho, co si myslel, že mě vyhrál. Martinka s holkama to pozorují nevěřičně z auta a křičí na mě, ať mě ani nenapadne zde něco kupovat, máme spoustu krámů doma. Tohle tedy křičí jen Martinka, holčičky naproti tomu skandují: „my chceme krystaly“. Nemohu se v tomto kolotoči rozhodnout co dělat, jdu raději pryč, zaplatit naftu a koupit chlazenou coca-colu. Během této chvíle si urovnávám v hlavě myšlenky. Martince dám na uklidnění studenou kolu a půjdu koupit krystaly. Za 200 korun českých nakupuji

12 krásných krystalů a drahých kamenů jako je ametyst, aquamarín, citrín, turmalín, a další. V autě mi pak Martinka říká, že je ráda, že jsem holčičkám ty kameny koupil. Tak moment, ty kameny nejsou pro holčičky, ty jsou pro mě! Já budu sbírat vzácné kameny a pak je prodám a vyděláme majlant. Nene, kameny jsou pro holčičky. Až zastavíme, budeme o ně hrát hru, že je dáme všechny na hromadu, a každý si vybere ten, který se mu z té hromady nejvíc líbí, dokud tam žádný kámen nezbyde. Do hry se chce zapojit i podvodnice Martinka, která ty svoje následně rozdá mezi holčičky, a na mě zbydou jenom tři šutry, přitom já celou tuhle kamenozábavu sponzoruju. Ale pravidla hry přijímám, svět prostě není vždy spravedlivý, jak občas utěšuji naše plačící děti.

Přijíždíme do oblasti Spitzkoppe, k z dálky viditelnému namíbijskému Matterhornu, jak se místní špičaté hoře přezdívá. Proč jsme vlastně tady? Spitzkoppe je z časů německé kolonizace pojmenovaná žulová skála tyčící se do výšky 1754 m.n.m. a více než 700 metrů nad okolním pouštním terénem. Kromě samotného Špičatého domu je v oblasti na 4 desítky dalších zajímavých kamenných a skalních útvarů, ke kterým se dá s větším či s menším úsilím dostat. Ve skalách se nachází také několik skalních maleb Křováků známých z filmu „Bohové musí být šílení“ (o tom, jak jim spadla na hlavu flaska coca-coly a šli ji vrátit). Křováci neboli Bushmeni San jsou považováni za ty úplně první lidi, kteří sem přišli a dodnes stále žijí v poušti Kalahari. Aby přežili v tomto extrémně suchém a horkém prostředí bez vegetace, musí mít unikátní stravu, přírodní medicínu, životní styl plný smíchu, radosti ze života a vyškrabávání obrázků do skal. Celá oblast Spitzkoppe je úžasná a není divu, že v hodnocení atrakcí Namíbie na Tripadvisoru se tyčí na prvním místě. Spitzkoppe je také místo, kde se natáčely úvodní scény z Kubrickova filmu „2001: Vesmírná Odysea“ demonstrující, jak se z opic stali lidé.

Máme trochu problém najít náš dnešní kemp, protože tam, kde ukazuje navigace Google, jako že je, tak tam rozhodně není. Musíme se ptát místních a až poté ho nalézáme. Dnes budeme spát ve stanovém kempu, kde stany už stojí, a tedy nemusíme nic stavět. Stan je prakticky velká plátěná chatka s vlastním záchodem a sprchou. Po kempu se potuluje párek ochočených velkých pštrosů. V kempu funguje internet a tak je Martinka happy, protože naše car-fi pořád nefunguje. Jdeme do našeho stanu, kde si nejprve mezi sebe dělíme drahokamy z Uisu. Následně si s nimi holčičky hrají, Martinka řeší své klienty a já se snažím neřešit nic a ideálně si dát menšího šlofíčka. Máme čas do půl třetí, kdy chceme vyrazit do nedalekého Spitzkoppe lodže na kafičko a pak si projít místní skalní pecky.

Jedeme autem k Spitzkoppe lodži, ale ouha, neubytovaní návštěvníci sem nemají vstup povolen a máme se prý vrátit do hlavního místního kempu a tam na recepci už nám řeknou, co a jak. Jedná se o NWR kemp, který nemá s naším stanovým kempem nic společného, nenabízí žádné ubytování v chatkách ale jenom místa pro stany popř. kempovací auta. Tento kemp de-facto okupuje celou oblast Spitzkoppe a ten, kdo chce místní skály navštívit, musí jet přes bránu tohoto kempu. V kempu se nachází na 30 kempovacích míst, žádné kempovací místo nesmí být obsazeno více než 8 osobami a každé místo je vybráno tak, aby měl návštěvník pocit, že je v celé oblasti úplně sám. Každé kempovací místo má vlastní braai a suchý záchod. Spitzkoppe je speciální místo, tento kemp je speciální, proto jsme zde původně chtěli bydlet, ale místo nám už nedokázala sehnat ani všemocná Tubbinka.

V NWR kempu na recepci dostáváme zdarma mapu a výklad, kam se máme jít podívat. Zároveň jsme zkásnuti o výpalné za každého člověka a auto. Jedeme nejdříve na místo zvané Skalní most, kam lezeme s Martinkou i s holčičkami. Lezení nahoru po žulových skalách je mnohem lepší než lezení dolů a tak Martinka s námi úplně všude neleze.

Prolejšání se moc líbí holčičkám a strávíme zde přes půl hodiny. Jedeme na další bod a tím je Rock pool neboli Skalní bazén, ve kterém je opravdu voda. Na koupačku to ale nevypadá, i když dnes je podobně, jako bylo včera, slušné vedro a tak po skalách běháme jen v šortkách a tričku. Po slezení dolů postupně objíždíme celou oblast Spitzkoppe. Na několika místech si stavíme vyfotit Spitzkoppe a naše fešácké autíčko.

Do našeho kempu se vracíme v půl šesté večer. Po cestě nás odchyťají malé děti prodávající z plechu z plechovek od coca coly vystříhaná zvířátka spojená řetízky a tvořící ve větru cinkací soustavu zavěšených zvířátek. Rád bych něco takového také měl, ale dnes mi ještě není dovoleno. Holky si jdou hrát k místnímu bazénu s vodou, my si s Martinkou dáváme drinky na baru a sledujeme krásný africký západ slunce nad Spitzkoppe.

Po západu slunce se přesouváme k našemu stanu, kde si ukuchíme večeri na našem braai. Podávat se budou námi-ňami grilované klobásky a párečky. Vybalujeme z našeho auta stůl a židličky, nářadí na grilování, nádobí, jídlo a rozděláváme oheň, abychom stihli maximum příprav, než padne černá noc.

Čas do večere tráví holčičky u pohádky o Tomu a Jerry. Za samotné jídlo moc chvály nesklízím, ale kritiky se nebojím a zítra to napravím – to slibuji. Holky jdou do hajan po půl desáté, my s Martinkou ještě dlouhou dobu pozorujeme svítící noční oblohu a ohříváme se u velikého táboráku.

D10 – Lachtani u Cape Cross, Swakopmund – 11.7. – středa

V noci je slušná zima. Naštěstí máme na sobě kromě dek místních ještě deky z auta. Já s Martinkou spíme v pyžámkách, holčičky mají na sobě navíc mikinky a zimou netrpí.

V půl osmé ráno vstávám a jdu si na terasu sednout s počítačem, dopsat poznámky za včerejší den a pořešit nějaké pracovní emaily, aby všichni v práci věděli, že práce je pro mě nade vše, a to i o dovolené.

V půl deváté se ozývají podivné zvuky. Eliška se snaží rozepnout zip dveří našeho stanu, aby na mě mohla zezadu vybafnout. Naoko se lekám. Zato, že mi vystrašila, dostává za úkol vzbudit zbytek rodiny. Jde jí to báječně.

Snídani dnes řešíme našimi zásobami a opět vyhrává nutela na chlebu, kteréžto sklenička má dneska derniéru. Potom se balíme, přičemž se snažíme zapojit děti a zejména větší Elišku, která když chce, tak už ledacos dokáže. Problém jen je, že né vždycky chce a mytí špinavého nádobí od včerejší večere musí po neúspěchu s Eliškou dotáhnout Martinka. Já mám velké auto a tedy jsem jen na ty chlapácké záležitosti jako všechny kontrolovat, honit a nakonec odnosit věci do auta.

V půl desáté opouštíme kemp. Ještě musíme na recepci vyplnit průzkum spokojenosti, což jsme slíbili včera večer na báru v euforii zapadajícího slunce. Dáváme vysoké skóre, přestože místní pštros chtěl pokousat Amálku, když jsem jí posílal, ať si ho pohladí, že jí při tom vyfotím. Díky neexistenci pudu sebezáchovy je Amálka úžasný objekt na podobné úkoly. Samozřejmě méně se to líbí Martince, která místo aby seřvala pštroso, tak se pustila do mě. I am sorry, ale mě to přišlo, jako že by to byla super fotka do Amálčina památníčku.

Jedeme z kempu. Po cestě si fotíme obydlí z plechovek od coca-coly, která jsou pro místní oblast typická. Při tom si všimáme, že na rozdíl od včera odpoledne, kdy místní vesnička byla plná dětí, dnes jsou děti ve škole a vesnice je téměř vyliďněná.

Zatímco si fotíme obydlí z plechovek, přichází pán a jestli bychom si třeba něco od něj nekoupili. Ale to víš, že jo, a protože jsi vyhublej, tak ti dáme návdavkem párky ze včera, co jsme nesnědli k večeři a protože jsme Úžasňákovi z Kladna, dostaneš od nás k tomu i plnou sklenici hořčice. Zároveň od něj kupujeme hromadu dalších polodrahokamů pro naše holčičky, které se během včerejška staly seriózními sběratelkami. Popojíždíme o kousek dál a staví nás další pán, který má u sebe tři malé předškolní děti a spoustu dalších kamenů. Kromě kamenů kupujeme i cinkací pštrosoy a tedy děláme pána velmi šťastným, navíc dáváme jeho dětem jablka, protože míra naší dobroty a konkrétní pomoci potřebným téměř nezná mezí. To se projevuje za chvíli, když naše holčičky bečí, že na ně nezbyla žádná jablíčka. Dostávají sodu a přednášku o chudých vyhublých dětech.

Opouštíme oblast Spitzkoppe a jedeme po hliněné cestě směrem na západ. Pojedeme dvě hodiny až k moři a pak kousek na sever do Cape Cross lodže, kde si dáme dnešní obídek. Podobně jako v jiných částech Namíbie, ani zde prakticky nepotkáváme žádná auta na cestě.

Zábava po cestě probíhá klasicky. Jelikož jsme soutěživí typové, hrajeme několik dlouhodobých bodovacích soutěží. Jedna z nich je hádání názvů kapitol z knížky Harryho Pottera, kdy Elinka nám řekne první písmena a pokud nám to k uhádnutí nestačí, napovídá nám další písmenka do doby, než to někdo z nás uhádne nebo než Elda ztratí s námi trpělivost. V této hře jsem dost dobrý, ale protože holky švindlují, tak na body s Martinkou prohrávám. Další bodovací soutěže se týkají toho, kdo uvidí první něco důležitého jako třeba lva, slona, zebra, Spitzkoppe anebo třeba dnes se budou rozdávat body za moře a za lachtany.

Po dvou hodinách jízdy dostávám bod za moře. Na body za lachtany si zatím musíme počkat. Pojedeme se podívat na největší lachtaní kolonii na světě, kde na jednom místě žijí statisíce těchto drahoušů pohromadě. Nejdříve ale zajíždíme ke Cape Cross lodži, kam dorážíme přesně v poledne. V místní restauraci mají úžasný jídelní lístek a ceny téměř lidové. Dětem objednáváme německé řízky, které jsou sázkou na jistotu. Martinka si dává italské těstoviny Alfredo a já si dávám talíř plný mořských plodů. Místní pobřeží je totiž vyhlášené čerstvými rybami a má být rájem pro milovníky mořských potvor.

Ještě než nám přinesou jídlo, jdeme s dětmi na terasu lodže se převléknout do letního oblečení a následně se jdeme podívat k moři, jestli tam náhodou nenajdeme nějaké mušle. Jsou tam jen skořápky takových klasických obyčejných srdcovek, o které nejeví holčičky velký zájem. Vracíme se, zrovna když servírují jídlo na náš stůl. Oběd v Cape Cross lodži rovná se super dobrotu.

Od Cape Cross na sever se táhne pobřežní oblast zvaná Skeleton coast neboli Pobřeží koster. Název si zasloužila kvůli více jak tisíci vraků ztroskotaných lodí, které v mlze najely tam, kam neměly. Křováci nazývají toto pobřeží “Zemí, kterou stvořil rozzlobený bůh” a Portugalci místní pobřeží pojmenovali “Pekelné brány”.

My z lodže ale nejedeme na sever, nýbrž zpátky na jih, do nedaleké rezervace lachtanů. Jsme naváděni navigací nejprve na recepci místní přírodní rezervace zaplatit vstupné za naše auto a za nás a následně jedeme další tři kilometry k místu, kde se odehrává největší lachtaní valná hromada na světě. Národní lachtaní rezervace Cape Cross je místo s největší koncentrací lachtanů a jejich počet se odhaduje až 210 000 v době páření.

Parkujeme auto asi metr od lachtana, stovka dalších lachtanů je v bezprostředním okolí. První věc, které si nelze nevšimnout po vylezení z auta, je smrad. Ta obrovská banda lachtanů prostě sprostě páchne. To je prý i důvodem, proč je vstupní kancelář odsud tři kilometry daleko. To místo je ale úžasné. Tolik lachtanů jako je tady jsme nikdy neviděli a pravděpodobně do konce života už neuvidíme. Kousek od parkoviště je dřevěná oplocená lávka vedoucí mezi lachtany, která má zřejmě za cíl chránit turisty před lachtany a naopak.

Jdeme po lávce, pod kterou v tuhle chvíli chrápe asi tisíc lachtanů. Mezi touto lávkou a mořem jsou desítky tisíc lachtanů a zbytek se právě koupe v moři. Lachtani vydávají skřehotavé zvuky a my děláme spoustu fotek, jak skupinovek tak detailních. Mezi lachtany je spousta mláďátek, některá se právě kojí. Navzdory přišernému smradu, při kterém Amálka tvrdila, že do minuty umře, s lachtany trávíme více jak hodinu. Na konci si dělám pár selfiček, ale lachtani přede mnou buď utíkají, anebo ti drsnější mi dávají najevo, že bych měl utéct já, pokud nechci špatně dopadnout. Intenzita zážitku obrovská a tohle místo si rozhodně budeme pamatovat!

Kromě toho, že Cape Cross je lachtaní rezervace, tak má i historický význam. Je to místo, kam roku 1484 poprvé vstoupil bílý Evropan do celé části Jižní Afriky. Byl to mořeplavec Diogo Cão a na Cape Cross instaloval kamenný kříž zvaný „padrát“. Původní padrát je fuč, teď by tam měla být nějaká replika. Jímavý příběh o padrátu jsem si samozřejmě přečetl až po návratu a tak jsme ho tam ani nehledali. Kdo ho najde, ať nám dá určitě vědět.

Nadšení ze zastávky u lachtanů to smažíme na jih směr město Swakopmund, s přibližně 25 tisíc obyvateli páté největší město Namíbie, nacházející se v ústí řeky Swakop. Podél cesty nás zaujmou opuštěné stolečky, na kterých jsou vystavené velké růžové krystaly. Martinka má teorii, že jakmile u nějakého zastavíme, černý prodavač se zázračně vyloupne z pouště. Mě se to nezdá a tak to jdeme vyzkoušet. Prodavač se ale nevyloupne, na každém stolečku je přidělaná kasička, kam mají turisté, kterým se nějaký krystal líbí a chtějí si ho vzít, zasunout peníze. Krásné velké růžové krystaly jsou solné. Vznikají zde v místních saliništích, kde se odpařuje mořská voda a tedy pokud by nějaký zlý turista krystal ukradl, aniž by zaplatil, tak by zřejmě prodavač krystalů k velké finanční újmě nepřišel. Nám se krystaly líbí, bereme hned tři a v kasičce zanecháváme úměrný obnos peněz, alespoň co se našeho svědomí týká.

Po cestě nám první vytuhává Amálka, pak Martinka a pak se chce spát i mně. Zastavuji a jdu prohledat obsah naší ledničky, jestli tam náhodou není něco, co by mě udrželo v bdělosti. Bohužel naše zásoby jsou prachbídné a tak se budu muset udržovat nespící pravidelným profackováním.

Do Swakopmundu dorážíme ve čtvrt na pět. S německou koloniální architekturou si plážové město Swakopmund udržuje charakter bavorského městečka, kde je řada německých restaurací a pivnic a

stále početná německy mluvící komunita. Swakopmund je také místo, kde sídlil filmový štáb, když v roce 2015 v okolní poušti natáčel kultovní film „Šílený Max: Zběsilá cesta“ s Tomem Hardym a Charlize Theron v hlavních rolích. Swakopmund se také pyšní titulem adrenalinového hlavního města Namíbie neboť zde sídlí řada agentur lákající turisty na jízdu na quadbiku, jízdu v písečných dunách, let balónem, tandemový seskok padákem, sky diving atd. My ale nejsme adrenalinoví v takovém to běžném slova smyslu, my jsme adrenalinoví úplně jinak, protože život v naší rodině je adrenalinový sám od sebe a většinou, aniž bychom to nějak chtěli.

Parkujeme u obchodu Superspar, kde máme v plánu nakoupit potraviny na následující dny a zejména na snídani. Ještě než vyrazíme na nákupy, musíme dořešit naše dnešní ubytování. Sehnat ubytování ve Swakopmundu nebyl žádný problém a přes booking.com jsme rezervovali velký apartmán. Abychom teď získali od něj klíče, musíme zatelefonovat paní domácí, že už jsme jako tady. S paní se domlouváme, že se setkáme přesně v pět na benzínové pumpě Puma. Máme tedy dostatek času doplnit zásoby v místním kulturním obchoděku. První moje kroky ale vedou k bankomatu, stav naší hotovosti se zase ztenčil a nerad bych opakoval placení sušenkami. Než stačím z bankomatu vytáhnout peníze, stresuje mi Eliška, že si musím pospíšet, neboť katastrofe a Amálka potřebuje okamžitě na záchod. Utíkám sehrát roli spasitele. Místní záchod se otevírá za kovové peníze. Opět se hodí můj koníček sbírat kovové mincičky a tak mám přesně tolik, kolik je potřeba, aby tam Amálka mohla. Martinka se ale rozhoduje nenechat v tom Amálku samotnou, krmí turnikety kováky a následně se snaží za jedny peníze prosmýknout s ní. To je ale problém, protože místní turnikety to poznají, holky se dostanou jenom do půlky, turnikety se zaseknou a nechtějí je pustit ani tam, ani zpátky. I am sorry, ale já už další prašule nemám a asi tu zůstanete na věky. Po chvílce násilí se holkám daří vykroutit se zpátky ven. Jó, kdo chce moc, nemá nic a prostě to holky musíte vydržet.

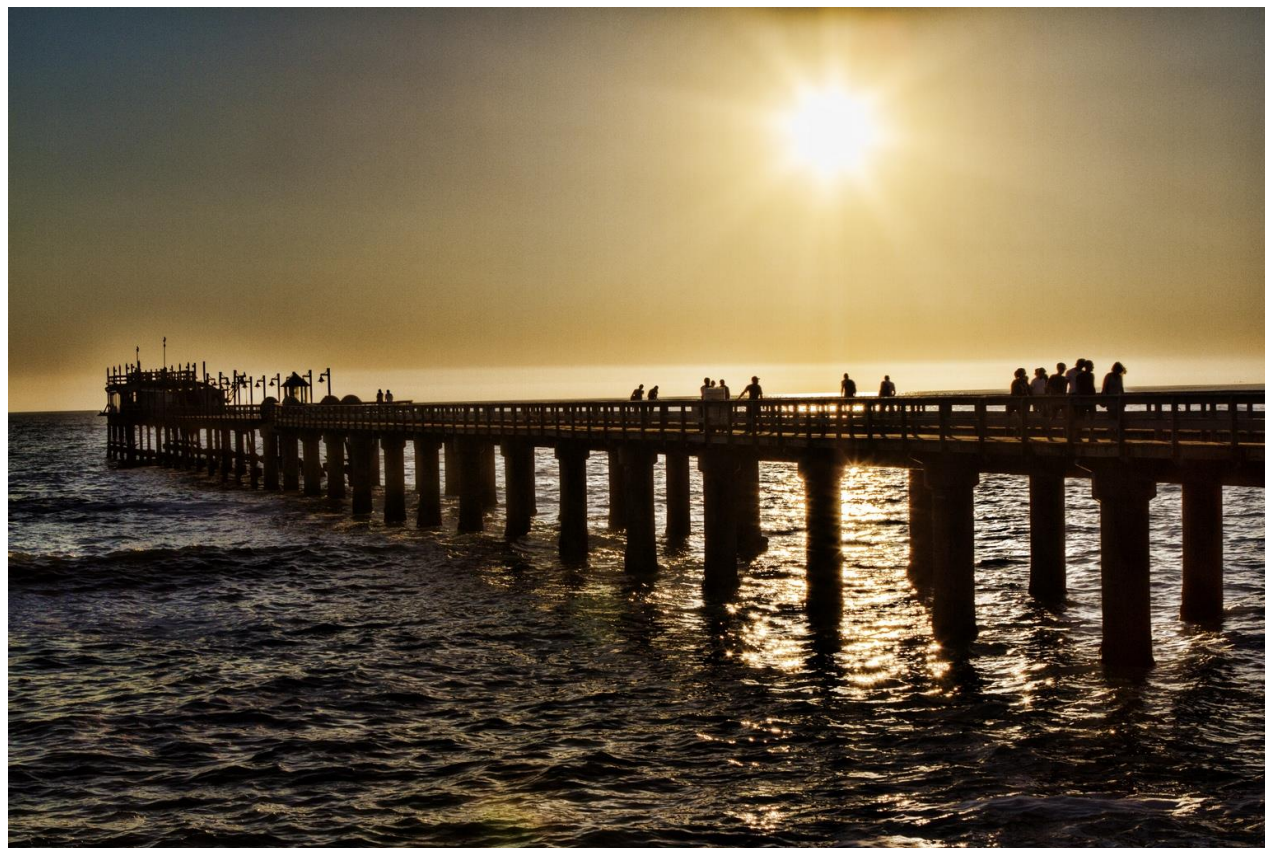
Jdeme konečně do krámu, který je moderní, západního střihu a v ničem podobný malým vesnickým obchůdkům, které jsme potkávali na naší cestě. Je zde obrovský výběr všeho a my slušně plníme náš nákupní vozík.

V pět odpoledne jsme na benzínové Pumě. Paní nebo spíše slečna Angelika přijíždí s desetiminutovým zpožděním. Domlouváme se, že pojedeme za jejím autem. Apartmán se nachází sto metrů od Pumy. Má dvorek s privátním parkováním, dostáváme dálkové ovládání od automatické branky, klíče od garáže a od bytu, platíme domluvenou částku a domlouváme se, že až budeme za dva dny odjíždět, strčíme klíče do místní červené skříně s protipožárním hydrantem.

Pobyt v našem novém kulturním krásně vybaveném pětipokojovém bytě začínáme v koupelně. Je třeba se primárně zbavit vrstvy Spitzkoppe prachu a lachtaného pachu. Umytí a navonění jedeme k moři, konkrétně k ikonickému swakopmundskému molu.

Uprostřed Swakopmundské pláže je molo, jehož konstrukce započala v roce 1905 v důsledku potřeby přístavního místa, kde by mohli vysedat pasažéři z lodí plujících z dalších přístavních měst jako je třeba Walvis Bay nebo i vzdálenější Jižní Afriky. Dřevěné molo ale nevydrželo dlouho odolávat místním vlnám a červotočům a tak v roce 1911 vzniklo nové molo, železné, které vydrželo až do dnešních dnů. No a toto molo je pořád takovým centrálním místem ve Swakopmundu, kde se potkávají lidé a kde se nachází dvě nejlepší restaurace v celém městě. Jedna se jmenuje Tug a tam máme rezervaci na dnešní večeri, druhá se jmenuje Jetty 1905 (jetty = molo) a tam máme rezervaci na zítřejší večer. Rezervace do těchto dvou restaurací jsou absolutní nutností, protože tyto vyhlášené

restaurace se plní měsíc dopředu. To jsme samozřejmě věděli a rezervace v těchto restauracích si zavčasu udělali. Zatímco restaurace Tug se nachází na pevnině na začátku mola, restaurace Jetty 1905 je na opačném konci mola. Když k molu přijíždíme, do času naší rezervace nám zbývá krásných 20 minut, které plníme procházkou po molu a focením holčiček ve světle zapadajícího slunce.

Přesně v 18:30 jsme v restauraci Tug odváděni k našemu stolu. Vlastně jenom kvůli těmto dvěma restauracím musela Martinka táhnout s sebou svoje hodobóžové šaty a k nim úměrné boty. Tyto pětihvězdičkové restaurace totiž vyžadují slušný dress code, který se normálně na safari a do pouště vůbec nehodí. S holčičkami jsme se už tolik nebabrali věříce, že jim sluší vše včetně Martinkou ručně spíchnutých maskáčových kalhot. Místní menu se nám líbí. Je podobně krásné, jako bylo menu v lodži Cape Cross, jen ceny jsou dvojnásobné. Restaurace také v ničem nepřipomíná, že bychom měli být v Africe. Kromě několika černochů v roli personálu je restaurace plná exkluzivně bílých tváří a mně to nedá si nevzpomenout na statistiku, že ač v Namíbii žije jen šest procent bělochů, bílí vlastní devadesát procent majetku. Pro holčičky objednáваме kuřecí nugetky s hranolkami, pro nás dáváme jako předkrm ústřice a zapečený camembert a jako hlavní jídlo čerstvý úlovek dne, čím je dnes sea bass, neboli mořský okoun. Jídlo je fantastické, ryba nechutná jako ryba, ale jako velmi jemné kuře. Po hlavních chodech ještě dáváme dezerty a kafičko. Po dvou hodinách debužirování nadšení opouštíme restauraci Tug a těšíme se, co dobrého nás čeká k večeři zítra. První naší starostí je, jak trefíme k nám domů. Za tmy a po láhvi dobrého vína všechno vypadá úplně jinak než za světla.

Zvládáme to jako vždycky nad očekávání dobře. Doma nám holčičky oblažují večer divadelními představeními, které si zrovna vymýšlí. Eliška je hlavní dramaturg, Amálka zase hlavní improvizátor, v každém případě to jde oběma skvěle. Holky posíláme do hajan po desáté večer, my máme ještě hodinku na to si povídat o tom jaká je škoda, že necestujeme 300 dní v roce.

D11 – Welwitschia plains a Walvis Bay – 12.7. – čtvrtek

Budím se hrůzou ve tři hodiny ráno. My jsme úplně zasklili Deska a jeho kreditní kartu, kterou mám pořád v tašce od foťáku. Nařizují si speciálního budíka s připomínkou a můžu zase klidně spát dál.

Ač dnes nemáme důvod vstávat brzy, všichni se budíme a vstáváme krátce po půl osmé. Asi už si naše těla zvykla, že cestování nerovná se relax. Snídani si děláme z včerejšího nákupu, a jelikož toho máme hodně, nikdo si dnes nestěžuje.

Po snídani se snažím dovolat na telefonní číslo, které mi uvedl Desk na krabičku od léků. Má patřit bráchovi Hansovi, který se tady stará o Deskovu manželku, když tu Deska není. Hans mi to nebere. Pak mi dochází, že Desk zmatlal číslo, naštěstí jen přehodil 2 čísla v předvolačce Namíbie. Znova volám. Tentokrát to zvoní a nikdo to nezvedá. Co teď? Co budeme dělat s cizí kreditkou? Napadá mě založit WhatsApp skupinu, přidat tam Hanse i Deska a napsat jim, že jsme tady a připraveni předat kartu buď dnes anebo nikdy! Hans se po chvílce ozývá na telefon, tak mu volám a domlouváme se, že se scukneme za 10 minut na naší oblíbené benzínce Puma. Debata s Hansem po telefonu mi perfektně pomáhá osvěžit si mojí černošskou angličtinu, ve které jsem celkem dobrý a nezřídka jí předvádím jako populární číslo na pobavení opilým kámošům v kladenské hospůdce. Dobalujeme děti a věci na dnešní výlet a jedeme na benzínku, kde na nás už čeká Hans. Předáváme mu kartu a máme velikou radost, že máme tenhle dobrý skutek za sebou.

A hned jedeme udělat další. Plánujeme totiž dnes jet na výlet na místní naučnou stezku zvanou „Welwitschia plains drive“, dlouhou asi 160km, trvající prý 4 hodiny a mající 13 zastávek. Mapu jsme si stáhli z internetu a navíc tuto cestu zná i Google, takže není obava, že bychom tam netrefili, ale dočetli jsme se, že je potřeba si koupit v Swakopmundi centrále NWR povolenku, protože když tam pojedeme, povolenku mít nebudeme a někdo nás tam načape, tak zaplatíme mastnou pokutu 300 NAD. Nechápeme sice, kdo by nás jako měl načapat, ale protože podporujeme namíbijské přírodní bohatství, jedeme si tu povolenku koupit.

V centrále NWR to probíhá v pohodě. Povolenky vydávají v prvním patře, kde sedí postarší černoška. Za 3 minuty jsme o 100 NAD lehčí, zato s permitem v ruce. Jedeme tedy rovnou na Welwitschia plains podle navigace. Cesta vede nejdříve po silnici, pak je nenápadná odbočka do pouště. Podél pouštní cesty jsou očíslované kameny, které označují body zájmu. K této scénické naučné stezce existuje příručka, kterou jsme dostali k povolenke v centrále NWR a kde ke každému bodu zájmu je povídání, v čem je ten zájem. První kámen, který vidíme, má číslo 3, takže jsme první dva už museli minout. Nevadí, šlo o nějaké významné lišejníky, kterým se zde v této pustině celkem daří a které se některé maskují za hlínu, takže vlastně nejsou vidět. Prvním námi viděným bodem zájmu jsou sto let staré stopy cesty, kudy dříve jezdili osadníci na oslech, kudy po více jak 100 letech už žádní oslové nejezdí, ale tím, jak zde nikdy neprší a nic se neděje, tak cesta vypadá pořád jako nová a patrně stejně bude vypadat za dalších 1000 let. Několik dalších stanovišť se týká místní

měsíční krajiny. Je tu zastávka na místě, kde před více jak 100 lety za první světové války tábořila armáda a dodnes zůstala po ní hromada odpadků a plechovek. Několik zastávek se týká různých druhů kamenů a lávových polí. Je zde piknick área pod stromy ve vyschlém korytě řeky Swakop a konečně poslední zastávky jsou tím hlavním důvodem, proč jsme sem přijeli, tj. vidět tu úplně nejstarší a největší Welwitschia Mirabilis na světě, která zde kvetla ještě před tím, než Ježíš věděl, že se Kristus narodí. U největší Welwitschie naučná stezka končí, otáčí se a vede zpátky. Než se otočíme, jdeme otestovat zážitek z návštěvy místních suchých turistických záchodků. Hodně intenzivní.

Během celé cesty po Welwitschia drive jsme potkali jen jedno auto, jinak ani živáčka. Žádná kontrola, zda máme platné povolení, se nekonala.

Na konci scénické cesty zadáváme do navigace centrum městečka Walvis Bay, s 55 tisíci obyvatel třetího největšího města Namíbie a města, kde Angelina Jolie porodila v roce 2006 Bredovi Prdovi holčičku Shiloh. Stalo se to na místní Welwitschia klinice, a jak to vypadá, nezůstalo to úplně bez následků neboť si Shiloh nechává říkat John a myslí si, že je kluk. We Walvis Bay se nachází největší přístav Namíbie, a žije zde obrovská kolonie plameňáků čítající na 40 000 kusů. Kromě plameňáků je zde i kolonie pelikánů a racků. Díky koncentraci ptáků je v zátocě umělý ostrov nazvaný Ptáčí ostrov a jeho význam tkví v tom, že se tu sbírá guáno. Guáno je moc dobrá věc, z toho pijeme po ránu ty růžové džusy, né?

Do města přijíždíme o půl jedné. Původně jsme si říkali, že si zde dáme dobrý obědek, našli jsme si dopředu i nejlepší restauraci ve městě, ale nějak nemáme vůbec hlad. Celou cestu po Welwitschia

drive holčičky kontinuálně papaly jablíčka, pomeranče, dobré párečky, chlebík, kokosové sušenky no a my nejsme potvory, abychom je v tom nechali samotné. Oběd tedy dnes vynecháme a jedeme rovnou na Waterfront, hlavní promenádu osázenou palmami. Právě zde jsou k vidění plameňáci. Plameňáci ťapkají v mělké vodě, ve které pořád něco loví. Jsou od nás asi 30 metrů. Fotíme si je, ale co se týká intenzity zážitku, tak se včerejšími lachtany se to nedá srovnávat. Místní plameňáci jsou druhu Bílý velký plameňák, což znamená, že nemají takovou tu typickou červenou barvu, ale jsou bílí a tedy skoro ani nevypadají jak plameňáci.

Vidíme i skupinku pelikánů, kterým Amálka přezdívá zlí kosáci od té doby, kdy jí na Floridě jeden nenažranec spletl s rybou a chtěl jí sežrat. Jdeme se u ptáků kousek projít, ale ty potvory před námi spíše utíkají a tak to po chvíli balíme. Co teď? Uděláme si pohodový den. Jsme najezeni, pojedeme zpátky do Swakopmundu, podíváme se tam na místní trh se suvenýry a pak si půjdeme dát odpolední chrupinku.

Do Swakopmundu jedeme po asfaltové silnici podél moře. Na Namíbii je zde nezvykle hustá doprava. Asi v polovičce cesty odbočujeme k moři. Jsme na nádherné pláži s jemným zlatým pískem. Jdeme si sáhnout, jak je studené místní moře. Není to tak hrozné a spíš než teplota vody od koupání odrazují velké vlny a pověstné spodní proudy. Procházíme se chvíli po pláži a sbíráme mušličky.

Ve Swakopmundu míříme rovnou do centra místního umění a rukodělných výrobků. Věci zde vystavené jsou velmi kvalitní, ceny bohužel rovněž. Líbí se mi krásně pomalovaná bílá lebka rohaté antilopy, ale cena je daleko za hranicí slušnosti a navíc necítím dostatečnou podporu od rodiny.

Martinka vidíc můj smutek mi pak slibuje, že až budeme doma, sežene na jatkách hlavu kozy, strčí ji vyčistit na měsíc do mraveniště a pak mi jí sama osobně a vlastnoručně pomaluje. Ted' už jsme víc jak měsíc doma a pořád nic. Skoro jí podezřívám, že to říkala jen tak, aby mě uklidnila.

Do našeho apartmánu dorážíme po půl třetí odpoledne. Děti si můžou pustit pohádku, Martinka pracovat a já si dopřát odpoledního šlofička, kterého mám tak rád. Budík mě budí po čtvrté hodině. S Martinkou přebalujeme věci na další kus cesty, ať s tím neztrácíme večer čas. Systém máme pořád stejný. Vše, co se nám ještě může hodit, dáváme do kufru, vše ostatní do baťohů. Před pátou je zabaleno a my jedeme jednak na Pumu dotankovat plnou nádrž a pak do našeho oblíbeného Supersparu nakoupit maso na zítřejší grilovačku. Také se mi už povážlivě ztenčily zásoby výborného červeného vína pod kritickou mez a je třeba to rychle řešit.

Ted' nevím, jestli se nebudu opakovat, ale jihoafrická vína jsou skvělá. Panují zde perfektní sluneční, půdní a od moře a paviánů vlhkostní podmínky speciálně vhodné pro shirazy (syrah), cabernety a chardonay a navíc Jihoafričané zmákli technologie řízeného kvašení, filtrace a další, které jsou sice na hranici vinařské etiky chemického Alího, ale v soutěžích jim zajišťují skóre srovnatelná s násobně dražšími víny od francouzských velmistrů.

Z krámu jedeme na místní plážovou promenádu. Parkujeme opět v blízkosti našeho mola a jdeme na procházku podél moře, kde nás odchyťávají černoši nabízející vyřezat jména dětí do plodů ovoce amaruli velikosti kaštanu, na kterém už jsou umně ručně vyřezané obrázky lvů, žiraf, nosorožců a dalších zvířátek. Máme dobrou náladu a tak se rozhodujeme podpořit černoušky a nechat si udělat jednu vyřezávanou amaruli pro každého člena rodiny. Pak toho litujeme, protože se dotěrného černocha nemůžeme zbavit.

Plody amarule jsou známé tím, že je milují sloni, kteří je žerou, následně jim tyto plody kvasí v žaludku, sloni jsou z toho seriózně nametení a motají se jak náš děda zamlada, když ještě musel povinně chodit na akce ROH, abych se dostal na školu, jak nám tenkrát vysvětloval. Amarula se také jmenuje jeden oblíbený jihoafrický likér se slonem ve znaku a s chutí pančovaného Baileys.

Jdeme na molo vedoucí k restauraci Jetty 1905. Z mola sledujeme úžasný západ slunce do moře.

Po půl osmé vcházíme do restaurace, kde máme rezervaci na dnešní večer. Ceny jsou zde o malinko vyšší než ve včerejším Tugu, přesto co se týká kvality a čerstvosti mořských plodů, tak

takováto restaurace v Praze nemá obdoby. Začínáme sushi, pak si já pálím jazyk papričkami jalapeño, holky plníme kuřecími stripsy, Martinka si dopřává raw steak z tuňáka a konečně já si dávám plný talíř mořských potvor s gratinovanými ústřicemi, krevetami v tempuře, mušlemi, grilovanou sépií a tři druhy grilovaných ryb. V půl deváté si žádám účet a přeju si platit kartou. Černoška přináší platební terminál. Nejdříve tasím stříbrnou kreditku, zamítnuto. Nevadí, vytahuju zlatou debetku, zase zamítnuto. Martinka je nervózní a já z ní taky. Co se to proboha děje? Říkám obsluze, že potřebuju chvilku čas, domluvit se s bankou, protože si nemyslím, že bych už byl úplně na suchu. Paní z KB platebních karet mi říká, že dnes má MasterCard globální výpadek v řádu hodin a jestli nemám VISA kartu nebo hotovost, zřejmě budu muset do kuchyně pomáhat s nádobím. Hmmm. Naštěstí máme s sebou akorát tak hotovost utáhnout dnešní večeři, je to ale komplikace na zítra, protože první věc, kterou zítra ráno budeme muset řešit, je, jak zase někde sehnat hotovost na další cestu.

Z restaurace jdeme tmou po dlouhém molu, o jehož sloupy se rozbíjejí divoké vlny. Molo je udělané tak, že stačí krok stranou a minimálně děti mizí v hlubině. Copak já, já mám v sobě láhev vína, já jsem v pohodě, ale chudák Martinka pevně svírající obě děti za ručičku se z toho celá třese.

V půl desáté jsme na pokoji. Děti ještě dokoukávají pohádku rozkoukanou z dnešního odpoledne. Poté vyčistit zoubky a všichni spát!

D12 – Jedeme do Sesriem – 13.7. – pátek

Dnes nás čeká poměrně dlouhá přejezdová cesta, což vyžaduje jistou zodpovědnost ohledně vstávání. Snídáme, dobalujeme a následně hledáme vzácné drahokamy holčiček, které se během těch dvou dní v Swakopmundu dokázaly samy od sebe zatoulat pod postele, za skříně a do dalších skrýší našeho apartmánu.

Po naložení všeho do auta, schováváme podle plánu klíče do požárního hydrantu. Problém je, že na klíčích je dálkové ovládání od branky, kterou potřebujeme vyjet. V automatickém zavření jí brání Martinka vlastním tělem a je to féroverka dost vyrovnaná, samozřejmě Martinka nakonec vyhrává. Tento souboj mě ale vykolejí do té míry, že úplně zapomínám, že v Namíbií se jezdí vlevo a do prázdné silnice se vydávám po evropském stylu vpravo. Dochází mi to, až když se proti mně řítí auto a šofér v něm nějak podivně zmatkuje. Naštěstí všechno dobře dopadlo, já jsem se stihnul zařadit zpátky a už si to snad konečně budu pamatovat.

Jelikož nás včera v restauraci obrali o veškerou hotovost, jedeme zase k našemu Supersparu, kde máme prověřený bankomat, že dává. MasterCard od večera opravil své IT systémy a tak se peníze sypou jako po másle.

Opouštíme Swakopmund. Máme před sebou asi 300km a podle navigace čtyři a půl hodiny jízdy. První část cesty jede parádně po asfaltce do Walvis Bay, kde jsme včera sledovali plamenáky. Ještě kousek za Walvisem to sviští, ale pak to přechází na hliněnou klasiku a auto zase píská jako blázen. Příště už bych si auto od této půjčovny nepůjčil. Je zde povolená stovka, já jedu osmdesát, předjíždí nás jeden nákladňák za druhým a já ještě schytávám za pískání auta stížnosti od zbytku osádky.

Snažím se je chvilku přesvědčit, ať si narvou špunty do uší, neboť dnes je pískací den, ale se svou nabídkou kvalitní jízdy evidentně úspěch nesklízím.

Padá mlha a my jedeme přes poušť, kde tráva neroste. Venku je jedenáct stupňů Celsia, a když se chceme ochladit, stačí na chvilku otevřít okno. Né, že bychom se toužili chladit, ale potřebujeme se pravidelně zbavovat ohryzků od jablíček a šlupek z pomerančů. Holky totiž praktikují svojí oblíbenou dopolední autožranici.

Po nějaké době mlha pomíjí a my jedeme přes koryta řek a krajinu vykotlaných údolí. Na obloze jsou krásné obláčky. K dobrému pocitu z jízdy přispívá i místní silnice. Ta se totiž zhoršila natolik, že se svojí nepískající těsně-pod-osumdesátkou se stáváme nejrychlejším autem na místní komunikaci a předjíždíme několik aut. Ono jezdit na této cestě za někým jiným zahalený v oblaku neprůhledného prachu není žádná velká zábava.

Během naší dlouhé cesty samozřejmě občas potřebujeme vyvenčit holčičky. Máme osvědčenou techniku, kdy sjedeme ke krajnici, otevřeme dvoje dveře a holčičky se nenápadně sednou na bobeček mezi ně. Tady to tedy né úplně funguje. Tím, jak máme kola od nákladáku, dveře začínají výš, než končí hlava holčiček, ale z psychologického hlediska není nad to mít profesionálně zmáknutou techniku pro každou situaci.

Po třech hodinách přijíždíme do vesničky Solitaire. Je to jen pár domků s kaktusy, benzínovou pumpou, vraky starých aut a romantikou westernového městečka. Solitair je oblíbeným stopem cestovatelů jedoucích podobnou trasu jako my a proslavený svojí kafetérií s úžasnými jablečnými koláči.

Je půl jedné odpoledne a my si dopřáváme pořádký kus jablečného koláče pro každého člena naší výpravy, ať se zbytečně nehádáme. Ted' zpětně bych řekl, že by bylo lepší se pohádat a dát koláče jenom dva. Porce je to totiž více než štědrá a zážitek není tak ohromující, jak jsme doufali, takže přebytky putují nakonec do koše.

Když už jsme tu, fotíme si vraky starých aut a po sladkém obědě frčíme zas dál. Zbývá nám poslední hodinka cesty do vesničky Sesriem.

Proč vlastně se ženeme do Sesriem? Sesriem je vstupní bránou do národního parku Namib-Naukluft, který zahrnuje část pouště Namib považovanou za nejstarší poušť světa. Termín 'Namib' znamená "velký otevřený prostor" a právě Namibská poušť dala jméno Namíbii. Národní park byl zřízen v roce 1907 za vlády německých okupantů. S rozlohou 50 tisíc km čtverečních je Namib-Naukluft největším národním parkem v Africe a čtvrtým největším na světě. Pro místní oblast je typické extrémní sucho. Přesto zde žije řada potvor včetně hadů, ještěrek, hyen a šakalů. Hlavním cílem většiny návštěvníků tohoto parku je oblast Sossusvlei, která se nachází ještě dalších 60km od Sesriemu směrem na jih. Bohužel, žádné bližší ubytování k Sossusvlei než v Sesriemu neexistuje.

Offline navigace Google nás spolehlivě navádí do našeho dnešního kempu, Sesriem Desert Quiver Camp. Nebudeme spát ve stanu, ale v chatce, která je patřičně vybavená včetně braai, kuchyňky s ledničkou, ložnicí s postelemi pro čtyři člověky, koupelnou a záchodem.

Sotva co se ubytujeme, jedeme do nedalekého spřáteleného Sossusvlei lodže, kde dělají sundownery a pořádají další aktivity. Popravdě, začínám být trochu nervózní z toho, že ač jsme viděli mnoho afrických úžasných západů slunce, ještě jsme si nezaplátili žádný pravý sundowner, který kromě západu slunce slibuje i neomezenou konzumaci alkoholu. V Sossusvlei lodži jdeme do kanceláře, kde podobné aktivity pořádají. Pracuje zde příjemný snědý mladík, který s námi diskutuje naše potřeby a pocity a v zásadě nám vysvětluje, že jelikož místní národní park se zavírá se západem slunce, sundowner pořádaný Sossusvlei lodžem se odehrává na pozemku lodže a tedy není o nic lepší, než ten, co si můžeme udělat sami na báru v našem kempu. Navíc to budeme mít významně levnější. OK, to dává smysl. Další bod v našem plánu je jízda za dunami zítra brzy ráno. Bohužel, místní národní park otevírá své brány podobně jako v Etoše až po východu slunce, zítra ráno to bude

v 7:45, takže pokud pojedeme s nimi nebo vlastním autem, nezískáme žádnou časovou výhodu. Navíc lodž používá otevřené safari vozy, kde zítra ráno bude super zima, a tedy s ohledem na naše krásné holčičky by nám doporučil jet si sami vlastním autíčkem, se zapnutým topením a zadáčo. Tak to děkujeme za upřímně míněné rady. Chtěli jsme tu něco utratit, takto ušetříme. Říká nám něco ve smyslu: Vy mě taky a jsem moc rád, že jste sem vůbec přijeli.

Jedem zpátky do kempu, kde se domlouváme, že dnes odpoledne ještě vyrazíme do Sesriem kaňonu, ale až tak po třetí hodině odpolední a tedy máme krásných čtyřicet minut na relax v naší chatce.

Na pokoji holčičkám pouštíme japonskou pohádku Zámek v oblacích, a zatímco Martinka urputně studuje Forbesa ve snaze zlepšit naše rodinné cash flow, já se snažím meditovat v leže. Mám na to morální nárok, protože všichni ostatní meditovali v autě po tom, co si v Solitaire nacpali bříška jablečným koláčem.

Před čtvrtou hodinou odpolední vyrážíme z kempu. Navigace navádějící nás do kaňonu Sesriem nás neomylně směřuje k bráně národního parku Namib-Naukluft. Tam nás zastavuje strážný černocho a ptá se, proč proboha chceme platit nemalé vstupné za vjezd do národního parku jenom kvůli kaňonu, když zítra pojedem do Sossusvlei a tedy si to můžeme nechat na zítřejší odpoledne? No my jsme nevěděli, že za výlet do kaňonu se musí přes tuto výpalnou bránu a pokud to tedy je tak, jak říkáš, tak my se na to dnes sesriem a vracíme se zpátky do kempu. Loučíme se s černochem, točíme se jak na obrotluku a mažeme zpátky.

Zatímco holčičky v naší chatce dokoukávají pohádku o Haulíkovi, my s Martinkou se jdeme projít na bar a k bazénu. Zde je místo, kde funguje internet zdarma. U bazénu potkáváme naše známé

Belgičany z Hoadu campu. První věc, kterou řešíme, je fotbalové mistrovství v Rusku. Belgičané v mezidobí vypadli v semifinále a budou hrát o třetí místo (a my už teď víme, že vyhrají).

O půl šesté se vracíme do pokoje. Vyzvedávám holčičky a jdeme udělat pár foteček ve světle zapadajícího slunce na místních kamenech. Děláme řadu krásných foteček našich holčiček, kterým to moc sluší a na fotkách to vypadá, že se opravdu mají moc rády.

Jdeme se projít následně k bazénu, odkud pozorujeme západ slunce, na recepci si pak objednáваме pytel dřeva na táborák.

Dnešní večere se bude odehrávat na našem privátním braai. Holčičky dostanou jejich (ne)oblíbené párečky a pro dospěláky připravujeme kilový mega t-bone steak. Stačí nám jeden, druhý si necháváme na zítra. Holčičky se doráží kyselými okurkami s chlebem a po večeri paří hry na tabletech. Jen si jich užijte holčičky, až přijedeme domů, tak je zase půl roku neuvídíte.

No a my s Martinkou si užíváme krásného večera s ohněm a miliardou hvězd nad hlavou.

D13 – Sossuvlei a Sesriem kaňon – 14.7. – sobota

V noci zuří venku bouře a třese celou naší chatkou. Martinka to neví, protože má v uších špunty. Má je proto, protože si myslí, že chrápu. Má je navzdory tomu, že jsem po operaci mandlí a tedy už nechrápu a má je navzdory tomu, že jí Eliška několikrát upozorňovala na to, že jako bez urážky, ale maminko chrápeš víc jak tatínek. Aby né, když já už nechrápu skoro vůbec. Já to vím, že venku

fouká, protože špunty v uších nemám. Chvilí se úspěšně snažím to ignorovat, než mi vleze šotek do hlavy, že jsem pořádně neuhasil včerejší oheň a pokud okamžitě něco neudělám, přeskočí jiskra z braii na naší chatku a všichni tu shoříme. Vybíhám jen v tričku a v trenýrkách do černé tmy ven a opravdu, uhlíky ještě pořád žhnou a venku je megavichr a mně je strašná zima. Naše židličky jsou popadané tak jako všechno ostatní, co jsme byli líní včera večer uklidit. Zасыpávám popel pískem, sbírám popadané židličky a uklízím vypité láhve vína. To vypadá, že tu včera večer byla pěkná pařba. Budu se na to muset zítra zeptat Martinky, jestli z toho nemá náhodou nějaké zábavné domácí video, které by se mělo vymazat, dřív než ho někdo uvidí. Teď ale honem ještě spát, je pořád černo-černá noc.

Budík nás nemilosrdně vyhání z postele v 7 ráno. Je to potřeba. Dnes jedeme do Sossusvlei, nejnavštěvovanější atrakce Namíbie. V 7:30 opouštíme náš kemp, ale hned se řadíme do dlouhé stojící fronty aut čekajících stejně jako my, až se otevrou brány národního parku. Tady je opravdu hodně turistů a konečně místo, kde je vidět, že je hlavní turistická sezóna.

Ještě než nám otevrou brány, pojďme si říct, čím je Sossusvlei speciální. Jde o solnou a jílovou pánev obklopenou písečnými dunami. Leží v jižní části Namibské pouště a národního parku. Název "Sossusvlei" znamená něco jako "bažina na konci světa". "Vlei" je z afrikánštiny bažina a "sossus" je z jazyka Nama a znamená "černý zadek". Nejde tady ale tolik o zadek, jako o obrovské písečné duny formované větry (od moře). Zdejší písek má krásně oranžovou barvu kvůli velké koncentraci zoxidovaného železa a proto všechny fotografie odsud tak krásně vypadají. Čím starší je písečná duna, tím zrezlejší a červenější je její barva. Místní duny výškou přesahují 300 metrů.

Když se brány otevrou, strážný černoch si poznamenává naší SPZ. Aby nikdo nikoho nezdržoval, platit za vjezd do parku se bude až při výjezdu z něj, kdy už nebude takový nával aut.

Těsně za vstupní bránou a tedy uvnitř národního parku Namib-Naukluft se nachází ještě jedno ubytování. Je to NWR resort a kemp „Sesriem“, a hosté zde ubytovaní mají oproti těm, co spí za branami, tu výhodu, že mají o něco málo posunté časy, kdy smí ráno vyjet a kdy se musí večer vrátit. Také jsem se chtěl zde původně ubytovat, ale bez šance. Všechno zde bylo plné a jedině Tubbinka nás zachránila zajištěním 10 minut vzdáleného Quiver Desert Campu. Dnes jí za to žehnáme. V tomto kempu bychom museli spát ve stanu na autě a vzhledem k tomu, jaká dnes řadí vichřice, tak by to byl hodně velký punk, který by málokdo ocenil.

Venku pořád zuří vichřice měnící se v poušti na písečnou bouři. Jedeme a spěcháme, i když viditelnost je mizerná. Silnice do Sossusvlei je perfektní, asfaltová a přestože je v národním parku omezení rychlosti na 60km/h, všichni si to tu smaží minimálně stovkou. Domlouvám se s holkama, že dnes mi prominou pískání auta, protože nechceme být za vocasa, který je všem pro srandu a kterého všichni předjíždějí. No vidíte. Když se chce, tak to jde.

Pospícháme nejprve k Duně č. 45, která se nachází na 45. kilometru silnice ze Sesriem do Sossusvlei a která je prý tou nejfotografovanější dunou na světě. Duna je vysoká přes 80 metrů s krásnou barvou danou 5 milionů let starým pískem.

U Duny č. 45 stavíme a jdeme se projít. První věc je pořádně zabalit foťák, ať ho písek nezničí a následně zabalit pusu, jinak se brzy pískem přejíme. Holčičky místní bouři nesnáší úplně nejlépe. Fotím je u duny a posílám je s Martinkou do auta a jdu se projít k místním mrtvým stromům.

Po krátké zastávce na místních toaletkách pokračujeme do Sossusvlei, které je na 74. kilometru. Zde končí asfaltová silnice a je zde veliké parkoviště, kde většina lidí odstaví auto a jede posledních 5 kilometrů otevřenými speciálními teréňáky přes písčnou poušť do místa Deadvlei, kde je opravdu zadek světa, a na něm parkoviště. Odsud se pořádají různé výlety. Tím královským je výstup na 325 metrů vysokou největší dunu světa zvanou Big Daddy neboli Velký taťka (ona tedy o nějaký kus dál je ještě jedna Duna 7, co má 338 metrů, ale ta se nepočítá).

Naše autopůjčovna nás varovala, ať do Deadvlei nezkoušíme jezdit autem. Tam, kde končí asfaltka, tam končí naše pojistka a pokud pojedeme dále a uvízneme někde, nemáme ani zkoušet jim volat, jsme v tom sami a nikdo nám nepomůže. Proto jsme seriózně zvažovali si vzít místní safari traktor fungující jako kyvadlový servis. Není sice levný, ale čert vem peníze, hlavně, že jsme všichni zdraví. Takto jsme si to alespoň domlouvali, než jsme dorazili na místo. Teď jsme tady a já chvíli váhám. Pak se rozhoduji. Máme přece superkáru a nejsme žádní pískoví zajíčkové, máme praktické zkušenosti z prohánění beduínů po dunách v Ománu, my to dáme. Kašleme na místní pendlery, pojedeme do Deadvlei našim autem!

Nejprve snižujeme tlak na všech pneumatikách na 1,8 Baru (26 psů, pokud je někdo pejskařem). Toto je doporučované, aby pneumatiky udělaly co největší třecí plochu. Pak vyrážíme. Následujeme oficiální kyvadlovou dopravu, ať jedeme ve stopách profíků. Cesta je ze začátku celkem v pohodě, pak se to malinko komplikuje, protože se zachytáváme hodně za břicho a je vidět, že naše auto není až zas tak vysoké, jak si myslíme. Naštěstí jedeme dostatečně rychle a vždy se utrhneme a prostě jedeme. Adrenalin v tuto chvíli stříká vzduchem. Po cestě vidíme dvě auta, která zůstala viset a teď

čekají na pomoc. Taktéž auto, které jelo za námi a o kterém jsem byl přesvědčený, že to nemůže dát, tak zmizelo v dálce. Jsme moc rádi, když přijíždíme do Deadvlei. Je tu několik aut podobných jako máme my, takže nejsme zdaleka jedinými odvážlivci.

V Deadvlei panuje písečná bouře horší než u Duny 45. Domlouváme se, že holky zůstanou v autě a já se půjdu podívat blíže na Big Daddyho. Foťák si neberu, v tomhle létajícím pískovišti by to mohl také nedat. Jak se blížím, říkám si, že by byla životní chyba být u největší duny světa a alespoň kousek na ní nevylézt. Stoupám tedy slušným tempem v řadě dalších několika turistů sdílejících podobné pocity. Na dunu se jde přesně po hraně duny. Je to jediné místo, kde je relativní rovinka. Vyfoukaný písek je zde trochu pevnější, přesto nohy se boří hluboko do písku. Občas se nejde vyhnout malému úkroku na nějakou stranu hrany a pak se člověk boří po kolena do písku a snaží se vyrovnat balanc, ať nespadne, jinak se skutálí až dolu. Šlapání do kopce je fuška a tak v průběhu času turisté jeden za druhým odpadávají. I já toho začínám mít dost a moje tempo už rozhodně není vražedné. Projevuje se to častým stavěním se nějak vydýchat, protože o nadýchání čerstvého vzduchu uprostřed písečné bouře nemůže být řeč. Někteří lidé, které potkávám, jdou bosí. Asi to má nějakou logiku. Já jdu v botách, které se mi postupně plní pískem. Zatímco písek může pořád zalézat do bot, nemůže z bot ven a tedy mi víc a víc utiskuje prsty u nohou i samotné nohy. Za chvíli jsou mi boty malé a bolí to. Jenže se mi nechce zastavovat. Neumím si představit, jak bych si tu sedal a boty vysypával a radši to ještě vydržím.

Čas letí a tak myslím na to, jak mi spílají holky v autě, které o mně už delší dobu nevědí. Hloupě jsem jim sebral klíče od auta, takže teď ani nemůžou opustit auto a jít mě hledat. Vlastně to je dobře. Ty klíče od auta ale mačkám v kapse a modlím se, ať se neskutálím dolů, protože jestli mi z kapsy

vypadnou, tak v tomhle megapískovišti je už nikdy nenajdu. Na vrchol Velkého táty vylézám po více než hodině tvrdé práce. Pln radosti sám ze sebe si dělám vrcholové video do mobilu. Když si ho pak pouštím, tak kvůli zuřící bouři není slyšet ani jedno slovo. Cesta dolů působí spíš psychickou radost, než že by přinesla nějaké výrazné fyzické zlepšení. Nohy se pořád boří do písku a prostě už toho mám celkem dost. Tohle je můj sportovní výkon roku 2018!

Z tatky scházím do údolí mrtvého lesa mezi dvě velké oranžové duny. Jsou zde mrtvé stromy, zem je pokrytá bílou slanou krustou a hlavně tady nefouká. Tohle je ideální místo na fotky. Škoda jen, že nemám s sebou velký foťák. Alespoň si udělám pár obrázků mobilem. Ze všeho nejdřív ale musím vysypat písek z bot, jinak mi nohy odumřou.

Pospíchám za holkama, což je odsud téměř půl kilometru. Poslední úsek běžím. Čím víc se blížím k parkovišti, tím víc zase zuří písečná bouře, která ztěžuje viditelnost.

V autě po zásluze dostávám. Byl jsem dvě hodiny pryč, nedal jsem o sobě vědět, všichni mají o mě strach a ty odnesené klíčky od auta mi plusové body také nepřidávají. Snažím se vydobýt si alespoň uznání za sportovní výkon, ale rychle seznávám, že pro mě je teď nejlepší sypat si jen další písek na hlavu. V posledním záchvěvu nabízím rodince, že bychom mohli všichni ještě skočit do mrtvého lesa udělat pár úžofotek. Všichni v autě si myslí, že jsem se z té cesty úplně zbláznil.

Jedeme nazpátek. Nejprve nás čeká opět pískový offroad, který zvládá naše teréní autíčko bravurně. Do kempu NWR přijíždíme po poledni. Zatímco holky hlídají auto, já jdu zaplatit povolenku za vjezd do národního parku na dnešní den. Opouštíme branou národní park a řešíme, jestli totálně zapískován zvládnou dát oběd v místní Sossusvlei lodži, která je po cestě nebo zda je nutná nejprve

sprcha a pak se vrátíme. Hlad vyhrává a s ním vyhráváme my super oběd a nejlepší bufet na naší dosavadní cestě.

Po obědě jedeme do kempu. Po cestě stavíme na minutku u recepcie stáhnout emaily a whatsapp zprávy.

Následuje moje hodinová snaha zbavit se písku za všech zákoutí mého svalnatého těla. Svlékám se do naha už před chatkou. Než vlezu do chatky, definitivně se loučím s dnešním spodním prádlem včetně ponožek. Při mytí se divím, jak jsem mohl chodit zpříma, když jsem měl na sobě několik kýblů písku.

Po odpolední siestičce dostávám úkol namazat Martince chlebiček s nutelou. Holčičky hlad nemají, protože zatímco my jsme siestovali, ony zlikvidovaly sušené antilopí klobásky.

Ve čtyři hodiny vyrážíme zpátky za bránu národního parku. Zde viditelně mávame zaplaceným vstupným na dnešní den, takže strážný černoch nic neříká, jenom nám salutuje a bránu poslušně otevírá. Jedeme do asi čtyři kilometry vzdáleného Sesriem kaňonu. Tento kaňon vymlela řeka Tsauchab během pár milionů let. Dnes je kaňon úplně suchý, ale když pořádně zaprší, vodička se přilije. Název kaňonu pochází z afrikánštiny od ranných průzkumníků a znamená šest-popruhů (ses-riem), protože museli použít přesně šest kožených popruhů, aby z kaňonu mohli vytáhnout nějakou tu vodičku v kýblu.

Když už jsme u té faktografie, afrikánština je jazyk rozšířený v Jižní Africe i v Namíbii, obvykle jako druhý mluvený jazyk. Je to odvozenina holandštiny vyvinutá z jiho-holandštiny, jakou dovezli holandští osadníci Jižní Afriky v průběhu 18. století a později rozšířenou o slovíčka převzatá z jiných jazyků jako je němčina a khoisanština. Afrikánština ale není tím hlavním a oficiálním jazykem Namíbie, tím je angličtina, přestože jí ovládá méně jak 10 procent populace. Vláda vybrala angličtinu k podpoře vztahů s okolními zeměmi a také, aby nedala přednost žádnému lokálnímu jazyku před jiným. Aktivně se v Namíbii používá deset domorodých jazyků a většina domorodců mluví dvěma a více jazyky. Hererové používají jazyk otjiherero, Himbové mluví otjihimba, Owambové mluví oshiwambo, Nama mluví nama, Damara chrchlá damarsky, Kavango mluví lukwangari, Lozi mluví silozi, Afrikánci mluví afrikaans a Němci mluví německy. Owambové žijící v severní části země jsou největší domorodé etnikum a jejich jazykem se domluví 80% populace.

My mluvíme česky a jdeme na několikakilometrovou procházku Sesriem kaňonem. Jsme nadšeni z okolních skal. Po cestě hrajeme různé hry na to, že si dáváme vzájemně úkoly „něco předvést“ a performance si vzájemně bodově hodnotíme. Samozřejmě hodnocení výkonů je v naší spiklenecké rodině stejně objektivní, jako je hodnocení krasobruslařů na mistrovství světa a přestože jsem v naší rodině jednoznačně nejlepší mim, pořád na body prohrávám, zatímco maminka vyhrává. Předváděné úkoly jsou občas dost nesnadné, jak ukazuje následující seznam povinných figur soutěžících: rozčilená maminka, kakající tatínek, babička hodnotící Elišky první školní pětku, oloupaný banán, červivé jablko a mnoho dalších. Mezi další zábavy dne patří vrh kamenů do dálky a lezení do několika menších jeskyň. Procházka je asi na hodinku a půl.

Po opuštění kaňonu opouštíme i národní park a jedeme na místní benzínovou pumpu. Nemáme problém s naftou, ale potřebujeme si nechat dofouknout kola vypuštěná pro jízdu v dunách.

Vracíme se do našeho kempu. U vstupní brány si fotíme vlající Namíbijskou národní vlajku. Já mám rád, když naše galerie z cest začínají fotkou vlajky té země, z které galerie je. Dnes navíc krásně fouká, pro focení ideální. Namíbie má pestrobarevnou vlajku podobně jako další okolní země. Barvy na národní vlajce mají význam. Žlutá značí sluneční svit a poušť, modrá je oceán a déšť, zelená je úroda a rostliny, červená je za krev prolitou a bílá je barva míru a sjednocení. Navzdory tomu, že Namíbie je mixem různých etnik, Namibijci mají silný vztah k národní identitě a jejím symbolům, o čemž svědčí i fakt, že Namíbijské děti zpívají národní hymnu povinně každý školní den.

V našem kempu jdeme na bar, kde se opět střetáváme s naší spřátelenou belgickou rodinkou. Rodinka zde dnes večer ale nespí, stěhuje se do stanu do toho vnitřního NWR kempu. Tak to vám upřímně nezávidíme a dobře se zatěžkejte. Loučíme se s Belgičany a domlouváme se, že se potkáme v pondělí na letišti při odletu z Namíbie.

Když už jsme na tom baru, dáváme si pítíčko a Martinka s počítačem řeší pracovní záležitosti. Kvůli velkému větru a holčičímu kňourání se ale dlouho nezdržíme a stejně jak včera ihned po západu slunce rozděláváme oheň a rozjíždíme braai symfonii na jejímž konci máme všichni plné žaludky. A stejně jak včera, i dnes se poté ohříváme u táboráku.

V deset hodin večer nám uléhají ke spánku holčičky a půl hodiny po nich uleháme i my.

D14 – Ze Sesriem do Windhoeku – 15.7. – neděle

Naše namíbijské seriózní cestování se blíží ke konci. Už nás nečeká žádná turistická pecka nebo jiná významná atrakce. Dnes nemáme na programu nic jiného než dlouhou cestu do Windhoeku. Tam bychom se rádi mrkli na trh s africkými suvenýry, protože čas letí a já pořád nemám žádnou významnou památku. Také potřebujeme něco málo nakoupit v obchodě, ať nepřijedeme s prázdnou a musíme finálně přebalit kufry, bo zítra frrrr letíme domů.

Abychom toho ve Windhoeku stihli co nejvíce, budík zvoní v 7:00 ráno. Dnešní noc byla strašná. Jednak pořád venku zuřila vichřice, druhak v chatce bylo vedro, protože Martinka si vzala dálkové ovládání od klimatizace, vyladila ji na 30 stupňů Celsia a následně dálkáč přede mnou schovala tak, abych s tím nemohl nic dělat. A aby toho všeho nebylo málo, v žaludku mě celou noc tlačilo 700 gramů hovězího masa medium rare z včerejšího braai, protože mi bylo líto to dobroučké masíčko vyhodit, nikdo jiný z naší rodinky ho nechtěl a se šedivými šakali, co nám za vilou zavyle vyli, jsem se dělit nechtěl. Dobře mi tak.

Ráno je ve znamení balení se na cestu. Uklízíme kempingové židličky, myjeme a balíme nádoby ze včerejší večere, kontrolujeme a balíme všechno, co jsme měli vypůjčené s autem, protože nic z toho už potřebovat nebudeme a finálně myjeme a balíme děti, což také není úplně jednoduché. V ledniče

necháváme zbytky všeho dobrého, co jsme už nezvládli sníst, čímž určitě potěšíme místní uklízečí černou četu.

V 8:15 se vydáváme na cestu. Venku je zataženo a lehce prší. Do toho je pořád hodně silný vítr. Necháme se navigovat googlem, který doteď odváděl celkem slušnou práci. Dnes to ale vorá. Po půl hodině jízdy po nás chce zatočit doleva, kde žádná cesta není. Pak po dalších pěti minutách chce opět po nás odbočit doleva, kde sice cesta je, ale nad ní je velká cedule, že cesta vede k nějakému lodži. OK, nezdá se nám to, ale posloucháme tě a pojedeme směr lodž. Jenže v jednom momentu se cesta stáčí k lodži zatímco navigace ukazuje pořád rovně. Chvilku to jde, ale je to čistý offroad a pak už to nejde, protože je tam nepřekonatelná hromada šutrů. Co teď? Jedeme se poradit do lodže. Rozpomínají se, že před takovými 20 lety zde bývala privátní cesta, ale už tam dlouho není a tedy jediná možnost je vrátit se zpátky na hlavní a buď se vrátit úplně a jet zase přes Solitaire anebo poračovat ve směru, co jsme jeli a odbočit za dalších 20km doleva, až to půjde, v každém případě je to zpoždění na hodinu.

Jedeme doleva, vracet se nebudeme. Pršení se spíše zhoršuje a tak se na cestě začínají tvořit louže. Nejhorší je to v prohlubních, kudy v období dešťů tečou potoky a řeky. Projíždění loužema je zábava jak pro mě, tak pro holčičky, ale jen do té doby, dokud auto v louži z poloviny nezmizí. Postupně se hliněná cesta mění v bahno, takže to občas dost klouže. Výhodou je, že jak nemůžeme jet úplně rychle, tak dnes nemáme problém s pískáním auta. Déšť chvílemi ustává a to je dobrá věc na to zastavit a vyvenčit holčičky. Eliška po cestě d'ábelsky rychle polyká knihu Harryho Pottera, Amálka si asi hodinku pospí a pak si hraje na tabletech. Samozřejmě se po cestě také dost času jí, protože to je důležité pro dobrou náladu našeho týmu.

Po poledni přijíždíme do městečka Roibois, kde je několik benzínových pump a také je zde restaurace. Musím vzbudit nejdříve spící Martinku, což se neobejde bez kritických poznámek na mojí adresu, ale já si z toho nic nedělám. Restaurace vypadá divně ve smyslu, že tam nikdo není, jenom nějaká zombická bílá paní divně se na nás usmívá a třímá v ruce nedopitou láhev vína. Ptáme se, zda je otevřeno na oběd. Jasně, jste vítáni. Jdeme dovnitř, kde je strašná zima. Říkáme, že máme hlad. Menu není, na výběr je buď volská vohánka nebo volská vohánka. Hmm. Dáváme dva ocasy pro dospěláky, dětem stačí rýže a hranolky a my se s nimi v případě potřeby rádi podělíme. Jídlo hrůza, pár kostí, žádné maso. Když přijde na placení, dostávám infarkt. Cena vyšší než v lodžích, kde jsme měli bufet a na výběr hromadu dobrého jídla. Dáváme najevo nespokojenost s cenou, ale bez odezvy. Nenecháváme žádné spropitné, ujišťujeme je, že sem už tedy znova nepůjdeme a myslíme to vážně. Zombická bílá paní divně se na nás usmívá a stále třímá v ruce nedopitou láhev vína.

Venku zatím přestalo pršet. Do Windhoeku nám zbývá 90km. Konečně jedeme po krásné asfaltové dálnici B1 s povolenou rychlostí 120km/h. Auto už nám zase krásně píská. Během cesty se také totálně mění okolní krajina a momentálně připomíná krajinu 1000 kopců z Rwandy.

Hlavní a s 330 tisíci obyvatel největší město Namíbie Windhoek začíná už 10km před naším cílem, kterým je hotel Utopia. Whindhoek je hlavním městem od roku 1891, kdy Namíbie se ještě jmenovala Německá Jihozápadní Afrika.

Na poslední kus naší cesty si bere Martinka telefon s navigací do ruky, protože já už nestíhám přeblikávat očima mezi silnicí a řadící pákou, u které je navigace normálně zaparkovaná. Úspěšně nás donavigovává a po druhé hodině odpolední parkujeme naše nově hnědé auto na hotelovém parkovišti. Ihned dostáváme klíče od pěkného studia s dvěma ložnicemi a kuchyňkou.

Ve Windhoeku je zima. Větší zima, než jsme v Namíbii byli zvyklí. V tuto chvíli je 14 stupňů Celsia. Může za to nadmořská výška. Windhoek se nachází na náhorní plošině poblíž horského masivu Auasberg ve výšce 1656 metrů.

Zatímco Martinka se nám sprchuje, my s holčičkami vybalujeme a pak se chystáme na věci budoucí. První, co plánujeme udělat, je jet na „Namibian craft market“, kde má být obrovská kolekce suvenýrů z celé Namíbie na jednom místě a od čehož si hodně slibuji. Na internetu si zjišťuji k tomu informace a dobrá zpráva je, že to je jen kousíček od našeho hotelu. Špatná zpráva je, že dnes je neděle a mají zavřeno a otevírají až v pondělí ráno. Tak to je totální podraz na mě. Já nebudu mít žádný suvenýr z Namíbie? Děním se o své neštěstí s ostatními, kteří mi neukazují kousek citu. Dívám se po nákupních střediscích, protože přijet domu s holýma rukama by byla hanba a daleko za očekáváním našich blízkých prahnoucích po maličkostech od nás. Prohledávám obchodní centra ve Windhoeku, ale to nejbližší zavírá ve 3, což je od teď za pár minut. To největší z největších se jmenuje Grove a zavírá až v 6 večer. Pojedeme tam, demokraticky rozhoduju a všichni se oblékáme a razíme.

Centrum je asi 15 minut cesty autem a velký kus cesty se vracíme po cestě, po které jsme přijeli. V centru je náš oblíbený Superspar. Je to velké dvoupatrové nákupní centrum, největší v celé Namíbii. Po projití prvního patra si jdeme dát kávičku do místní kavárny a pak se vrháme na patro druhé, ale ani tady nás nic nezaujímá a tak se noříme do velkého Supersparu. Hned se vrhám do sekce vín, protože místní vína mě za poslední dva týdny totálně přirostla k srdci, a rád bych se podělil o svojí radost jak s tatínkem vlastním, tak s taťkou od Martinky, který je podobný znalec jako já. Vybírám zajímavé ročníky, odrůdy a ještě k tomu kontroluji cenu. Spokojen s výběrem se ženu za svou ženou. Jenže mě odchytává zlá cizí černá žena. Že prý alkohol se v Namíbii o svátcích a to včetně neděl neprodává. Prodává se maximálně do soboty do 13 hodin a mám jít okamžitě vrátit láhve zpátky do regálu, kde jsem je sebral a na příště si vyprošuje, abych neodstraňoval všechny zátarasy, které brání vstupu do sekce lihovin. Tak to už mi jde bělmo do ruda a ruce do pěstí, ale Martinka mě uklidňuje, že se přece nic neděje, koupíme kdyžtak něco na letišti. Uklidňuji se technikou božího odpouštění, a raduji se, že v neděli v obchodě prodávají alespoň sušené maso.

Z obchodního centra jedeme zpátky do hotelu, kde mám přesně krátký čas na to umýt holčičky, abych stihl od začátku sledovat v televizi finále mistrovství světa ve fotbale, kde se svede lýtý boj Evropy s Afrikou, konkrétně Chorvatska s Francií.

Od 18:30 máme zamluvenou nejlepší restauraci ve Windhoeku. Jmenuje se Joe's beerhouse a protože je dobrá, rezervovali jsme ji měsíc dopředu. Restaurace připravuje masíčko z čerstvých dobrot z Etoši a většinu toho, co můžeme v Etoše potkat, můžeme u Joea ochutnat. Abychom tam stihli být včas, musím obětovat polovinu druhého fotbalového poločasu. Ani mi to moc nevádí, zápas se vůbec nevyvíjí podle mých představ.

V restauraci Joe's beerhouse si dávám kombo zvěřiny sestávající z antilopy skákavé, oryxe, kudu, zebry a krokodýla. Martinka si dává jenom antilopu skákavou (springbok), která má masíčko jemňoučké jak nejjemnější dortíček. Holčičkám dáváme špagety bolognese, které jim náramně jedou, ale ihned poté, co jim dojedou, tak se stejným elánem vrhají na naše krvavé masíčko. Po večeři si dáváme ještě místní vyhlášený dezert.

Po návratu na pokoj stahuju fotky z foťáku do počítače, ať je můžu zítra v letadle přebrat a vybrat jen ty dobré. Holčičky se učí s Martinkou angličtinu, která se rozhodla vzít tuto disciplínu pevně do svých rukou. Spinkat jdeme všichni okolo jedenácté večerní.

D15+D16 – Jedeme domů – 16.-17.7. – pondělí + úterý

No a je to. Game is over. Cestování skončilo, zábava skončila, my jedeme domů. A čeká nás cesta dlouhá, kdo to neví, ten je trouba.

Budík budí v půl osmé ráno. Tak jako každé ráno, i dnes hrajeme naší rodinou hru o trůny. Cílem ovšem není trůn železný, nýbrž porcelánový.

Oblékáme se a jdeme na snídani, která se v hotelu Utopia skrývá v jídelně za bazénem. Snídaňujeme na naše poměry nezvykle lehce.

Po snídani odnášíme naše narvaná zavazadla do auta. Zavazadla nevypadají úplně stejně, jako když jsme jeli sem. Speciálně látkové batohy významně zhnědly od prachu a písku. My jsme věděli, že se to stane. Přivezli jsme si za tímto účelem 120 litrové plastové pytle z domova, abychom je chránili, ale jelikož byl prachový nástup pozvolný, než jsme je začali používat, bylo už pozdě. Významným milníkem byl také včerejší déšť. Do zavazadlové části zřejmě zatékalo větračkou a prach se proměnil v bahno. Jelikož na všem se snažíme najít něco pozitivního, uklidňujeme se, že nám je alespoň nikdo po cestě nevykrade, protože se jich bude štítit.

Zatímco Martinka vrací na hotelové recepci klíče od pokoje, já se radím s navigací, kudy pojedeme vrátit auto do ASCO car hire půjčovny. Navigací nabízená trasa se mi nepozdává, protože je nějaká obvchatová a trvá zbytečně dlouho. Volím trasu nejkratší po vedlejších uličkách. Následně toho trpce lituji, protože musíme dávat přednost v jízdě na každém rohu a ve finále cesta trvá dvakrát tolik, co nabízela navigace.

Vracíme auto. Na autě by neměl být žádný problém, možná jen pár odřeninek od kamínků, co nám občas na šterkových cestách ustřelili, ale jinak super. To jsem si myslel do momentu, než jsme zastavili. Pak Martinka utrhla šuplík, takový ten rukavičkový box, co bývá před spolujezdcem. Naštěstí stíháme to narafičit, jako že nic, dříve než přichází přísně vypadaající černoch převzít a zkontrolovat naše autíčko. Zatímco černoch kontroluje, já jdu sebevědomě na recepci nahlásit, že jsme vše vrátili, jak má být, a tedy bychom rádi odblokovali z kreditky naši spoluúčast. Sličná slečna mi říká, že musím počkat, až skončí kontrola. Zároveň mi připomíná, že jsem ještě nezaplatil za Car-Fi. Jenže s placením čehokoliv já mám problém a to zejména v případě, když to nefunguje, tak jak má. Poplatek za Car-Fi se účtuje částkou za den pronájmu. Problém je, že na naší cestě Car-Fi fungovalo jenom asi 4 dny. My tedy nemáme problém zaplatit za ty 4 dny, ale víc ani ránu. Slečně se to nezdá, prý nemůže za to, že jezdíme tam, kde není signál a musí jít pro svého manažera.

Managerovi se to také nezdá, neumí účtovat pronájem v nesouladu s autem a musí zavolat majitele do Jižní Afriky. Nakonec se dobíráme rozumného kompromisu a za vypůjčené Car-Fi nemusíme platit vůbec nic.

Mezi tím přichází černý kontrolor, a že to prý ještě neviděl, jak je naše auto super. Utíkám se pochlubit Martince, jak jsme ušetřili a tedy mám nárok si jít skočit pro suvenýrek do místního curio krámu. V Africe se pro suvenýry používá termín „curio“, což v překladu znamená „sběratelský kousek“ neboť suvenýry v Africe jsou ruční výroby a co kus, to originál. Do krámu mě Martinka nepouští samotného, ale pod kontrolou dětí, které dostávají speciální instrukce, jak mají ohlídat, co budu kupovat. V krámu ale toho moc nemají a tak si vybírám otevírák na pivo z rohu kudu pro sebe. Amálce pořizujeme těžítka se slony, Elišce africký přívěšek na krk. Martince nekupujeme nic, protože nemá ráda „curia“. Nakonec pořizujeme ještě několik magnetek na ledničku se zvířátky, která jsme měli tak rádi v Etoše.

V půl desáté nás řidič z autopůjčovny odváží na letiště. Letiště je 40km vzdálené a my máme poslední šanci okénkem auta sledovat rozmanitost namíbijské krajiny. Krajina v Namíbii je úplně jiná než u nás nebo jinde v Evropě.

Na letišti jdeme hned na check-in, odevzdáváme kufry a batohy do letadla a následně jdeme přes sérii kontrol k bráně. Oproti příletu, kdy v jednom momentě dorazilo najednou velké množství lidí, a bylo to opravdové peklo, cesta ven je procházka hnědou zahradou. Ve čtvrt na dvanáct jsme u brány a máme do boardingu více jak půl hodinky času. V odletové hale je několik krámečků se suvenýry a tak jdu s holčičkami nenápadně na jejich obhlídku.

Jsme úspěšní. V prvním krámu pořizujeme malou dřevěnou zebříčku a divoké prasátko do mojí zoo, která je v ložnici na peřině a která se zdá být schopná pojmout jakékoliv množství zvířátek. V tuhle chvíli je tam více zvířat než v Zoo Praha. Samozřejmě od narození holčiček už pár zvířat z této zoo uhynulo, to to je prostě život a děje se to i v jiných zoo. Suvenýry v druhém krámu jsou ještě zajímavější. Mají zde krásně malované obří pštrosí vejce. Nemám gule na to si ho rovnou koupit, ale mám dost odvahy na to se jít poradit s domácím vedním a tak se s holčičkami vracíme do čekárny k mamince. Po chvíli si jde maminka vajíčko sama obhlédnout, a protože má dnes výbornou náladu, posílá mě si ho následně koupit. Samozřejmě hned k němu беру stojánek ze tří prasečích klů, protože takhle krásné vajíčko musí stát na adekvátním podstavci úměrném jeho významu a hodnotě. Vajíčko nám doma zaujímá čestné místo na skříni mezi vycpaným papuchálkem z Islandu a porcelánovým pekařem z Uzbekistánu. Z pštrosího megavajíčka se na nás směje gepard, slon a nosorožec.

A jdeme na boarding. Letíme opět Dreamlinerem 787. K obědu se podává výborné jehněčí stew, které mi připomíná večeři v Khorixasu. Po 10 hodinovém letu plném zábavy přestupujeme v katarském Dohá. Holčičky, které kvůli zábavě v letadle ještě nestihly spát, chtějí jít spát, když přistáváme a není snadné jim to vymluvit. Snažíme se je rozptýlit, jak to jde. Na krásném letišti jdeme do kafeterie v blízkosti naší další odletové brány a pořizujeme holčičkám melouna a croissanty. Sami sebe posilujeme kafičkem a těšíme se, až budeme v dalším letadle. Do nového letadla se automaticky boardujeme mezi prvními. Ihned po dosednutí do sedaček jdeme spát a ignorujeme odlet, večeři a někteří z nás i snídani.

V sedm ráno přistáváme ve Frankfurtu. U výstupu z letadla kontroluje policie, zda někteří černí pasažéři nejsou náhodou uprchlíci, aby je případně rovnou poslali nazpátek. Naše bílé ksichtíčky společně s pasem se znakem EU jsou zárukou bezproblémového průchodu letištěm. Chvilku musíme ještě čekat na naše zavazadla, ale už v 8:10 jsme u našeho auta. Chvilku hledáme, kam se nám ztratil volant, ale je to dobré, je jen na opačné straně, než jsme zvyklí. Nasedáme a vyrazíme na dlouhou cestu do Kladna. Adaptace na kontinentální styl řízení proběhla celkem v pohodě, tedy až na ty prohozené blinkry a stěrače, na to si už asi nikdy nezvyknu. Jelikož spánek v letadle za moc nestál, únava se za jízdy trochu projevuje a holky většinu cesty prospí. Abych náhodou neusnul já, snažím se jet tak rychle, jak to jen jde. Uznávám, že tato metoda je trochu brutální, ale funguje spolehlivě – ve dvoustovce se mi rozhodně spát nechce. Celkových 500km cesty děláme za velmi solidní 4 hodiny a deset minut čisté jízdy.

Po půl jedné odpoledne jsme doma. Tradičně, jako po každé delší cestě, už na nás čeká babiččina výborná svíčková.

Epilog

Namíbie je pravá černá Afrika. Do Afriky se většinou nejedí za historií, za architekturou, za UNESCO památkami, za kulturou, za skvělým jídlem nebo za milými lidmi. Do Afriky se jezdí na safari, za zvířátky. A v tomhle je Namíbie opravdu dobrá. A nejen v tom.

Namíbie nejenže nabízí fantastické podmínky pro sledování divoké zvěře ve volné přírodě, Namíbie má vysokou koncentraci rozmanitých přírodních krás a turisticky atraktivních míst, jako málokterá jiná země na světě. Spolu s faktorem dobrého počasí (300 slunečných dnů v roce), politické stability (honosí se titulem nejsvobodnější země Afriky), na Afriku nízké míry všemožných bezpečnostních rizik, díky cenové dostupnosti, množství a kvalitě ubytování pro turisty a možností vypůjčit si auto a cestovat si po vlastní ose bez nutnosti průvodce je Namíbie jednoznačnou první volbou nezávislého cestovatele s omezeným rozpočtem toužícího po safari v Africe.

I přes počáteční problémy se nám v Namíbii moc líbilo. Zážitky ze setkávání se slony u vodního napajedla, z pozorování lvů z bezprostřední blízkosti, z tahání gepardů za ocas, ze spaní ve stanech na střeše automobilu, z focení se s himbatýma Himbkama, ze smradu řvoucích lachtanů, z pravidelných grilovaček a táboráků, z pozorování hvězd, z pojídání písku v písečné bouři a další zůstanou v našich holčičkách hodně dlouho. O to se už osobně postarám!

Pojďme se zamyslet, co bychom udělali jinak, kdybychom měli ještě jednu šanci a znalosti, jaké máme teď. Namíbie je velká a zasloužila by si 5-6 dnů navíc. Příště bychom si zavčasu zajistili rezervaci ubytování v těch „nej“ místech. Zřejmě bychom vyměnili v Etoše ubytování v Halali za Namutoni. Udržovali bychom si větší zásobu hotovosti v průběhu cesty. Těžko říct, zda bychom příště vypustili antimalarika pro děti, našťastí naše dětičky je snášely velmi dobře. A zjistili bychom si, zda není v Namíbii nějaká jiná autopůjčovna, která by nám půjčila to samé auto, ale bez pískání.

Co bychom naopak vyzdvihli, že se povedlo. Musíme se pochválit za itinerář. Pro daný počet dnů s ohledem na holčičky a rozumnou dobu strávenou v autě na přejezdech lze jen těžko vymyslet lepší trasu. Úžasné bylo ubytování v Okaukuejo. Nebylo zadáčo, ale na některých místech se prostě

nevyplatí šetřit. Musíme také nezapomenout pochválit naši záchránkyni Tubbinku, která nám dokázala sehnat ubytování i tam, kde bylo plno a paní Džínu, která nám vyšla vstříc s namíbijskými vízy poté, co se nám ztratily pasy.

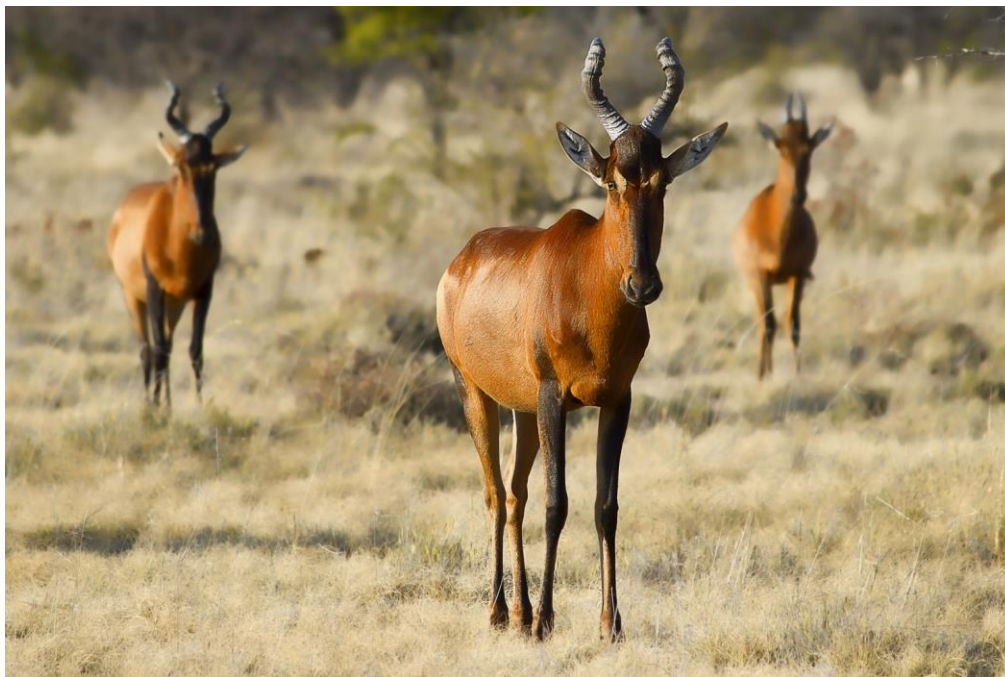
Pokud se Vám líbily naše fotky, v případě zájmu, více himbatých koček na: <http://zapisnikzcest.cz/Namíbie-2018/>

A na závěr ještě jedna důležitá informace. Pozorný čtenář by určitě rád věděl, jak dopadl Eliščin souboj s Harry Potterem. Elí to dala. Během poslední cesty do Windhoeku zmákla dočíst 560 stránkového Harryho Pottera IV! Slušný výkon na konci druhé třídy a začínám se bát, co budeme číst o příštích prázdninách.

Zvířátka z naší cesty

Na safari po Etoše a i později na naší namíbijské cestě jsme potkali řadu zvířátek, které jsme si vyfotili a abychom nezapomněli, jak se všechny ty potvory jmenují, udělali jsme si takovou naši miniaturní zvířecí foto-encyklopedii.

Buvolec stepní (Red Hartebeest)

Přímorožec (Oryx/Gemsbok)

Pakůň (Blue wildebeest)

Pštros (Ostrich)

Lachtan (Brown fur seal)

Kudu velký (Greater kudu)

Antilopa skákavá (Springbok)

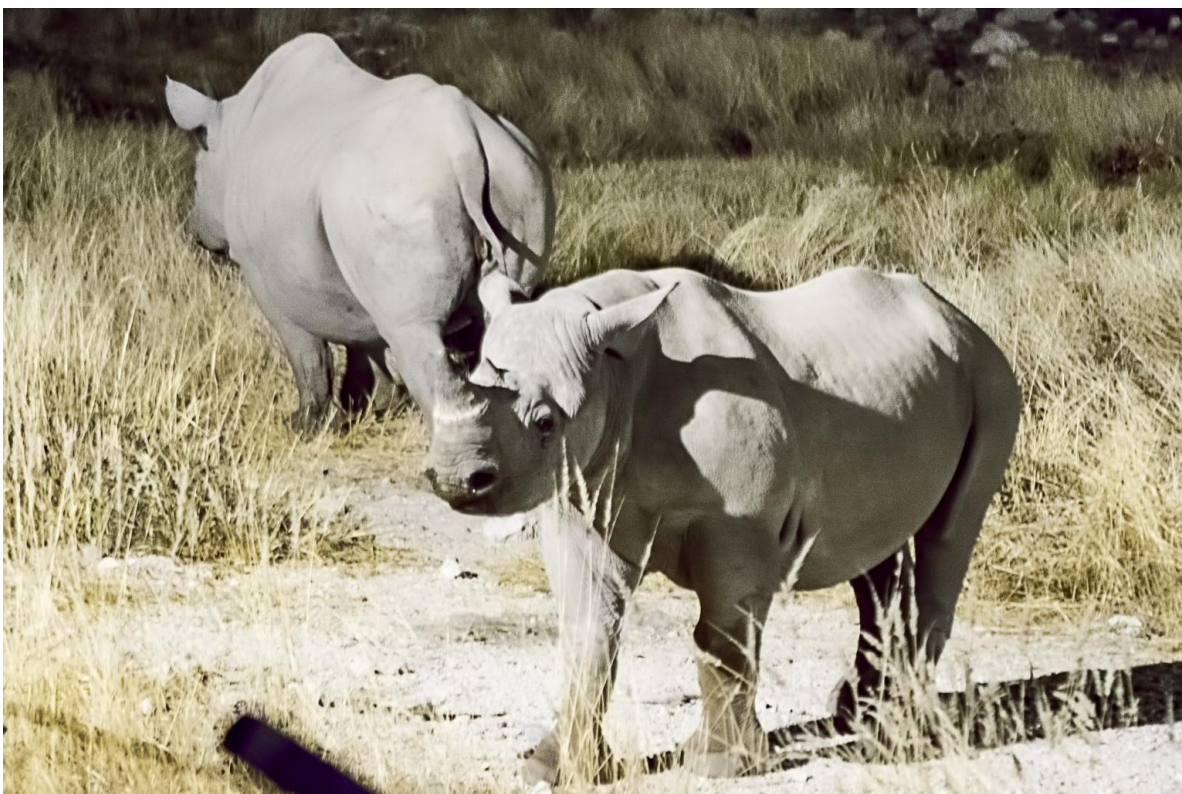
Slon (African Bush Elephant)

Zebra

Nosorožec (Black rhino)

Lev (Lion)

Gepard (Cheetah)

Žirafa

Pes ušatý (Bat-eared fox)

Šakal (Black backed jackal)

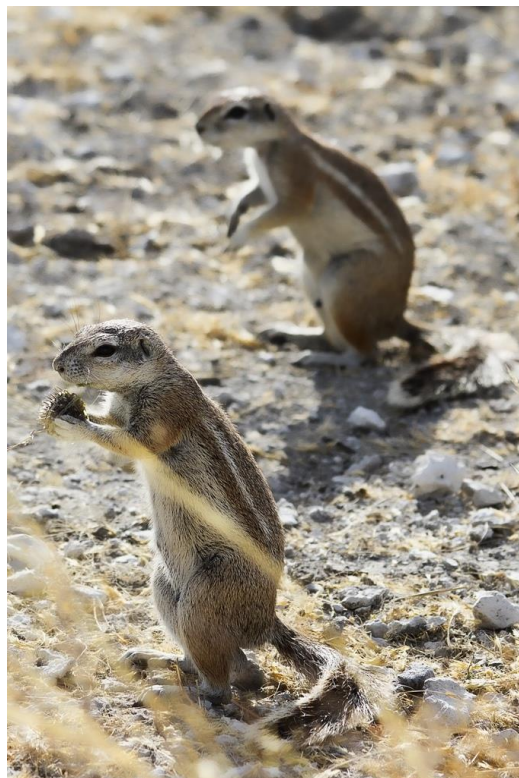
Impala (Black-faced impala)

Pavián (Chacma baboon)

Veverka kapská (African ground squirrel)

Perlička (guinea fowl)

Drop kori (Kori bustard)

